

Mesečna 45 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENEK

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Austrija in Vzhodna marka z gospodarskega vidika

Ko so pred leti v St. Germainu dali Avstriji mejo in obliko, so takratne diplomate in generalne vodile predvsem politični in ne vemo še kateri vidiki, toda čisto gotovo ne gospodarski. Sicer ni mogel v tistih povojnih letih nihče slutiti, da bomo 15 let pozneje dobili v Evropi kar cel sistem gospodarskih predpisov in odredb, ki naj urejajo samoprehrano dežel, denarne kontingente in devizne predpise v meddržavni trgovini, toda kljub temu bi bilo pametno, ko bi se na mirovni konferenci kdo spomnil, da noben narod ne more živeti od opeke in da so za samostojno državno življenje potrebni tudi primerni gospodarski pogoji.

Avstrija, ki je bila le nekaka okrajnina nekdanje monarhije, je živela težko gospodarsko življenje. Velika kriza pred nekaj leti jo je pritisnila bolj kot druge države in dalje kot druge države si ni mogla od kriznih let odpočiti. In to kljub temu, da je bila industrijska država, ki navadno najhitreje začuti blagodat nove gospodarske konjunktore. Vzrok je bil v njeni gospodarski strukturi. Po delitvi bivše monarhije je na avstrijskem ozemlju ostalo toliko industrije in v tako velikem obsegu, da v nobenem pogledu ni ustrezala zemljepisni velikosti nove države in številu njenega prebivalstva. Vedeti moramo, da je nekdanja monarhija že iz prestižnih razlogov nakopičila čim več industrije na nemškem ozemlju. Deloma je bila k temu tudi upravičena, ker je to ozemlje bilo tudi gospodarsko bolj razvito. Tako je biva monarhija v Alpah, južno in zapadno od Dunaja osredotočila toliko industrijskih podjetij, da bi z njihovimi izdelki mogla zadovoljiti celo več kot 54 milijonov prebivalcev bivše monarhije. Skrb za poljedelske proizvode pa je Dunaj prepustil vzhodnim pokrajinam.

Iz dediščine avstro-ogrske monarhije je pa nastalo več samostojnih držav, ne pa tudi toliko samostojnih gospodarstev. Tako je nova Avstrija razpolagala z ogromno industrijsko kapaciteto, ki je obsegala vsa važna področja: modne, umetnostne, mizarske, založniške industrije, dalje velikansko kovinsko in tekstilno industrijo ter predvsem ogromne tovarne za izdelavo orožja ter municije, a imela je kaj malo poljedelstva, ki je zlasti v letih krize doletela važnosti. Avstrija je bila prisiljena, da izvažala industrijske izdelke in si za njih vrednost preskrbi potrebna živila iz inozemstva. Pod tem vidikom je takoj po letu 1918 Avstrija v veliki meri prilagodila svojo industrijo in ukijala industrijske panoge, o katerih ni mogla pričakovati, da bi našle trg v sosesčini. Ukinila oz. zmanjšala je pa tudi tisto industrijo, kateri so zaradi razdelitve monarhije bile odvzete industrijske pravine, n. pr. tekstilni industriji. Avstrija je izgubila večino premoga, zato je bila prisiljena sistematično izrabljati vodne sile. Polagoma je začela uvajati nove panoge v tekstilni industriji, v sladkorni industriji, v električni industriji in zlasti kar se tiče potrebščin za elektrifikacijo železnice in obratov. Pač pa so odmrli mnoga industrijska podjetja, za katerih vzdrževanje bi bil potreben velik kapital ali vsaj velik inozemski trg. Izguba je deloma občutno zadela male in srednje varčevalce iz srednjega stanu, posebno pa hišne posestnike, ki so vsa leta zastoj čakali na »konjunkturo«.

Mnogo si je Avstrija prizadevala razširiti in okrepiti svoje poljedelstvo, to pa bolj iz socialnih razlogov kakor iz gospodarskih. Kajti tega, kar je moke in živine potrebovala, tako ali tako ni mogla vsega doma pridelati, pač pa si je prizadevala, da ostane čim več ljudi na deželi in da ne silijo v mesta, kjer jih je najtežje preživiti. Toda tudi to ni bilo lahko, ker je le 1/4 površine orne zemlje. Vendar je do krize na ta način naša sosedja še nekako dobro vozila. Kriza jo je pa hudo pritisnila, ker se je inozemski trg skoraj zaprl, zaradi česar je brezposelnost silno narasla. Gospodarski strokovnjaki so silili na to, da se pospeši izkop industrijskih prvin, za katere je vedno popravševanje. Znano je, da je Avstrija med 10 najpomembnejšimi producenti železa na svetu (1.200.000 ton letno), v pridobivanju magnezita je na drugem (450.000 ton letno), v svinčeni in cinkovi rudi pa na četrtem mestu (130.000 ton letno). Iz teh podatkov je razvidno, da je Avstrija zelo občutljiva za konjunkturo in da je silno oboroževanje zadnjih let njeno gospodarstvo močno popravilo.

Blagovna bilanca je zaradi enostranosti gospodarstva ostala slej ko prej pasivna. Z raznimi kreditnimi operacijami so finančniki poskušali izenačiti plačilno bilanco. Dunaj si je mnogo prizadeval, da postane nekakšen finančni posrednik za mednarodne kredite. Toda denarna oz. borzna kriza na zapadu in premajhna kreditna varnost na vzhodu mu nista dovolila, da bi to vlogo uspešno igral. Polom Avstrijskega kreditnega zavoda in Phönixa 1936 je zaupanje v avstrijsko denarno gospodarstvo občutno omajal. Vendar pa se je v zadnjem času gospodarstvo zopet izboljšalo, kurz avstrijskih posojil se je dvignil in šiling se je v inozemstvu celo popravil. Najvažnejša postavka avstrijske plačilne bilance je bil tujski promet. Z njegovimi dohodki je država izravnavala pasivni zaključek iz blagovne bilance, deloma pa tudi iz dohodkov iz zunanje trgovine. Avstrija je imela klirinski sistem z Nemčijo, Italijo, Poljsko, Češkoslovaško, Grčijo, Rumunijo, Madžarsko, Bolgarijo in Turčijo.

Po politični priključitvi Avstrije k Nemčiji se bo gospodarstvo Ostmarke vodilo pod vidiki nemške štiriletke, ki naj omogoči Nemčiji gospodarsko samopreskrbo. — Iz volivnih govorov nemških ministrov, zlasti Göringa, je razvidno, kaj misli Nemčija storiti za Ostmarko. Socialno politično hoče zmanjšati brezposelnost z gradnjo državnih avtomobilskih cest, osiševanjem močvirja itd. Gospodarsko bo moglo zaposliti veliko ljudi v lesni industriji. Avstrijski gozdovi so za Nemčijo in njeno industrijo neprecenljive vrednosti, saj predstavljajo več kot tretjino vsega lesa, ki za bo imela

Notranja kriza v Franciji na višku

V Parizu se pripravljajo velike demonstracije

Senatni finančni odbor je Blumov gospodarski načrt odklonil

Pariz, 7. aprila. c. Notranjepolitična kriza v Franciji je dosegla višek. Vlada je dostavila senatu svoj finančni načrt, ki ga je parlament večkrat izglasoval s šibko večino. Ponoči se je govorilo, da bo Blum že danes odstopil. Odločitev bi naj padla na skupnem sestanku radikalnih ministrov, ki ga je sklical Daladier. Dopoldne pa tega sestanka ni bilo. Daladier se je posvetoval z radikalnimi ministri samo posamič. Kmalu proti poldnevu je Daladier izjavil, da tudi sam želi, naj vlada s svojim finančnim načrtom odide pred senat in počaka na njegovo odločitev. Krize vlade torej nocoj še ne bo.

Notranji minister Dornoy je popoldne ob 15 odšel v senat in tam na seji predložil vladni finančni načrt. Senat je ravno razpravljal o interpelaciji senatorja Lemeryja, ki se je zgražal nad tem, da vlada dopušča stavkajočemu delavstvu, da zaseda tovarne. Med njegovim govorom se je dvignil predsednik senatnega finančnega odbora Caillaux, ki je zaprosil senat, naj se debata prekine, da bodo člani odbora lahko takoj proučijo vladni finančni načrt. Finančni odbor senata se je nato sestel ob 15.30 in po kratkem razpravljanju sklenil, da se vladni finančni načrt zavrne. Uradno poročilo pravi, da je senator Abel Gardey kot poročevalec na kratko razložil vladni načrt in odbor je s 25 proti 6 glasovom zavrnil vladni načrt.

V vladi sami so pričakovali, da bo senatni finančni odbor zavrnil vladni načrt, niso pa pričakovali, da bo v odboru samo 6 senatorjev glasovalo za vlado. Vključ izidu tega glasovanja pa je vlada sklenila, da se bo jutri v petek ob 15 predstavlila senatu s tem načrtom.

Medtem pa se v Parizu že ves dan širi agitacija za nocojšnje demonstracije proti senatu. Proglas za te demonstracije je podpisala pariška organizacija francoske socialistične stranke, to je vladne stranke. Proti večeru pa je notranji minister Dornoy objavil izjavo notranjega ministrstva, ki pravi, da je naročil pariški policiji, da mora nocojšnje za pol sedmo uro napovedane demonstracije proti senatu za vsako ceno preprečiti. Policija že od štirih popoldne straži ves senat in proti 17 so izpraznili ves luksemburški park in ga zaprli za občinstvo. Okoli senata se zbirajo oddelki ojačene policije in oddelki mobilne garde na konjih.

Danes so komunisti natisnili v obliki letaka tudi odprto pismo, ki ga je vodstvo komunistične stranke poslalo Blumu. V tem pismu zahteva komunistična stranka od Bluma, naj vlada takoj dovoli izvoz orožja v republikansko Španijo.

Zdi se, da je položaj tako zaostren, da je le težko misliti, da bi vlada nacionalne unije, ki bo čez dva ali tri dni sledila Blumu, res mogla zajeti tudi skrajno krilo sedanje francoske ljudske fronte.

Bluma so še pregovorili, da ni odstopil

Pariz, 7. aprila. b. Danes ob 11 so se sestali radikalni in socialistični ministri na sejo ter so razpravljali o položaju, ki je nastal zaradi stališča senata. Na seji socialističnih ministrov je L. Blum, ki je sam uvidel nemogoč položaj, predlagal takojšen odstop vlade, češ da nima smisla hoditi pred senat in ogrožati parlamentarni režim. Ostali ministri so bili proti Blumovemu predlogu in so zahtevali, da gre pred senat. Zaradi tega je Blum popustil. V senatu Blum ne bo zahteval zaupnice, temveč se bo vrnil pred poslansko zbornico in tam apeliral za večjo večino, da bi si okrepil položaj do senata, ki bi moral nato popustiti.

Nove smernice francoske zunanje politike

Zveza s SSSR bistvene važnosti
Zbližanje z Italijo

Varšava, 7. aprila. Tukajšnji politični in diplomatski krogi se zelo zanimajo za konferenco, ki jo je sklical francoski zunanji minister Paul Boncour

Nemčija Nemci obljubujejo, da bodo z elektrifikacijo in izrabo vodnih sil nadaljevali. To bi v Ostmarko utegnili prinesiti še novo industrijo. Prav tako je pričakovati, da bo avstrijska oboroževalna industrija s priključkom doživela novo konjunkturo. V pogledu poljedelstva pa novo stanje ne bo prineslo nobenega pomembnejšega izboljšanja. Avstrija namreč potrebuje prav toliko žita iz inozemstva za prehrano, kakor v enakem razmerju do prebivalstva Nemčija. Zato priključitev v pogledu prehrane ne pomenja nobenega olajšanja oz. gospodarskega izboljšanja. Občuti se tudi boj, da bo nova devizna ureditev občutno zmanjšala visoko aktivno postavko iz tujskega prometa. Verjetno je, da se bo tudi v pogledu dotoka tujcev Ostmarka izenačila z ostalo Nemčijo.

Zaradi priključitve avstrijskega gospodarstva v nemško, se bodo trgovski odnosi proti jugu in jugovzhodu na novo in verjetno še tesneje izoblikovali. To bo za Ostmarko le velike gospodarske koristi, ker bo rešena tistih gospodarskih in socialnopolitičnih depresij, ki se bile posledice nenaravne gospodarske strukture v dobi politične samostojnosti

Francija si želi vlado „javnega blaga“

Jutranji listi pa že prinašajo podrobnosti o novem kabinetu, ki naj bi ga sestavil sedanji vojni minister Daladier. Med drugim napovedujejo listi, da bo imel Daladier v kabinetu samo 12 ministrov in 5 državnih tajnikov, medtem ko ima sedanja Blumova vlada 23 ministrov in 12 državnih tajnikov. Dnevnik »Jour« se bavi z raznimi govoricami o novi vladi ter trdi, da bo jutri v Franciji bržkone konec ljudske fronte. »Epoque« zahteva izvenparlamentarno vlado, ki edina v sedanjem trenutku more rešiti Francijo iz težavnega položaja.

»Information« piše, da mora Francija imeti čimprej vlado »javnega blaga«, kakor so to zahtevali številni poslanci v parlamentu. Pojutritjem bo Hitler proglasil, da je plebiscit potrdil njegovo zgraditev Velike Nemčije, in maja meseca bosta Hitler in Mussolini v Rimu skupaj govorila o vojni in miru v Evropi.

V istem smislu piše »Journal des Debats«, notranjepolitični uvodnik »Temps« pa piše, da

mora biti nova vlada predvsem »vlada mira«, in sicer socialnega mira v Franciji in mednarodnega mira v Evropi in v svetu. Sedaj je čas, da si Francija sestavi vlado javnega blaga.

Demonstracije v znamenju internacionalne

Pariz, 7. aprila. Do 20. ure se okoli senata ni zgodilo nič hudega. Policija je zaprla vse ulice več km daleč okoli mesta. Skupina socialističnih demonstrantov je vdrla v ulico Vaugirard, toda motorizirana policija in mobilna garda na konjih sta hitro razpršili množico. Hujše je bilo na Bd. St. Michel blizu Sorbone. Tam se je več tisoč demonstrantov približalo luksemburškemu parku. Toda množica doslej še ne sili v policijo in v park. Izmenjaje pojejo samo internacionalo in vzklikajo proti senatorjem.

Popoldne je Blum sprejel voditelja levega krila svoje stranke Marceauja Piverta in ga opozoril, naj demonstracije odpove. Toda Pivert mu tega ni mogel obljubiti.

Po španskih bojiščih Počasnejše prodiranje Francove vojske k morju

Francova ofenziva v Kataloniji se nekoliko počasneje nadaljuje, čemur se ni čuditi, če pomislimo, da se je fronta v zadnjih treh tednih pomaknila za 100 do 150 km naprej in da je treba organizirati tako zaledje, kakor dovoz streliva ter hrane. Razen tega je tudi umljivo, da so čete od neprestanih bojov in dolgi potoh utrujene.

Kljub temu pa javlja vrhovno poveljstvo iz Salamance, da so Francove čete zasedle mesto Balaguer, ki leži 27 km severovzhodno od Leride ob reki Segre. S tem so Francove čete dospеле v bližino sotočja Noguere Palares s Segre. Noguera Palares je gorska reka, ki teče vzporedno z reko Noguero Ribagorzano in ki deli Katalonijo od Aragonije. Na teh dveh rekah so električne naprave, ki preskrbujejo s tokom 50% katalonske industrije in razsvetljave. Največje elektrarne so pri mestu Tremp, ki je po nekkih poročilih že v posesti narodne vojske, po drugih pa so se mu Francove čete zelo približale.

Južno od reke Ebra na desnem bregu v bližini Tortose so bili večji boji med legionarji in brigadami milicnikov, ki jih je rdeče vodstvo v naglici pritegnilo z madridskega bojišča, da zadržijo, kolikor časa bo mogoče, prodor Francovih čet do morja. Bojna črta se v teku večerajšnjega dne na tem odseku ni bistveno spremenila, pač pa južno od Tortose in vzhodno od Morelle hitro prodira armada generala Arande proti morju. Ako se bo to prodiranje nadaljevalo, bodo morale rdeče čete pri Tortosi v naglici zapustiti bojišče, ker sicer jim grozi nevarnost, da bodo iz zaledja obklojene.

London, 7. aprila. AA. »Daily Express« poroča, da je zaradi hitrega napredovanja nacionalističnih čet odrezani od ostale republikanske vojske cela 43. divizija v Pirenejih. Pet do šest tisoč ljudi si ob silnih naporih prizadeva, da bi doseglo francosko mejo.

Položaj pred Tortoso

»United Press« poroča, da so predstraže Francovih čet prispele v Aldover, ki leži neposredno pred mestom Tortoso. Da bi vzdržala življenjsko važno zvezo med Valencijo in Barcelono, je Bar-

celona usmerila sedaj svoj promet poleg izliva reke Ebre, medtem ko je promet čez Tortoso ukinjen. Pri izlivu Ebre se nahaja namreč stranska pot, ki se loči pri Amposti, oziroma pri Sv. Barbari od glavne ceste. Toda tudi ta cesta bo bržkone že v teku današnjega dne v območju Francovih topov.

Inozemski vojni poročevalci so mnenja, da bi zavzete Tortose zelo pospešilo konec španske državljanske vojne, kajti izvrstni obrambni sistem Madrida bo s tem postal brezpredmeten, ker avtomobilske kolone iz Barcelone ne bodo nič več mogle dovažati streliva in pa potrebne hrane za vojaštvo v Madridu. 90% vojne industrije se namreč nahaja v Kataloniji, kjer se ne izdeluje samo nova municija, temveč se popravljata tudi stari vojni material. Poleg tega je bilo odpravljenih okrog 180.000 mož iz madridske fronte, ki naj bi ustavili prodiranje Francovih čet v Kataloniji. Teh ni več mogoče poslati nazaj v Madrid, tako da bo španska prestolnica pri bodočem naskoku nacionalistov zelo oslabiljena. Dnevna se, da razpolaga general Majá, ki je imel še pred kratkim pod svojim poveljstvom 320.000 mož, samo še 140 do 150.000 vojakov, kar bržkone ne bo zadostovalo, da uspešno brani špansko prestolnico, če bo prišlo do novih napadov nacionalistinih čet.

Preki sod v Barceloni

Pariz, 7. aprila. b. Iz Perpignana poročajo, da je včeraj prekorajilo francosko mejo 1500 Špancev, od tega polovico vojakov. Nekateri so odpremljeni v koncentracijsko taborišče, vojaki pa takoj nazaj v Španijo. Po poročilu obmejnih straž so se nacionalistične predstraže pojavile na številnih prehodih na francosko-španski meji in stopile v zvezo s francoskimi oblastmi. V Barceloni je položaj vedno težji ter je vlada proglasila preki sod, ker se boji, da bi nacionalistični elementi izkoristili paniko, poleg tega pa hoče zagotoviti mir v mestu. Vse hiše morajo biti zaprte ob 9 zvečer, od 10 dalje pa ne sme biti nihče na ulici. Tajnik francoske komunistične stranke in podpredsednik zbornice je postal Leonu Blumu pismo, v katerem zahteva, da vlada takoj odpre mejo proti Španiji, da bi se republikanem lahko pravčasno dobavilo strelivo, orožje ter hrana.

Rdeča vlada se bo spet selila

Perpignan, 7. aprila. b. Zaradi vedno hujšega položaja na katalonskih bojiščih je Negrinova vlada sinoči sprejela sklep, da čimprej odide iz Barcelone ter se preseli v Valencijo, Alicante ali pa Kartageno, kateri kraji so dovolj daleč v zaledju. Iz enega izmed teh mest bi potem vodili nadaljnjo borbo proti nacionalistom, kajti za sedaj vse kaže, da je usoda Katalonije zapečatena. Temu pa nasprotujejo ekstremistični člani vlade ter smatrajo, da bi ponovna preselitev vlade močno moralno vplivala na vojaštvo in civilno prebivalstvo.

Perpignan, 7. aprila. b. Davi je semkaj prispele z avtomobilom a. Companys, žena katalonskega ministrskega predsednika. Z njo je prišlo še nekaj žena španskih ministrov iz Barcelone. Vse potujejo v Pariz. Na vprašanje časnikaarjev niso hoteli dati nobenih pojasnil.

Perpignan, 7. aprila. b. Francoske obmejne oblasti so dobile obvestilo, da se v dolini Valdearan nahaja skupina 7000 Špancev, ki bodo prekorajili francosko mejo. Francoske oblasti so storile potrebne ukrepe, da begunce sprejmejo in jih pošljejo dalje v notranost Francije. V Perpignanu so prispele z avtomobilu sovjetski častniki, ki so bili v Barceloni zaposleni kot vojaški strokovnjaki. Oni so izjavili, da so svojo nalogo izpolnili.

Zagrebska vremenska napoved: oblačno.

Dunajska vremenska napoved: menjaje oblačno, lahen padec temperature.

Zemunska vremenska napoved: večinoma oblačno in še dosti toplo vreme v vsej državi. Ponekod morda nekoliko dežja. Pričakovati je, da se bo spet nekoliko ohladilo.

Izjava kardinala Innitzerja

Kakor znano, je dunajski nadškof, kardinal Innitzer, nedavno izdal v imenu vseh avstrijskih škofov okrožnico, v kateri je pozval katoliško prebivalstvo bivše Avstrije, naj ob plebiscitu, v katerem se bo moral vsak izreči ne samo za priključitev k Nemčiji ali proti njej, ampak tudi, ali je sploh za Führerja, izpolnijo kot člani nemškega naroda svojo dolžnost, da potrdijo izvršeno dejstvo in z vsemi cilji podprejo novo državo in njeno vodstvo.

Ta poziv je bil seveda dobro misljen, čeprav je zbudil pomisleke tako zaradi svoje oblike kakor tudi zaradi nejasnosti, ki je nastala, ker se patriotična oziroma narodna dolžnost, če kdo glasuje za priključitev oziroma za novo veliko Nemčijo, ni zadosti ločila od priznanja smernic narodnosocialističnega režima sploh, glede katerih zlasti na verskem in mladinskopovzgojnem področju med režimom in sveto stolico obstaja načelno nesoglasje.

Da se zadeva pojasni in da bi se okrožnica kardinala Innitzerja oziroma avstrijskih škofov ne tolmačila napačno, je kardinal Innitzer odpotoval sedaj v Rim, kjer je bil v avdienci pri državnem tajniku Pacceliju kakor tudi pri svetem očetu samem. O rezultatu teh razgovorov se oficijelno do danes še ničesar objavilo, pač pa je »Observatore Romano« z datumom od 6. aprila objavil uradno izjavo kardinala Innitzerja v imenu vsega katoliškega episkopata, ki se glasi takole:

1. Slovesna izjava avstrijskih škofov od dne 18. marca tega leta nikakor ne pomeni kakšnega odobravanja vsega tega, kar ni v soglasju z božjo postavo ter s svobodo in pravicami katoliške Cerkve. Tudi ne sme država in stranka naš izjav smatrati, kakor da bi bili verniki po njej vezani v vesti, in je ne sme uporabljati v namene propagande.

2. Za bodoče zahtevajo avstrijski škofje:

a) da v vseh vprašanih, ki se tičejo avstrijskega konkordata, ne sme biti nobene spremembe brez predhodnega sporazuma s sveto stolico;

b) zlasti se mora vse šolstvo in vsa vzgoja kakor tudi vodstvo mladine sploh vršiti tako, da bodo od narave dane pravice staršev in versko-naravstvena vzgoja katoliške mladine zagotovljene po načelih katoliške vere;

c) treba preprečiti vsako Cerkvi in veri sovražno propagando;

d) katoličani morajo imeti pravico, da oznanjajo, branijo in udeležujejo katoliško vero in krščanska načela na vseh področjih človeškega življenja z vsemi sredstvi, ki ustrezajo naši sodobni kulturi.

Sarajevski šef policije iz leta 1914 — aretiran

Salzburg, 7. aprila. b. Tukaj je bil aretiran in odpredan v Nemčijo bivši šef policije v Salzburgu Ingomar. Kakor znano, je bil Ingomar šef policije za časa atentata v Sarajevu ter se je prej imenoval Ivakišek.

Itali'a se pripravlja na sprejem Hitlerja

Rim, 7. aprila. e. Hitler bo prišel v Rim dne 2. maja.

Firenca, 7. aprila. (DNB) V Firenci se že zdaj z vso vneto pripravljajo na prihod nemškega kancelerja Hitlerja. Prizadevajo se, kako bi vse ulice čim bolj oplešali. Prav tako bodo očistili nekatere fasade večjih zgradb. Do prilik pripravlja tudi starinske toskanske igre, ki jih bodo prikazali, ko pride v Firenco kanceler.

„Združena opozicija“ kliče dr. Mačka

Belgrad, 7. aprila. m. Zastopnik bivše HSS dr. Šutej, odvetnik iz Sarajeva, ki je te dni prisostvoval razgovorom srbijanskih opozicionalcev, je danes dopoldne odpotoval v Zagreb ter bo jutri o svojih vtisih poročal dr. Mačku. Zastopnik bivših samostojnih demokratov Vilder pa je ostal še v Belgradu in konferira s svojimi političnimi sodelavci iz vrst bivše SDS. Danes dopoldne je imel tudi sestanek z dr. Ribarjem, voditeljem nezadovoljne skupine v bivši demokratski stranki. Razgovor med njima je bil precej dolg in je dr. Ribar pojasnjeval Vilderju upravičenost akcije, ki jo vodijo nezadovoljne skupine v vseh srbijanskih opozicionalnih strankah, in smatrajo, da je vodstvo srbijanske opozicije nesposobno in odgovorno za vse neuspehe, ki jih je srbijanska opozicija beležila po vrsti zadnja leta. O sedanjem sestanku delovnega odbora tukaških političnih krogov zatrjujejo, da ni presežek okvira navadnih političnih razgovorov in da je bil bolj informativnega značaja. Dr. Šutej in Vilder sta predvsem hotela dobiti z ozirom na poročila, ki jih ima vodstvo hrvatskega narodnega pokreta o razkroju srbijanske opozicije, točno sliko o razmerah, ki vladajo v tej skupinah. Zastopniki bivših demokratov in zemljoradnikov so jima seveda zatrjevali, naj tega trenja v srbijanskih opozicionalnih skupinah ne smatrajo za usodnega za nadaljnji obstoj srbijanske opozicije. Svoje slabo stanje v ljudstvu so pa zastopniki srbijanskih opozicionalnih skupin sami indirektno priznali s tem, ko so na očitke zastopnikov hrvatskega narodnega pokreta, da premalo ali pa sploh nič ne zagovarjajo opozicionalnega sporazuma med srbijanskim ljudstvom, prosili, da bi naj v Belgrad ali pa na kak shod v Srbiji čimprej prišel dr. Maček in jim pomagal braniti ta politični dogovor. To vprašanje je seveda ostalo še naprej nerešeno ter se po vestih, ki prihajajo semkaj iz Zagreba, dr. Maček ne bavi resno z mislijo, da bi v doglednem času obiskal srbijanske opozicionalce. Da se pa razkroj v srbijanski opoziciji nadaljuje tudi po zadnjem sestanku tako zvanega delovnega odbora, je najboljši dokaz to, da so nezadovoljnejši v srbijanskih opozicionalnih skupinah sklicali za nedeljo shod v Požarevu, na katerem bodo nastopili dr. Rybar in govorniki iz ostalih opozicionalnih skupin, ki ne odobravajo sedanjega vodstva opozicije.

JNS osamela

Belgrad, 7. aprila. m. Današnja »Samouprava« se z ozirom na razna poročila o neuspelih shodih in sestankih, ki jih prireja JNS, znova bavi s to politično skupino ter v uvodniku med drugim pravi, da je gotovo število dobro namernih ali pa neobveščenih ljudi smatralo, da bi JNS v času, ko ni bilo pravih strank, mogla igrati pomembno in koristno vlogo, toda njihova zabloda ni trajala dolgo. Pojav JRZ in njena plodna aktivnost je dvignila tudi te bivše člane JNS, ki so pričeli priznavati uspehe JRZ in se v velikem številu prijavljajo v njene vrste. JNS danes obstoji samo kot neprijeten spomin, kot primer politične nespretnosti in grandomanije ter je njen popolni propad kakor tudi soglasna obsodba njene kratke, toda škodljive vladavine najboljši dokaz, da mora stranka imeti tudi v politiki temelje, to je koren v narod, česar pa JNS ni imela.

Ob'etnica Srbske smrti

Belgrad, 7. aprila. m. Ob obletnici smrti bivšega predsednika vlade, pokojnega dr. Milana Srbića, bo v nedeljo zadušnica na njegovem grobu. Prijatelji pokojnega Srbića so se odločili, da bodo v kratkem izdali epimsko knjigo o političnem delovanju dolgoletnega voditelja bosenskih Srbov, ki je bil, kakor znano, velik nasprotnik vsem političnim stremenjem bivše SLS. Pod Srbske vladno, ki je pomenila tudi kulminacijo dr. Kramerejeve in Pučjeve moči v Belgradu, so bili tudi internirani voditelji slovenskega naroda g. dr. Korošec ter g. dr. Natlačen, dr. Kulovec in dr. Ogriček, voditelj Hrvatov dr. Maček pa je bil pred Državnim sodiščem za zaščito države obsojen in odveden v Sremsko Mitrovico.

Ob obletnici rojstva princeze Elizabete

Belgrad, 7. aprila. AA. O priliki dvestoletnice rojstva Nj. kr. Vis. princezine Elizabete je bila danes ob 12 v dvorski kapeli na Dedinju zahvalna služba božja, ki so ji prisostvovali Nj. Vel. kralj, kraljica Marija, knez namestnik Pavle, kraljevič Tomislav, kraljevič Andrej, velika kneginja Jelena, kneginja Olga, kraljevič Aleksander in Nikola, dvorne dame ter civilna in vojaška hiša Nj. Vel. kralja.

Poštni minister v Mariboru

Maribor, 7. aprila. V zgodnjih popoldanskih urah je prišel iz Topolice čez Dobro v Maribor minister za pošto, brczojav in telefon g. dr. Vekoslav Čvrkvič s svojo soprogo in v spremstvu soproge ministra Cvetkoviča. Popoldne si je gospod minister v spremstvu mariborskega župana g. dr. Juvana in okrajnega glavarja g. dr. Šiške ter narodnega poslanca gospoda dr. Vebleta ogledal razne javne naprave v Mariboru in na severni meji ter se je zanimal tudi za poštne potrebe. Zvečer je imel gospod minister pri »Orlu« sestanek s političnimi prijatelji.

Osebnosti

Belgrad, 7. aprila. m. Z odlokom glavnega ravnateljstva državnih železnic so prestavljali: po potrebi službe Josip Zlender s postaje Šibenik na Rakek, Ljudmila Gregorič in Marija Prunk iz gradbenega oddelka v splošni oddelki ljubljanskega železniskega ravnateljstva, Fr. Gerbec s postaje Dobova na postajo Bistrica-Bohinj, Alojzij Sabec s postaje Videm-Krško v Dobovo; na prošnjo pa Alojzij Volk z Jesenic v Ljubljano gl. kol., Peter Belingar iz Bistrica-Bohinjskega jezera v Ljubljano gl. kol., Ivan Kokolj iz Prevalj za šefa na postajo Vučenica-Muta, Rudolf Novak iz Vučenice-Mute na Vrhniko, Ivan Majdič iz Sv. Petra v Savinjski dolini v Kranj, Ivan Iljaš iz Hrastnika v Sv. Peter v Savinjski dolini.

Kot pregledovalec računov VII. skup je prestavljen h krajevnim kontrolni pri centralni carinski blagajni v Ljubljani Živojin Jovanović, pregledovalec računov VIII. skup.

Za docenta VII. skup na bogoslovni fakulteti v Ljubljani je postavljen dr. Ignacij Lenček za katedro moralnega bogoslovja.

Belgrad, 7. aprila. m. Finančni minister je predpisal pravilnik o izplačevanju pokojninskih prejemkov, ki spadajo v breme uradniškega pokojninskega sklada. O tem skladu je finančni minister že obširno poročal v svojih poročilih med proračunsko razpravo v skupščini in senatu.

Tri smrtno žrtve prepira v Belgradu

Belgrad, 7. aprila. m. Tukajšnja javnost je danes globoko pretresel dogodek, ki se je izvršil v pisarni odvetnika Svetolika Matića na Aleksandrovi cesti. Že v zgodnjih jutranjih urah je prišel k odvetniku Matiću stavbni podjetnik Arandžel Petrovič s svojim sorodnikom Jovanom Petrovičem. Po krajši in živahni razpravi v odvetniški pisarni je Arandžel Petrovič potegnil iz žepa revolver in najprej s tremi strelami usmrtil odvetnika Matića, za njim svojega sorodnika Jovana Petroviča in končno še sebe. Do strahovite tragedije je prišlo zaradi poslovnih stvari. Pokojna Petroviča sta imela skupno gradbeno podjetje. Zaradi živčne bolezni je bil Arandžel Petrovič za delo nesposoben in se je zaradi tega njegov sorodnik Jovan Petrovič od njega ločil. Zadnje veliko delo, ki ga je pokojni Arandžel Petrovič izločil, je bilo zidanje palače za tiskanje znamk v Belgradu. Položil je tudi kavicijo 400.000 din. Zaradi izstopa Jovana Petroviča iz dosedanjega skupnega podjetja je Arandžel Petrovič zašel v težave ter je odvetnika Matića dolžil, da sta ga s Jovanom Petrovičem prevarila. V trenutku živčne razdraženosti in duševne zmedenosti je Arandžel Petrovič segel po orožju in izvršil strahovito dejanje.

Lažja železniška nesreča v Capragu pri Sisku

Zagreb, 7. aprila. b. Davi ob 9 se je zopet zgodila železniška nesreča na postaji Caprag. Tovorni vlak št. 61 je šel iz Siska v postajo ter je strojevodja odpel tri vagona ter jih hotel pustiti pred skladiščem. Ker je bil železniški signal zaprt, je strojevodja sam usmeril kompozicijo na drugo tračnico brez dovoljenja ter se hotel od tam vrniti pred skladišče. Istočasno pa je prihajal osebnostni vlak iz Belgrada. Pri vходу v postajo je strojevodja zmanjšal brzino, ker je videl, da je signal za vohod zaprt. Ko se je signalu približal, se je ta odprl, zaradi česar je strojevodja z zmanjšano brzinou vozil naprej v postajo. Ker je progla ravno pred postajo zavila, ni imel pregleda ter zaradi tega ni mogel opaziti ovire. Kakor hitro pa je dobil pregled, je opazil, da grozi nesreča ter je prišel z vso silo zavirati vlak. Kmalu pa je lokomotiva trčila v drugo, ki je bila na progi. K sreči so v trenutku udara počele avtomatske zavore, tako da je vlak na mestu obstal. Navzile temu pa sta obe lokomotive hudo poškodovani, enako pa tudi deset vagonov. Lažje je ranjenih okrog 20 oseb, dva potnika pa so morali prepeljati v bolnišnico.

Francia Tavčarjeva v Leonišču

Gospa dr. Franja Tavčarjeva je resno obolela. V torek zvečer so jo pripeljali v Leonišče. Bolezen pa se je le slabšala in nocoj je njeno stanje zelo resno.

Vojna na Daljnem Vzhodu

Borbe ob ,cesarskem prekopu'

Sanghaj, 7. aprila. V šestih mesecih svojega pohoda na Kitajsko je prva japonska armada zasedla na severu Peking in Tijenjin ter province notranje Mongolije, potem pa nadaljevala svoj pohod s severa proti jugu. Istočasno se je druga japonska armada izkazala v Sanghaju na Jangcekiangu, zavzela Nanking, ki leži severozahodno od Sanghaja, ter od tu prodrla v smeri na severozahod do mesta Pengu.

Namen operacij severne in južne armade je ta, da bi se obe armadi srečali v sredi med reko Jangcekiangom in Rumeno reko, ki teče vzporedno z njo severno. V zasledovanju tega cilja je severna japonska armada v široki fronti prodrla v teh šestih mesecih do Cesarskega prekopa, ki veže Rumeno reko in Jangcekiang, in je bila na tem, da zavzame važno železniško križišče Sučov, kjer se križata dve železnici: severnojužna, ki teče iz Pekinga v Nanking, in zapadnovzhodna ali lung-hajska, ki veže kitajski zapad s Tihim oceanom. Od tod hoče japonska armada korakati na Hankov ob reki Jangcekiang, kjer je sedaj sedež kitajske vlade oziroma maršala Čankajška.

Odpor preurejene kitajske vojske

Kitajska armada, ki se je doslej po neprestanih porazih samo umikala, se je medtem reorganizirala in dobro oborožila z orožjem, ki ga ji dobavljajo po veliki večini sovjetska Rusija; zlasti so dobili Kitajci ruska letala in ruske pilote kakor tudi tanke, protitankovske topove in motorizirano topništvo. Za vrhovnega poveljnika pa je Čankajšek imenoval generala Lijsa, ki se je postavil Japoncem nasproti ob Cesarskem kanalu in vztrajno ter uspešno brani japonski armadi prehod. Japonci so tukaj v zadnjem času pretrpeli več neuspehov in porazov, dokler niso dosele okrepitve.

Gospodarske zadruga in takse

Belgrad, 7. aprila. AA. Na podlagi finančnega zakona za leto 1938-39 je finančni minister izdal odlok, da se gospodarske zadruga, ki so svoja pravila prilagodile zakonu o gospodarskih združenjih, oproščajo plačevanja takse: 1. za vse svoje prijave za vpis v zadrugi register, 2. za vsa potrdila podpisov upravnega odbora, 3. za potrdila prepisa pravil, 4. za objavo v Službenih novinah, da je zadruga vpisana v register, 5. za potrjevanje podpisov na izvaji za pristop v zadrugo, 6. za vpis zadrugnikov v sodni spisek, 7. za potrdilo spremembe pravil, za vpis teh sprememb v zadrugi register in objavo v Službenih novinah, 8. za potrdilo sodišča, da so osebe, ki so v njem navedene kot člani upravnega odbora, vpisane v zadrugi register, 9. za prijavo spremembe v sestavi upravnega odbora zaradi uvedbe v zadrugi register, 10. za vpis sodnih odlokov o razveljavitvi skupščinskih odlokov v zadrugi register in objav o tem, 11. za prijavo sodišču o uvedbi v zadrugi register, če kak član odstopi ali če umre, ali pa če je bil izključen, 12. za izjave zadrugnikov,

kda je kdo prenehal biti član ali kda je bil vpisan v zadrugi register, 13. za izplačila zadrugnikov, 14. za prenos vplačil od enega zadrugnika na drugega, 15. za prijavo sodišču, da je in kda je zadruga prenehala obstajati in za objavo tega v Službenih novinah ter za obvestilo poverjenikom, 16. za prijavo upravnega odbora zaradi otvoritve stečajja, 17. za prijavo likvidatorjev sodišču od strani nadzornega odbora in vpis tega v zadrugi register, potrjevanje podpisov likvidatorjev in objavo imen likvidatorjev, 18. za potrdila podpisov od strani državnih oblasti, 19. za vse prijave državnim oblastem in provizije zadrug in zvez, 20. za potrdila o oblikacijah državnih zadrugnikov, če jemljejo denar na posodo pri svojih zadrugah, 21. za prijavo letnih bilanc in računov državnim oblastem in za njihovo objavo v Službenih novinah, 22. za tekoče račune zadrugnikov zvez in zadrug, ki jih imajo pri Poštni hranilnici in Državni hipotekarni banki, 23. za prošnje, poslane državnim oblastem zaradi intervencije za revizijo.

Belgrajske vesti

Belgrad, 7. aprila. m. Na današnji pravoslavni praznik blagovestja je v svojih službenih prostorih proslavilo svojo slavo tukašnje dobrodelno društvo »Srpska majka«. Slavi sta prisostvovali tudi Nj. Vel. kraljica Marija in Nj. Vis. kneginja Olga, ki sta prerezali tudi slavski kolac. Visokima pokroviteljicama so odobrnicne društva poklonile krasne šopke cvetja. Na slavi je bila tudi soproga predsednika vlade in zunanega ministra ga. Olga dr. Stojadinovičeva.

Belgrad, 7. aprila. m. Z jutranjim ekspresnim vlakom so se vrnili iz Anglije na velikoonočno počitnice kraljeviča Tomislav in Andrej in kneževič Nikola. Na postaji jih je sprejel in pozdravil kneževič Aleksander.

Belgrad, 7. aprila. m. Tukajšnje Združenje mesarjev je imelo sredi sestanek, na katerem so sklenili, da vstopijo člani tega združenja v JRZ.

Belgrad, 7. aprila. m. Dne 20. aprila se v Ženevi spet sestane mednarodni urad dela. Konferenca se udeležijo tudi naš delegat in član odbora, minister za socialno politiko in ljudsko zdravje Dragiša Cvetković.

Belgrad, 7. aprila. m. Sredi meseca odpotuje v Nizozemsko parlamentarna delegacija naše države, sestavljena iz senatorjev in poslancev, na zasledenje ožjega odbora interparlamentarne unije. Na tem sestanku se bo uredilo gradivo in pripravil material za glavni sestanek, ki bo

meseca septembra v Londonu. Našo delegacijo bo vodil skupščinski predsednik Stevan Čirić.

Belgrad, 7. aprila. m. V Belgradu se mudita župan mesta Kranja Karel Česen in trški župan Jožef Majersič. Pod vodstvom poslanca dr. Semrova sta obiskala več ministrstev in uspešno posredovala v občinskih zadevah občin Kranj in Tržič. Sprejeta sta bila pri merodajnih čimteljih tudi v finančnem, poštnem in gradbenem ministristvu in v ministristvu za socialno politiko. Oba župana je sprejel tudi minister dr. Krek in jima obljubil vso svojo podporo.

Na posredovanje poslanca dr. Semrova je poštni minister odobril telefonsko zvezo občine Smlednik in Vodice z Medvodami.

Jutri se bo sestal tarifni odbor. Razpravljal bo o gradivni, ki ga je pripravilo prometno ministristvo. Na te seje bo prišel tudi dr. Basaj, ravnatelj Zadrugne zveze v Ljubljani.

Skupščinski odbor za prošnje in pritožbe ima pod vodstvom predsednika dr. Semrova vsak dan seje in razpravlja o številnih še nerešenih pritožbah.

Belgrad, 7. aprila. AA. Danes ob 9 dopoldne je obiskal italijansko umetniško razstavo kraljevi namestnik dr. Radenko Stanković. Pred muzejem kneza Pavla sta sprejela kraljevega namestnika dr. Stankoviča ravnatelj muzeja dr. Milan Kasanin in kustos muzeja dr. Miodrag Grbić.

Belgrad, 7. aprila. AA. Danes ob 10.30 je bila na smederevskem pokopališču, kjer počiva ustanovitelj arabskega tiska Dimitrij Davidović, o priliki stoletnice njegove smrti spominška slovesnost, ki jo je priredil odbor za proslavo njegove stoletnice smrti. Po slovesnosti je bila seja odbora za proslavo stoletnice smrti Dimitrija Davidoviča v veliki dvorani mestnega poglavarstva v Smederevu.

Belgrad, 7. aprila. AA. Odobrena je polovična vozna delegatoma Kola Jahačev in podobnih ustanov, ki se bodo udeležili letne skupščine 10. aprila v Belgradu.

Belgrad, 7. aprila. m. Finančni minister je na podlagi § 9 finančnega zakona za leto 1938-1939 izdal pravilnik o poslovanju »Finančnega zbornika«. »Finančni zbornik« bo izdajalo finančno ministristvo in bo uradno glasilo tega ministristva. Urejeval ga bo poseben uredniški odbor v splošnem oddelku finančnega ministristva.

Sovjetski poslanik v Soliji

ne mara iti v Moskvo

Umaknil se je v Budimpešto

Varšava, 7. aprila. K novici, da je bil sovjetski poslanik v Soliji, Raskolnikov, nenadoma poklican v Moskvo, prinašajo listi sledeče podrobnosti:

Čeprav sovjetska vlada ni pojasnila vzrokov tega svojega koraka, jih ni težko uganiti. Zdi se, da se Raskolnikov, sledeč zgledu ugovarja tovariša v Bukaresti, ne bo odzval Stalinovemu pozivu, da bi šel v Moskvo. Ko se je Raskolnikov peljal v vlak iz Solije proti Carigradu, je zapazil, da se peljejo z istim vlakom agenti GPU. Zato je sklenil, da izstopi v Plovdivu. Pol ure nato je bil že v drugem vlak, ki je vozil na sever v Ružuk. Od tod je prestopil romunsko mejo ter se odpeljal v Budimpešto, kjer je še sedaj. Zanimivo je, da Raskolnikov vsa štiri leta, kar je bil za poslanika v Soliji, niti enkrat ni bil v svoji domovini in

da se je zadnji dve leti zelo pridno učil italijanščine. Pravijo, da se bo za stalno naselil v Italiji.

Raskolnikov je bil poročnik v carski mornarici ter se je ob oktobrski revoluciji postavil na čelo boljševiškim mornarjem. Leta 1920 je bil imenovan za vrhovnega poveljnika baltškega brodogradnje. Nato je bil imenovan za poslanika v Soliji. Raskolnikov, ki je zavzemal važno mesto tudi v Kominterni, se je udeleževal tudi kot pisatelj. Nekaj časa je živel s pisateljico Marico Reissner, ki je potem postala prijateljica Radekova.

Med sovjetskimi poslaniki, ki so bili aretirani, ubiti ali sodnim potom ustreljeni ali pa odpoklicani, ne da bi se od poklica odzvali, je Raskolnikov po številu sedemnajsti.

Nj. Vis. princesa Elizabeta — hčerka Nj. kr. Vis. kneza namestnika Paula in kneginje Olge — ki je včeraj dopolnila dve leti

Skrb Ljubljane za vzgojo gospodinj

Dobro uspeli gospodinjski tečaj za delavska dekleta — Gospodinjski pouk na dekliških meščanskih šolah

Šele po vojni je prišel pregovor, da gospodinja podpira tri ogledne hiše, da prave veljave, ko je treba na vseh straneh varčevati, na drugi strani pa hkrati gledati, da se gospodinja prilagodi višjemu standardu sedanje dobe in večjim zahtevam sodobnega človeka. Vse to pa ne velja samo za premožnejše sloje, temveč je enakega ali celo večjega pomena za manj premožne družine, kjer nezadovoljnost še laže škali rodbinsko srečo. Zares težko nalogo ima danes taka gospodinja, ki mora po dvakrat in trikrat obrniti vsak dinar, hkrati pa skrbeti za enažno in udobno stanovanje ter za dobro pripravljeno tečno hrano. Edino dobra gospodinja lahko naveže moza na dom in ima vedno okrog sebe svoje otroke.

Zato je gospodinjski pouk potreben posebno hčeram manj premožnih družin, saj je takim gospodinjam mnogo težje urediti v svojem domu zadovoljnost in srečo. Tudi v Ljubljani so že pred več leti pričeli misliti na potrebo gospodinjskega pouka, toda šele sedanja občinska uprava je to svojo nalogo rešila prav naglo ter na vseh dekliških meščanskih šolah pripravila kuhinje in vse za gospodinjski pouk potrebne prostore ter jih tudi opremlila z vsemi potrebnimi pripravi in posodo. Zrtvovala je vsoto 80.000 din, da imajo vse dekliške meščanske šole moderne štedilnike za navadno kurjavo in tudi za kurjavo s plinom, posebno praktična je pa vsa kuhinjska posoda. Mešna občina je poskrbela tudi za popolno ureditev šivalnic, saj je znanje šivanja dandanes bistveno del gospodinstva. Na vseh šolah poučuje strokovno izšolane učiteljice in imajo res prav lepe uspehe, ker imajo tudi učence veliko veselje za gospodinjsko delo.

Za zgled vzemimo dekliško meščansko šolo pri sv. Jakobu, kjer imajo gospodinstvo v 3. in 4. razredu. Tako se učenci vsakega za dobro gospodinstvo potrebnega 300 učenk v 16 skupinah. Dopoldne imajo teorijo, vsako popoldne od 15—18.30 pa praktičen pouk. V 3. razredu prično s pospravljanjem in pranjem ter drugimi gospodinjskimi deli, v 4. razredu se pa v kuhinji nauče pripravljati tečna jedila tako, da gledajo na največjo varčnost. Pozabiti ne smemo, da mešna občina prispeva vsem šolam tudi značilne zneske za nabavo živih revnih učenkam.

Tudi gospodinjsko šolo na Mladiki vzdržuje mešna občina ljubljanska ter s tem zavodom skrbi tudi za velik del gospodinjske izobrazbe na deželi.

Toda z vsemi temi žrtvami za našo žensko mladino sedanja mešna uprava svojega prizadevanja za gospodinstvo še ne smatra za zaključeno; pri tem svojem stremeljenju hoče še posebno skrbeti tudi za delavska dekleta, zaposlena čez dan v tovarnah in drugih podjetjih. Tako je z znatno podporo omogočila trimesečni gospodinjski tečaj za delavska dekleta na dr. Krekovi višji gospodinjski šoli v Zgornji Šiški, ki je bil v nedeljo zaključen s prav izvrstnim uspehom. K mali, a tem bolj pomembni slovesnosti je poleg župana dr. Jura Adlešiča in njegove soproge gospe Vere prišlo še nekaj drugih gostov, ki so vsi občudovali spretnost gojenk. Po kratki zahvali mestnemu županu je župan dr. Adlešič tudi sam spregovoril in izjavil misli, ki smo jih navedli v uvodu. Še posebno je pa poudarjal, naj bi bilo uspešno tečaj za delavska dekleta Šiške in bližnjih okrajev mesta sledili podobni tečajem po drugih mestnih in predmestnih okrajih. Govornik je obljubil, da se bo prizadeval za še večje gmoletne podpore, da bi se čim več delavskih deklet izurilo v gospodinjskih opravkih. Prav posebno se je pa zahvalil vodstvu za lepe uspehe in pa dekletom samim, ki so ob poznih večernih urah, po napornem dnevnem delu zrtvovali svoj počitek za to, da so se izurile v vsem, kar bodo v življenju potrebovale na prvem mestu.

Na tem tečaju so gojenke po tri večere na teden prihajale k pouku, kjer so imele po pol ure teoretična predavanja o pripravi bolniške hrane, o vitaminih in avitaminih, o raznih hranilih, a

tudi o povrtinini, sadju in cvetlicah, nadalje pa seveda tudi o sprejemanju gostov ter serviranju, o kurjavi, zlasti pa o prvi pomoči pri neugodah in o negi dojenčkov. Nato se je polovica gojenk vadila v kuhinji kuhanja preprostih domačih jedil, naučile so se pa tudi vse pripraviti za praznik. Druga polovica gojenk se je vadila šivanja in krpanja. Naučile so se toliko, da si s temi nauki in znanjem lahko vsaka ustvari svoje gospodinstvo in ustanovi tudi srečen dom.

S podporo mestne občine ljubljanske prirejajo podobne tečaje tudi razne organizacije po mestu, zlasti pa Slovenska krščanska ženska zveza, ki prav sedaj vodi kuharski tečaj v šempetrekem Pro-

svetnem društvu. Namenjen je posebno dekletom, zaposlenim čez dan po trgovinah, pisarnah in tovarnah. Poleg tega tečaja je pa še gospodinjski tečaj, kjer se gospodinjje izpopolnjujejo v raznih gospodinjskih opravkih. Šempetrsko Prosvetno društvo je imelo že več takih tečajev in tudi trnovsko je že priredilo večerni tečaj s podporo mestne občine, na vrsto pa pridejo tudi drugi mestni okraji, da bo imelo vsako mešna dekle priliko za izobrazbo v gospodinstvu.

S tem je mešna občina prevzela nase lepo in koristno nalogo, ki bo gotovo rodila dobre uspehe, da bo več zadovoljnosti in sreče v družinah. S svojo skrbjo za gospodinjski naraščaj je prekosila celo državo, ki n. pr. na učiteljski šoli, kjer je gospodinstvo predpisano, še vedno ni uredila potrebne kuhinje in drugih prostorov.

Stavka krojaških pomočnikov v Ljubljani

Ze od torka dalje stavkajo v Ljubljani krojaški pomočniki. Njihov položaj je bil po nekaterih obratih res neznošen, mezde pa zelo nizke. Krojaški pomočniki zahtevajo sorazmerno le majhno zvišanje mezd. Na drugi strani pa moramo pripomniti, da so zlasti mali krojaški obrtniki tudi sami v zadregi in težko plačujejo višje mezde. Uvedena so bila pogajanja ter so nekateri mojstri in krojaška podjetja, zlasti povovrstna, že podpisala kolektivno pogodbo. V nekaterih obratih so imeli krojaški delavci že do sedaj enake delovne pogoje, ali še celo boljše, kakor jih sedaj zahtevajo skupno. Krojaški pomočniki so za doseg svojih upravičenih zahtev izrabili pač ugoden čas, ko je največ dela v tej obrti. Smo namreč tik pred veliko nočjo. Krojaški pomočniki so sklenili, da zaenkrat ne bodo delali tudi pri tistih mojstrih ne, ki so voljni podpisati, ali so že podpisali kolektivno pogodbo. V stavki je trenutno okoli 200 krojaških pomočnikov, prizadetih pa je 48 podjetij. Pogajanja med krojači in njihovimi delavci zaenkrat še trajajo. Upati je, da se bodo pogajanja še ta teden ugodno zaključila in da se pomočniki vsaj v ponedeljek vrnejo na delo.

7 letni otrok izdal očeta - vlomilca

Kako so prišli na sled vlomilski tolpi, ki je strahovala Kranj in okolico

Kranj, 7. aprila.

V «Slovenec» z dne 6. aprila smo na kratko poročali, da se je kranjskemu orožništvu posrečilo izslediti tatinsko tolpo, ki je kradla in vlamljala v zadnjih treh letih po Kranju in okolici. Naše poročilo je vsa Gorenjska sprejela z velikim veseljem, saj je s tem rešena velikega strahu, obenem pa so dobili z odkritjem tatinske tolpe zadoščenje vsi oni, ki so bili po nedolžnem obdolženi te ali one tatvine. Danes se nam je posrečilo dobiti še nekaj podrobnejših vesti o izsledenih vlomilcih.

V hišo g. Bašarja na Stražišču se je naselil 35 letni delavec v «Jugobruni» Franc Medved s svojo ženo in 7 letno hčerko Tilko. Delo je imel včasih podnevi, včasih ponoči, zato se s sostanovalec ni nič čudno zdelo, da je odhajal zvečer z doma, pač pa je bilo marsikomu sumljivo to, ker je imel zelo razkošno stanovanje. Tudi hčerka Tilka je bila močno razvajena in se je kaj rada ponašala z lepimi oblekami. V zadnjem času je pripovedovala svojim tovarišicam, da bo imela še mnogo novih oblek, ker imajo doma veliko svilu shranjeno. Otroci so Tilko pripovedovanje povedali doma in tako je prišla ta vest na uho predelavke v «Jugobruni». Predelavka je zadevo prijavila ravateljstvu.

V noči od petka na soboto je imel Franc Medved službo. Ko je prišel domov, je trdno spal čez popoldne, dokler se ni pojavil na vratih orožnik, ki mu je povedal, da je obdolžen tatvine. Medved je ostal miren in je resno zatrljeval, da so orožniki v

Slovenci v Zagrebu

Zagreb 6. aprila.

Tiha nedelja, ki je bila vsa zavita v opojno vonjavo pomladanskega cvetja, je dala najlepši okvir bridko lepi igri »Zupnik iz cvetočega vinograda«, katero je pripravilo Slomškovo prosvetno društvo ob 8 zvečer v Jeronimski dvorani. Ne da bi hoteli zmanjševati zasluge ostalih igralcev, ki so se vsi resno potrudili in pripomogli k skupnemu uspehu, moramo posebej omeniti Leontino gđ. Marte Plohlve, ki od igre do nje raste v svojem izrazu in se razvija v res dobro igralko.

Prosvetni večer. V nedeljo 27. marca je bil v Slom. prosv. dr. 18. prosvetni večer, kateri je bil posvečen 60 letnici največjega današnjega slovenskega pesnika Otona Zupaniča. Nazoren in izbran govor o Zupaničevi pesniški podobi je imel g. Rova Matija. Govor so spremljale recitacije in petje Zupaničevih pesmi. — Na cvetno nedeljo (10. aprila) bo v istem društvu zadnji prosvetni večer te sezone. Ker je istega dne v bivši Avstriji glasovanje za pridruženje k Nemčiji, bo tudi to sklepno predavanje namenjeno naši novi sosedni Nemčiji. Ob skioptičnih slikah bo predaval predsednik društva g. sodnik Alojz Rant. Predavanje se začne ob pol 7 v Gajevi ul. 4/II.

Požar v Št. Vidu pri Stični

V noči od torka in na sredo je pogorelo gošpodarsko poslopje Hauptmanna Jožeta v Št. Vidu št. 92. Ker je bilo poslopje krito s slamo, je ogenj kmalu zajel blizu stoječi kozolec. Oboje je do tal pogorelo. Kako je ogenj nastal, ne ve nihče. Zaravrovani sta bili obe poslopji za 5000 din, škoda je pa večja, ker je zgorelo veliko orodja. Gasilci so bili kmalu na mestu, toda po kapnicah je bilo tako malo vode, da so bile kmalu prazne. Kako nujno potrebno je vendar, da bi prišli prav kmalu do vodovoda, katerega že 40 let delamo. Morebiti bomo vendar letos dobili toliko zaželeni in potrebni vodovod.

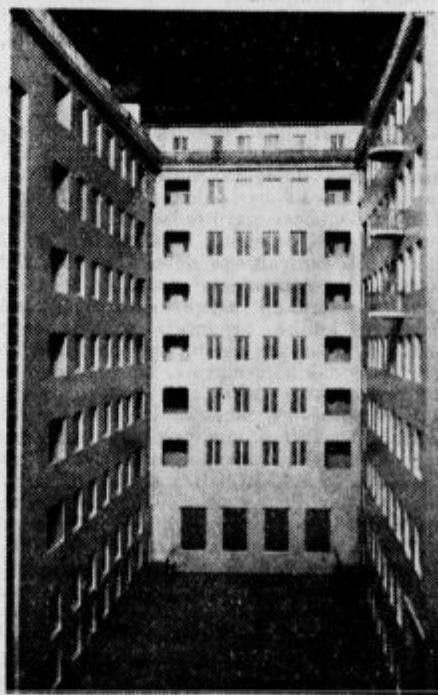
Palača banke „Slavije“

Ko je nastopilo epomladno

vreme in se je odtajala zemlja, se je poživilo tudi delo na zgradbah. V Ljubljani građe zdaj v središču kar štiri palače, od katerih so tri že pod streho: hotel »Slon« nasproti pošti, kjer vdelavajo že okna, univerzitetna knjižnica, kjer opravljajo večinom dela v notranjosti, in Mayerjeva hiša na Marijinem trgu, na kateri je že tudi plapolala zastava in je bil na vrhu postavljen drevesček, znak, da je stavba pod streho. Četrta, ki jo zida Stavbna družba za banko »Slavijo« ob Tyrševi in Gajevi ulici poleg nebotičnika, pa bo zdaj tudi hitreje napredovala. Tu je zelo oviralo delo ilovica in talna voda, na katero so nasleteli pri izkopavanju za temelje.

V globino so morali kopati na nekem mestu celih devet metrov in je sedaj že betonski podstavek na vseh štirih straneh gotovo. Velik žerjav, ki si ga Ljubljanci še vedno radi ogledujejo in opazujejo njegovo silovito moč, vozi zemljo na kup, od koder jo potem vozniki odvažajo v jamo za Bežigrad. Venomer dela okoli 60 delavcev in če ne bo vreme nagajalo, bo temelj v treh tednih zgrajen. Delavci na stavbi zaslužijo različno. Nekvalificirani po 3.25—3.75, zidarji pa po 5.75 din na uro. In na stavbah ni lahko delo. S krampji drobijo trdo plast zemlje in s svojimi žuljavimi rokami zasajajo lopate med pesek in kamenje. Vodstvo ima v rokah g. inž. Medved, ki je naredil tudi načrte. Pomaga pa mu štab inženirjev in tehnikov, ki si je uredil pisarno v stari hiši ob Tyrševi cesti, ki že tudi onemogla čaka na delavce, da jo spremene v razvaline.

Do prihodnje spomladi bo dobilo tu eredišče mesta čisto drugačno lice, posebno, če bo gradil Bata. Stare doslužene hiše se umikajo velemestnim palačam. In če bodo uresničeni še načrti o preureditvi Zvezde ter ko bodo padle kajbice ob Prešernovi ulici, pa ko bo odprta prepotrebna pasaja med Franciškanko in Prešernovo ulico, ne bomo mogli govoriti več, da je Ljubljana dolga vas.

Palača banke »Slavije« z dvorišča.

Zborovanje obrtnikov v Kranju

Kranj, 7. aprila.

Občni zbor Društva slovenskih obrtnikov v Kranju je prošlo nedeljo pokazal zrelost obrtnega stanu. Udeležba iz oddaljenih krajev je dokaz, da se naš obrtnik živo zanima za dogajanja okrog sebe in prilike, ki ga čakajo. Društvo samo zaznamuje napredek od lanskega leta, tako na organizatoričnem kakor na gospodarskem polju. Predsednik je orisal položaj naše obrtne zbornice ter z dokazi podprl težnjo obrtništva, kateremu se mora dati popolna avtonomija. Številčno smo najmočnejši stan v tem skupnem zastopstvu, vendar pa našim zastopnikom ni dana možnost, da pribore onim, ki so jih poslali v borbo za obrtniške pravice, to, kar jim gre. Pri volitvah je bil izvoljen stari odbor s tovarišem g. Jurijem Pollakom na čelu, ki ima ob strani nekaj mladih in pridnih obrtnikov ter je s tem zagotovljen uspešen nadaljnji razvoj. Obrtniki so stavili predlog, naj se že enkrat premakne z mrtve točke zadruha Obrtni dom, za katero so pravila že potrjena. Predsednik je pojasnil, kaj se je vse ukrenilo in kaj je glavni vzrok, da še ni nikakega uspeha.

Velike važnosti so za obrtnike tudi kreditne nabavljalne zadruge, katere se snujejo, kajti v polpretekli dobi je bilo opaziti, kako izmoghavajo obrtnike različni karteli, čeprav ne bi emeli obatajati. Stroke se naj v bodoče čim tesneje združijo in se držo enotnih in primernih cen, pa bodo imeli več koristi, ker bo odločala kvaliteta dela.

Vrhnika

Iz Legije koroških borcev. Vse bivše borce za našo severno mejo, ki so sodelovali v letih 1918—20 v bojih na naš severni meji, stanujoče na Vrhniki in bližnji okolici, pozivamo, da se udeležijo prvega članskega sestanka, ki bo dne 10. aprila t. l. ob 3 popoldne na Vrhniki v Rokodelskem domu. Na ta sestanek pride tudi delegat glavnega odbora iz Ljubljane.

Senčur

Fantovski odsek v Senčurju in dekliški krožek v Voklem prirediti na cvetno nedeljo, 10. aprila, ob 3 popoldne v dvorani v Senčurju veliko telovadno akademijo z zelo pestrim sporedom. Člani nastopijo tudi na orodju. Vstopnina 6, 5 in 3 din.

Drobne novice

Koledar

Petek, 8. aprila: Marija 7 žalosti. Albert, škof; Julija.

Sobota, 9. aprila: Marija Kleofova; Tomaž Tol., mučenec.

Novi grobovi

† V Ljubljani je umrla v starosti 75 let gospa Elizabeta Ševšek. Pogreb bo danes ob 4 popoldne izpred mrtvašnice splošne bolnišnice. Naj ji sveti večna luč; Zalujočim naše iskreno sožalje!

Danes in jutri

dopoldne še lahko oddaste oglasna naročila za bližnji nedeljski številko »Slovenca«. V soboto popoldne bomo mogli sprejeti le še osmrtnice in nujna neodložljiva naznanila. Ker bo naklada nedeljske izdaje mnogo večja, je treba oglasni del preje zaključiti in moremoro željam cenjenih inserentov ustreči le tedaj, če prejmemo

oglasna naročila pravočasno!

Telefonska številka 40-01.

— Velikonočne počitnice na ljudskih, meščanskih in srednjih šolah se pričnejo dne 14. aprila (na veliki četrtki) in bodo trajale do vstega 26. aprila. Zadnji dan pouka je velika sredo.

— Objava ekspoziture Ljubljana Nemškega konzulata Zagreb v dogovoru s kraljevsko banko upravo v Ljubljani. K volitvi upravitelji nemški volitvi (bivši avstrijski zvezni državljani), ki nimajo veljavnih politnih listin (potnega lista, obmejne karte, prelaznice), bodo lahko prekoračili mejo, če se pri odhodu izkažejo z glasovnico in starim politnim listom ali z glasovnico in domovnico, ali pa z glasovnico in optičnim dekretom, na istem obmejnem kraju pri odpotovanju in pri povratku (prvo ne pred 12. uro 9. t. m., zadnje najkasneje 11. t. m. ob 12.) proti nabavi obmejne karte pri kraljevskem jugoslovanskem obmejnem oblatstvu.

— Osrednji odbor društva »Bran-i-bor« bo imel svoj peti redni občni zbor 10. aprila ob 10 popoldne v sejni dvorani Kmetijske družbe v Ljubljani, Novi trg 3-1. Vabljeni so zastopniki narodnoobrambnih društev, zastopniki tiska in člani naših podružnic.

sko bolnišnico, kamor ga je odpeljal Kregarjev avtomobil, ki ima svoj voz opremljen tudi za prevoz bolnikov. Dečko pa je v torku v bolnišnici umrl. Sitarjevimi naše iskreno sožalje!

— Dva ponesrečenja. Včeraj je ljubljanska bolnišnica sprejela dva ponesrečenja z dežele. Prvi je 17letni delavec Franc Horvat iz Strug pri Dobrem polju. Ko je nalogal hlode, mu je težak hlood padel na desno nogo in mu jo zmečkal. — V šoli pri D. M. v Polju so se otroci med odmorom igrali. Med igrjo je padel 13letni mizarjev sin Franc Tomšič iz Zgornjega Kašlja tako nesrečno, da si je zlomil desno roko.

— Nesreča mladega vajenca. Pri znani ključničarski tvrdki Ciril Podraž na lgu se je v sredo zvečer nevarno ponesrečil 18letni vajenec Josip Smit. Zgrabil ga je pri delu transiljski jermen, ki mu je zlomil roko, poleg tega pa mu je raztrgal dlan. Iz Ljubljane je bil poklican reševalni avto, ki je šnitja prepeljal v bolnišnico.

— Montecatini Terme je eno najlepših zdravilišč Italije svetovnega slovesa. Kraj se nahaja v lepi apeninski dolini, krase ga ljubke vile, mogočne palme, parki in vrtovi. V sezoni (od 1. aprila do 30. novembra), posebno pa spomladi in jeseni, se steka v Montecatini velika množica odlične publike, da si poišče poleg učinkovitega zdravljenja tudi zaželeni odpočitek. Močni radioaktivni vreli, katerih voda je bogata na kloru, žveplu in sodi, se dopajajo s pomočjo najmodernejših naprav za kopeli, inhalacije, pulverizacije, tuše in blatne kopeli. Zdravilišče je posebno priporočljivo za kožne, črvesne in želodčne bolezni, kakor tudi proti motnjam na jetrih in prenosov. Zelo dobro denejo tudi ljudem, ki trpe zaradi preobčutljivega mesa ali na odebelelosti. V Montecatini Terme se dospe v piči pol uri iz Florencia, s katero je zvezan po krasni avtomobilski cesti. Bljužja in daljna okolica nudi obiskovalcem najrazličnejša razvedrila in užitek.

— Smarnice za leto 1938 ali Lurske smarnice. Ob letošnji 80letnici Marijinega prikazovanja v Lurdu so izšle v založbi Jugoslovanske knjigarnice v Ljubljani smarnice pod geslom »Po Mariji k Jezusu«, posvečene Mariji v Lurdu, oznanjajoč veličnosti in vodnici k pravi sreči. Spisal jih je naš znani Marijin častilec župnik J. Seigersehmedl. Cena 18 din. — V 31 smarničnih berilih opisuje nekaj zgodovine le božje poti, iz katere bomo povzeli brez dvoma važne nauke, ki nam jih je hotel dati naša Mati Marija v svoji materinski skrbni za naše vzbujanje. Ob sklepu vsakodnevnega premišljevanja pa sledi kratak zgled na lurske dogodke, ki najbolj živo pričajo o veliki milosti, katero izkazuje najnajska kraljica po priporočju blažene Marije Bernardine onim, ki se zaupno obračajo na njeno pomoč. Zato, predragi Marijini častilci, pomagajmo tudi letos v duhu na ta sveti kraj in prosimo našo majniško Kraljico onega, kar najbolj želimo.

— Prosvetno društvo Stari trg pri Rakeku uprizaro v nedeljo 10. t. m. ob 3 popoldne dramo »Pozna pomlad«.

Pod častnim pokrov. francoskega konzula v Ljubljani g. G. Reméranda danes ob 21.15 uri svečana premiera najlepšega filma sezone!

ABUS DE CONFIANCE

Glavno vlogo igra **Danielle Darrieux**

Predvajan v Beogradu 29 dni — v Zagrebu 21 dni

Zloraba zaupanja

V spomin na ta edinstven film bo podeljenih nad 20 krasnih daril in nagrad. Podelitev potom zbiranja v dveh skupinah Pogoji objavljene v posebnem članku in po radiju. Informacije tudi v kinematografu.

V Vašem lastnem interesu vam svetujemo, da si vstupnice nabavite že v predprodaji!

Pri popoldanskih predstavah ob 16. in 18.15 uri predvajamo danes zadnjičkrat senzacionalni film

Jetnik na dvorcu Zenda

Kino Union Telefon 22-21

Jelo spodaj navedena darila in nagrade. Občinstvo naj tedaj svoje vstupnice brezpogojno shraniti, ker se bodo ti isti, katerih številke bodo izšle, morali pri prevzemu daril legitimirati s svojimi vstupnicami, ki imajo na hrbtu izštevane številke. Darila v drugi skupini so: Anglesko nalivno pero Wattermann; komplet turističnega oprema za proslav; pancer termos turističnega steklenica; pokromana budilka; steklenica kofinske vode; tri steklenice vermuta; ena bonboniera; tri dvomesne brošurice karte za kino Union. Zbiranje v prvi kakor tudi v drugi skupini bo po odigranju filma. Izštevane številke bodo objavljene v časopisih. Vsa eventualno potrebna pojasnila dobite ves čas pri upravi odnosno blagajni kina Union.

KINO KODELJEVO Telefon 41-64

Danes ob 20. uri premiera

K novim obalam

ZARAH LEANDER. Sodelujejo še Willy Birgel, Viktor Staal, Carola Höhn.

Godba in pesmi: Ralf Benatzky.

Za dodatek: **Kraljica džunglje.**

1 Zdravniški pregled vseh v trgovinah in obratovalnicah z živili (gostilnah, javnih kuhinj, hotelih, mesnicah, mlekarah, elastičarnah, pekarnah in ostalih trgovinah z živili) v Ljubljani zaposlenih lastnikov in uslužbenecov bo od 13. do 23. aprila vsak dan od 8—12 v prostorih mestnega fizikata v Mestnem domu. Pregled je obvezen. Preiskani dobe pismena potrdila, katero morajo lastniki obratovalnic z živili na zahtevo kontrolnih organov predložiti. Delodajalci se opozarjajo, da morajo dokazati o zdravju, zlasti da ne bolujejo za akutno tuberkulozo, zahtevati od vsakega uslužbenca že pred vstopom v službo. Prestopki se kaznujejo po § 61 in 62 zak. o zatiranju nalezljivih bolezni.

1 Šesti postni govor prevzvišenega gospoda knezoškofa dr. Gregorija Rožmana bo v stolnici drevi ob sedmih po opravljenem kratkem križevem potu. Verniki ljubljanski vljudno vabljani!

1 Krajevni odbor za XX. mednarodni katoliški esperantski kongres, ki bo od 6. do 11. avgusta 1938 pod pokroviteljstvom prevz. g. dr. Gregorija Rožmana in častnega odbora pod predsedstvom g. bana dr. M. Natlačenca, sklicuje dne 11. t. m. ob 20 v veliki dvorani mestnega poglavarstva anketo pod naslovom »Prireditve v času XX. medn. kat. esp. kongresa v Ljubljani«. Vabljeni vsi predstavniki društev in organizacij, ki bi bili pripravljeni sodelovati. Vsi pismeno vabljeni naj se te važne ankete gotovo udeležijo!

1 Namesto vena na grob pokojnega Maksa Zerjava, delavca tvrdke Hrovat & Komp., je darovalo uradništvo in delavstvo omenjene tvrdke ljubljanskemu protituberkuloznemu dispanzerju znesek 216 din, za kar se dispanzer najiskrenejše zahvaljuje.

1 Naknadni pregled avtomobilov in motociklov po točki 4 pravilnika za preizkušnjo motornih vozil »Uradni list št. 366-100 z dne 25. oktobra 1928 bo v Ljubljani 13. t. m. od 8—12 na Bregu št. 20; dohod iz Novega trga. Komisija bo izdala letodobno dovolilo za uporabo vozila v smislu čl. 98-a takenege in pristojbinskega pravilnika. K pregledu je pripeljati vsa motorna vozila, ki ob doseganju terminih letos še niso bila pregledana. Zamudnike bo zadla kazen in se jim bo prepovedalo obratovati z neodobrenim vozilom.

1 Olepšava Gruberjevega nabrežja. Ker se regulacijska dela na Spici skoraj končana, je mestna vrtnarija s svojimi delavci pričela z olepšavanjem Gruberjevega nabrežja od Spice do Karlovskega mostu. Obrežje prekopa bo približno tako urejeno, kakor je obrežje Gradaščice na Mirju. Ob robu obrežja je vrtnarija zasadila mlado grmovje, sredi pa so urejena dohodna pota do vode.

1 Mestno kopališče preurejajo. Vsi vremenski znaki kažejo, da bo letošnja kopalna sezona prav dobra. Mestna občina je pričela s temeljitim renoviranjem mestnega kopališča ob Ljubljani. Določen je kredit do 10.000 din. Najemnik kopališča g. Jaka Sedej sam se zelo trudi, da bi kopališče popolnoma prenovil in naredil še nove naprave. Na obeh straneh kopališča bodo urejena pristanišča za čolne. Kopalcem bo na razpolago do 15 in tudi več čolnov. Se sedaj sta za balinanje dva prostora primerno urejena. Na novo bosta urejena še dva druga prostora. Deske za sončenje bodo popravljene. Nad bufetom bo narejen poseben odtok za sončenje. Zaradi zadnjih toplih dni, saj je večkrat termometer v senci popoldne kazal +18°C, so se že pojavili v kopališču prvi kopanci, ki so vozijo po Ljubljani navzgor.

1 Borba za prostor na živilskem trgu. Nepriestranski opazovalec je lahko pričal, kako se okoliščanke, ki prihajajo na živilski trg, znajo tudi spretno in taktično boriti za ugodnejši in boljši prostor. Tržno nadzorstvo je odredilo, da morajo prodajalke najprej napolniti prvi otok pri Mahrovci hiši. Drugi otok odpro za prodajalke šele okoli 9 dopoldne. Vsa tržna dan pa je bila ljuta borba za dober prostor. Kmetice so postavile posebne straže, svoje vozičke pa skrile v Studentovo ulico, pa tudi drugod okrog. Kakor hitro je bila kak vrsta odprta, pa so ženske planile z jerbasi in bitele, da zasedejo vogalna mesta. Včeraj pa je policijski stražnik zapisal več takih »hudournic« in bodo kaznovane po cestnopoličnem redu, ker so pušale svoje vozičke kar ob cesti in na raznih drugih krajih. Mnoge pa so vozičke skrile pred stražnikom.

1 Lepo in dobre moške obleke lastnega izdelka priporoča po zelo zmernih cenah A. Kunc, Ljubljana, Gosposka ul. 7.

Dolenja vas pri Ribnici

Te dni je bil končan trimesečni dekliški gosposki tečaj, ki ga je vodila gđ. Albina Košak. Razstava je pokazala, česa se kmečko dekle nauči na takih tečajih. Mnogi so se čudili dovršenim izdelkom šivalne in kuharske znanosti, ki so jih gojenke naredile v tečaju. Razstava je bila dobro obiskana od domačih in od sosednjih prosvetnih organizacij. Predavanja so bila predvsem praktična, poleg učiteljice g. Pavca in učiteljice gđ. Pele ter gđ. Ivanc so nudili zanimiv pogled še kmetijski okrajni referent inž. Sadar in priključni predavatelj zdravnik g. dr. Kožuh. Spremljemo in večjemu vodstvu gđ. Košakove se je posrečilo doseči prav lepe uspehe.

Ljubljana

V petek, 8. aprila 1938.

Gledališče

Drama: Petek, 8. marca ob 15: Sneguljčica. Mladinska predstava po najnižjih cenah ob 10 din navzdol. — Sobota, 9. marca: Šimkovi. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. — Nedelja, 10. marca: Rdeče rože. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.

Prireditve in zabave

Francišanska prosveta M. O. v Ljubljani priredi na evetno nedeljo, dne 10. aprila ob pol 11 dopoldne v francišanski dvorani pasijonsko matinejo: »Jezusovo trpljenje v živih slikah« v režiji in sodelovanjem g. Milana Skrbinskega. Besedilo po evangelijskih izbranih dr. p. R. Tominec. Vstopnice so v predprodaji v pisarni Pax et bonum po 6, 4,3 in 2 din. Zaradi religiozne vsebine in svečanega predvajanja prosimo p. n. občinstvo, da se pri predstavi vzdrži aplavdiranja.

Se enkrat opozarjamo na nocojnji koncert »Ljubljanskega Zvonca«. Slišali boste pesem o furmanih, ki so vozili vince po Savi in Dravi, pela Vam bo belokranjska ptica. Zapeta bo znana pesem »Muha in komarac« na narodno besedilo, končno pa podana prelepa slika jeseni. Zato valimo vse prijatelje »Ljubljanskega Zvonca« in zborovode petja na nocojnji koncert, ki bo ob 20 v veliki Filharmonični dvorani. Cene običajne, predprodaja v knjigarni Glasbene Matice.

Predavanja

Prirodopisno društvo. V mineraloški predavalnici univerze predava v torku 12. aprila ob 18.15 g. prof. dr. Vrabec Maks o botanični ekskurziji v Karpatih in Podolje.

Sestanki

Trnovski Fantovski odsek ima drevi ob 8 seestank v Prosvetnem domu. Vabljeni so vsi člani.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: dr. Kmet, Tyrševa cesta 41; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg, in mr. Gartus, Moste.

Danes premiera slovitiga filma »Zloraba zaupanja« — o kinu Union

Drevi ob 21.15 bo v kinu Union svečana premiera enega najlepših filmov letošnje sezone, filma »Zloraba zaupanja« (Abus de confiance). Častno pokroviteljstvo nad filmom sta prevzela francoski konzul v Ljubljani g. Gabriel Remérand in njegova gospa soproga.

Uprava kina Union bo razdelila v spomin na ta film onim obiskovalcem, ki jih bo določil žreb, nad 20 krasnih daril, ki so od danes naprej razstavljena v izloženem oknu tvrdke Baťa na Aleksandrovi cesti.

Zbiranje bo v dveh skupinah. Pogoji za zbiranje v prvi skupini so naslednji:

I. skupina. Uprava kina Union bo v času od 8. do 13. aprila vsak dan dopoldne in popoldne po eno uro kilocal razne telefonske abonente, ne da bi se abonentu takoj legitimiral. Kilocalni telefonski abonent mora, čim dvigne slušalko na svojem telefonu, brez vsakega odloga, poziva odnosno legitimirano reči v telefon: »Zloraba zaupanja je najlepši film sezone«. Če je bil abonent kilcal od uprave kina Union, se mu bo uprava kina takoj legitimirala, ga prosila za spomin na ta film in naslova ter mu obenem povedala rojstni imena in naslova, s katero se bo udeležil zbiranja v prvi skupini daril. Telefonski abonent pa mora še isti dan osebo dvigniti pri blagajni kina Union vstopnico za film in svojo številko zbiranja. Darila prve skupine: Vinški servis iz kristalnega stekla za 6 oseb; električna namizna svetilka; danska torbica (necesser) za potovanje; pokromana budilka; steklenica kofinske vode; steklenica vermuta; ena bonboniera; ena dvomesna brošurica karte za kino Union.

II. skupina. Da pa bodo deležni lepših daril tudi najširši krogi občinstva, tako, ki nimajo telefonskega abonentstva, bo uprava kina Union po eno uro kilocal vsi posetniki filma sploh. Zato bodo vsi posetniki za ta film na hrbtu oznake s posebnimi zaporednimi številkami, ki bodo po odigranju filma zbirane in bo od njih iz izštevanih številke pre-

Samo še danes ob 16. in 19.15 **ALAHOV VRT**

Ob 21.15 uri PREMIERA velikega, grandioznega filma iz cirkuškega življenja

MANEŽA Attila Hörbiger, Albert Maternstock in Anneliese Uhl

Scena genial, odlična cirkuška trupa, dresirane divje zveri, morski psi in konji, klovni polni bučorja, odlična muzika in slagerji.

Preskrbite si vstupnice v predprodaji!

KINO SLOGA
telefon 27-36

— Razstava male obrti na ljubljanskem velesejmu. Da se omogoči udeležba na ljubljanskem velesejmu, ki bo trajal od 4.—13. junija t. l., tudi malim obrtnikom, namerava kr. banska uprava v sporazumu z velesejmskim ravnanstvom nakazati v ta namen nekaj brezplačnega razstavnega prostora. Interesenti naj se prijavijo pisмено ali ustmeno najkasneje do 20. aprila pri VIII. odd. kr. banske uprave na Erjavčevi c. št. 12 z navedbo, koliko m² razstavnega prostora žele.

— Kr. banska uprava v Ljubljani opozarja vse one, ki posedujejo ribarske pravice v vodah dravske banovine, da morajo po § 72. novega zakona o sladkovodnem ribarstvu (»Službeni list«, koe 8., z dne 25. januarja t. l.) svoje pravice prijaviti tej banki upravi najkasneje do 28. aprila t. l. Podrobna navodila za te prijave dobijo pri vseh upravah občin, okrajnih načelnstvih in mestnih poglavarstvih.

— Za posebni vlak v Budimpešto od 25. do 30. maja se sprejemajo prijave nepreklicno še do 10. aprila. Izkoristite izredno priložnost (vožnja le 190 din) za poset prekrasne Budimpešte. Prospekti, informacije in prijave pri »Putniku« v Mariboru in vseh njegovih podružnicah.

— Za veliko noč v: Trst, Gorico, Opatijo, Reko, Benetke, Milano (na velesejmu), Rim. Prijavite se takoj pri »Putniku« v Ljubljani, Kranju in na Jesenicah.

— Osebam, ki se ne morejo zadostno kretati, pa trpe vsled tega na zaprtju in motnjah pri prebavi, združenimi s pomanjkanjem teka, nudi večtedensko zdravljenje z naravno »Franz-Josefov« grenko vodo zelo dobre uspehe. Uživa se dnevno 1 čaša »Franz-Josefove« grenke vode zjutraj na tešče ali zvečer, preden greste k počitku. Ogl. reg. S. br. 30474/35.

— V okviru poljedelske razstave v Pragi, ki bo v dneh od 21.—29. maja t. l. ob priliki proslave 20. obletnice CSR, bo prirejana tudi melioracijska razstava pod geslom »Voda in zemlja«. Razstavo bo priredilo ministrstvo za poljedelstvo s sodelovanjem javnih uradov ter prizadetih korporacij, ki se bavijo z vodo gospodarsko melioracijo. Razstava bo razdeljena na sledeče skupine: 1. skupina: zgradba hudournikov, uravnava tokov, gradnja vodnjakov, zaščitnih nasipov ter ribnikov; 2. skupina: melioracija zemlje v številni melioraciji dolin; 3. skupina: zdravstvena tehnika podeželja v številni higieno poljedelskih poslopij; 4. skupina: komasacija zemljišč. Razstava bo gotovo imela tudi svoj pomen za Slovenijo, ki po svoji topografiji zahteva, da se posveti posebna pažnja raznim melioracijskim in asanacijskim delom.

— V Italijo! Velikonočni romarski avtoizleti po Vipavski dolini: Gorica—Trst ali Padova—Benetke, za 2, 3 ali 4 dni. Priglasite se takoj za navodila »Družini božjega sveta«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

— Tragična smrt 13letnega dečka. Družino Jurija Sitarja iz Godiča pri Kamniku je zadela kuda nesreča. Po naključju je prišel njegov 13letni sinko preblizu domačega konja, ki ga je brenil s tako silo v trebuh, da je dečko padel nezavesten na tla. Hitro so domači napregli konja ter dečka z vozom odpeljali k zdravniku g. dr. Pucelj, ki je odredil takojšen prevoz v ljubljansko bolnišnico, kamor ga je odpeljal Kregarjev avtomobil, ki ima svoj voz opremljen tudi za prevoz bolnikov. Dečko pa je v torku v bolnišnici umrl. Sitarjevimi naše iskreno sožalje!

Sema ob 16. uri

En dan smeha

Kino Matka

— Na 2 leti robije obsojen. Pred malim kazenskim senatom v Ljubljani je bila v sredo več ur trajajoča obravnava. Zaradi raznih aleparij je bil obtožen bivši zidarski mojster in poznejši posredovalec Ivan Stražar. Razprava je podala marsikatero zanimivost o metodah poslovanja sveta. Stražar je od 1. 1928 naprej izvajal 60 letni Joepini Pirševi v Kamniku večje in manjše zneske in jo mamil, da ji bo vse lepo dobro povrnil. Od nje je celotno izvil do 240.000 din. Jeseničnik Tezrežji Vidičevi pa je izvil bramlino knjižico, ki jo je v Ljubljani prodal za 2857 din in si denar pridržal. Kot posredovalec nekega podjetja se je vozil iz Ljubljane v Belgrad in tam interveniral. — Ivan Stražar je bil obsojen zaradi teh aleparij na 2 leti robije in v izrgubo častnih pravic za 3 leta. V kazen se mu vteje prelekovalni zapor 2 mesecev. Njegove manipulacije so bile lani aprila razkrinkane. Stražar je zanimal vsako krivdo in je zatrjeval, da je popolnoma pravilno postopal, ker je računal na visoko nagrado.

— Zborovanje banovinskih uslužbenecv v Dravogradu. Preteklo nedeljo je zboroval v Dravogradu okrajni pododbor društva banovinskih uslužbenecv za dravogradskega okraj. Zboru sta prisostvovala tudi delegata centralnega odbora, tovariša inž. Janežič in Zalokar iz Ljubljane. Po poročilu pododborovnega predsednika tov. Spetiča sta poročala tudi delegata, in sicer tov. inž. Janežič o uspehih centralnega odbora in tov. Zalokar o ustanovitvi posmrtninske zadruge »Samopomočje«. Znati dosežani uspehi centralnega odbora so dokazali, kolike vrednosti je bilo stanovske organiziran. Z ozirom na to, da je bilo prisotnih največ banovinskih čestarijev, se je posvetilo tej panogi banovinske službe največ pozornosti. Tov. delegat je poročal o skrajšanju cestnih prog in dosežanih uspehih v tem pogledu. Idejo ustanovitve posmrtninske zadruge, o kateri je poročal tov. Zalokar, so vsi sprejeli z odobravanjem, vendar so se izjavili za pristop samo uradniki, do čim so čestariji soglasno izjavili, da sicer pozdravljajo zamisel, vendar ne more zaradi te itak preskromnih plač in velikih odteglajev nobeden plačevati potrebnih prispevkov. Soglasno so se zahtevali vsi, da se naj najprej uredi vprašanje priznanja službenih let za čas službovanja kot bivši državni čestariji. Čestar Pajnik iz Marenberga je navedel za primer svoj primer. Star je 61 let, v javni službi kot čestar je že preko 30 let in danes

Skrbno

prati se pravi:

perilo zaupati dobremu Schichtovemu
terpentinovemu milu. S Schichtovim
terpentinovim milom negovano perilo
nikoli ne porumeni in ostane dolgo
časa kot novo.

**SCHICHTOVO
TERPENTINOVLO MILO**
pere bleščeče belo!

Plenarna seja Zbornice TOI

Ljubljana, 7. aprila.

Danes dopoldne je bila prva letošnja plenarna seja sveta Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Seji je predsedoval predsednik gospod Ivan Jelačin, prisostvoval pa ji je tudi načelnik oddelka za trgovino in industrijo g. dr. Fran Ratej. Uvodno je sporočil predsednik g. Jelačin, da je banska uprava odobrila proračun za l. 1938, ni pa še odobrila dodatnih taks za obrtni odtok, pričakovati pa je to v kratkem. Predsedniki zborničnih odsekov so imenovali člane davčnih odborov. Banska uprava je nadalje potrdila imenovanje v šolski odbor abiturientskega tečaja Zbornice.

Poročilo o delu Zbornice

Iz poročila o gospodarskem položaju na zborničnem področju od novembra lani do aprila posnemamo naslednje važnejše ugotovitve:

Gospodarski položaj je bil v znamenju nejasnosti zaradi gospodarsko političnih izpremenb, ki so nastale na našem severu v zadnjem času, na drugi strani pa zaradi številnih perečih vprašanj našega notranjega gospodarstva, za katerih rešitev se poteguje zbornica. Zaradi tega je bilo delo Zbornice zelo živahno. Zbornica je sodelovala na številnih anketah, udeleževala pa se je po svojih zastopnikih tudi občnih zborov prisilnih organizacij na svojem področju, katerih je bilo 166. Zbornica pa je poslala svoje delegate na 127. Poleg tega dela je ministrstvo trgovine in industrije poverilo Zbornici še reorganizacijo združenj po okrajih v močna skupna združenja s posebnimi sekcijami za glavne stroke.

Priključek Avstrije Nemčiji.

Priključek Avstrije Nemčiji je postala naša banovina neposredna sosedka velike Nemčije z ogromno razvito industrijo in najmodernejšo tehnično opremo. Avstrija ni pomenila samo aktivne postojanke za naš izvoz, ampak tudi za naš turizem, ker je dajala velik kontingent obiskovalcev. Znatno je število avstrijskih državljanov, ki so bili kot tehnične moči zaposleni v naši industriji ter igrali vidno vlogo v našem podjetništvu, pa tudi sicer je Dunaj v naši zunanji trgovini s svojimi napravami kljub vsem nastalim izpremenbam igral še vedno znatno posredniško vlogo. S priključitvijo se je odprl niz važnih vprašanj. Zanimna nas vprašanje trgovske pogodbe in plačilnega sporazuma z Avstrijo, obmejnega prometa, pravne pomoči in nad 20 gospodarskih sporazumov, ki jih bo treba z Nemčijo obnoviti. Naša izvozna trgovina je v največji meri odvisna sedaj od Nemčije. Priključitev bo imela za posledico znatno preusmeritev avstrijske zunanje trgovine, zaenkrat pa se opazijo samo nekatere neposredne posledice tega preokreta. Iz nove konstelacije pričakuje nekateri izboljšanje, počakati pa je treba, da se stori širša podlaga za medsebojno gospodarsko sodelovanje. V notranjem prometu je pričakovati v bodoče še večji pritisk nemške veleindustrije na naša tržišča, ki ga bo najbolj občutila naša banovina zaradi skrajno periferne lege, dragega prevoza surovin in pogonskih sredstev.

V prometu z Italijo bo treba iskati novih potoč, da bi se nekvarno mladi industrijski delavnosti v Jugoslaviji omogočila obnove nekdanjega obsega našega izvoza s tem važnim konsumentom naših surovin in polizdelkov.

V tekočem letu pričakujemo, da se bo našemu lesnemu gospodarstvu končno odprlo več možnosti vnovčenja lesnih proizvodov, da bi ta važna panoga dobila svojo izgubljeno pozicijo v našem narodnem gospodarstvu nazaj.

V našem domačem gospodarstvu je celo vrsto krajev zadelo mnogo elementarnih nezd, ki so povzročile veliko škodo. Naše vinogradništvo in sadjarstvo je imelo lani izredno slabo letino. Tudi je v zimskih mesecih prišlo do skrčevanja industrijskih obratov.

Našem denarnem trgu se izvaja postopna mobilizacija vlog počenši z najmanjšimi prihranki. Denarni zavodi pa morajo pri vzpostavitvi svoje likvidnosti skrajno oprezo ravnati in si zavarovati sigurno zaledje za primer oprostitve večje vsote svojih hranilnih vlog.

Za prilagoditev gospodarstvenim razmeram je najbolj meročajna kreditna politika privilegiranih zavodov, zlasti Narodne banke, Pošne hranilnice in Obrtne banke kraljevine Jugoslavije. Poročilo nato navaja podrobne podatke iz njih poslovnih izjav za 1937.

Pri likvidaciji kmetijskih dolgov je ostalo odprto vprašanje definicije vaškega trgovca in obrtnika, ki ju navaja uredba. Šele z novim finančnim zakonom smo dobili definicijo za vaškega obrtnika. To vprašanje je za nas zelo važno. Ker so obrtniki, ki poslujejo v manjšem obsegu, pavšalirani, določa finančni zakon, da se smatra za obdavčene dohodek znesek, ki se dobi, če se pavšal deli s 6 in množi s 100. Ta način računanja pa ne ustreza našim razmeram, ker so s pavšalom obdavčeni dohodki previsoko izračunani.

Davčna obremenitev v naši banovini je zelo visoka in znaša 100% več kot v ostalih banovinah. Banovinska doklada je visoka in obstojajo pri nas davčine samouprav, ki jih drugod ne poznajo.

Veliko dela je dala predlagana tarifna reforma naših državnih železnic. Železniška uprava

je stremela za tem, da si pridobi nazaj transporte, ki jih je v zadnjih petih letih izgubila na račun cest. Najtežje je bilo nadalje povečanje prevoznih stroškov na tako imenovane srednje razdalje, na katere mora naša trgovina in industrija dobavljati blago. Podrobno proučevanje je pokazalo, da se je največji del povišanja tikal lesne industrije, občutno pa je bilo povišanje tudi za rudninske surovine in pogonska sredstva. Splošno se da ugotoviti, da nobeno zbornično področje v državi ni v toliki meri odvisno od pravilne ocene tarifnopolitičnih odnošajev ter tudi v toliki meri ne čuti škodljivih tarifnopolitičnih ukrepov kakor prav naše zbornično področje. Na njem se nahaja industrija, ki mora dovajati rude in surovine nad 400 km daleč, znaten del industrije se nahaja v težki borbi s konkurenco, ki prihaja v Vojvodino po vodi. Zato tarifna reforma ne sme poslabšati konkurenčnih pogojev in podražiti našo produkcijo. Z zadovoljstvom je ugotoviti, da je železniška uprava bistveno omilila svoje prvotne zahteve in se bodo povišanja od 1. junija dalje gibala v znošnih mejah.

Zanimanje za novelacijo obrtnega zakona je zelo znatno, ker je manjkalo obrtnemu zakonu mnogo pravilnikov in uredb, ki so bili nujno potrebni. Praksa šestih let nam je prinesla tudi že mnogo gradiva za novelacijo. Naša zbornica vztraja na smernicah, ki so bile za to novelacijo izdelane že leta 1934.

Glede novega posojila za javna dela je omeniti, da bo kot prva tranša razpisana vsota okrog 700 milij. din. Podrobnosti investicijskega programa še niso znane, pa tudi še ne za našo banovino.

Nato navaja poročilo posamezne akcije zbornice v zadnji dobi. Tako se je zbornica zavzela za popolno uvelodbo sporazumov glede davka na poslovi promet. Zbornica je intervenirala, da bi se prometni davek ne pobiral na živino, katero za kollejo privatne osebe (obrniki), doseženo pa je bilo to, da plačajo prometni davek za zakol živali le osebe, ki se obortoma pečajo s klanjem. Zbornica je nadalje predlagala znižanje dopolnilne prenosne takse. Glede priznanične takse naj se izdajo taka navodila, da se bodo krila z razsodbami drž. sveta iz zadnjega časa. Opustijo naj se potrdila o plačanih davkih za udeležbo pri licitacijah.

Potrebno je tudi pavšaliranje pridobnine za male trgovinske obrate, posebno za one brez stalnega lokala in brez pomožnega osebja, na podoban način kot za obrtnike.

Med socialno političnimi akcijami je omeniti zbornično izjavo k načrtu revizije tabele nevarnosti za uvrstitve obratov pri nezdgodnem zavarovanju. Ob tej priliki je zbornica opozorila na znatno zvišanje nezdgodnih prispevkov. Ta povišek bi znašal za 5 let 25,8 milij. din. Mnogo sporov in težkoč je povzročilo prekomerno izkoriščanje določb čl. 219 obrtnega zakona v industrijskih obratih.

Kot znano, je bil uveden koncesijski sistem za špedicije, trg. agenture in trg. zastopstva. Vsi do sedanjih imenitniki teh obrtov morajo predložiti potrdila zbornice, da so ta obrt dejansko izvrševali. Takih potrdil je zbornica doslej izdala 57.

Za strokovni pouk skrbni na zborničnem področju 10 trgovskih nadaljevalnih šol s 655 učenci. Ostali trgovski vajenci, ki jih je bilo na koncu 1937 leta 1646, so primorani obiskovati obrtno-nadaljevalne šole ali pa mešane šole. Samo v nekaterih krajih imamo za trgovske vajence običajne tečaje. Od 29 trgovskih združenj ima zbornica podatke za 25 združenj, ki so imela na koncu 1937 leta 9025 članov, 924 vajencev, 722 vajenk in 1904 pomočnike ter 1760 pomočnic.

Za gostinstvo je bil brez dvoma rešen najtežji problem, vprašanje banovinske trošarine. Prvotno razburjenje zaradi uvedbe troš. pravilnika se je poleglo in interesi opazajo tudi njegove dobre strani. Tudi šušinarstvo in krošnjarstvo v vinom je v znatni meri ponehalo in je v zvezi s tem opazovati dvig konsuma v gostilnah.

Ena glavnih zahtev zbornice je bila, da se odpiralni in zapiralni čas ne veže z delovnim časom in da se ne zniža delovni čas v obrtniških delavnicah od 10 na 8 ur dnevno. Obrtnonadaljevalni šol je bilo lani 50 s 232 razredi, 6060 učenec in 417 učnimi močmi. Podpor je dala tem šolam zbornica 129.500 din.

Računski zaključek za leto 1937

O računskem zaključku zbornice za 1937 je poročal g. Zadravec, ki je podal tudi poročilo pregledovalcev zborničnih računov. Iz njegovega poročila je posneti, da so znašali lani zbornični dohodki 3,6 milij. din (proračun 3,168 milij. din). Zbornična doklada je prinesla 2,66 milij. din ali 2% več kot določa proračun, takse so dale 0,8 milij. din ali za 0,3 milij. din več kot je bilo proračunanih. Donos taks za mojstrske izpite je bil za 37.000 din višji kot je znašal proračun. Med izrednimi dohodki je omeniti, da je dalo ministertvo trgovine in industrije 35.000 din kot prvi obrok drž. prispevka za dovršenje nove zbornične dvorane. Izdatki so se gibal v okviru proračuna. Izredni izdatki so šli za obrestovanje in odplačevanje dolga za zbornično palačo in za Obrtni dom v Celju. Povečanje dohodkov je zbornica torej porabila za okrepljeno odplačevanje dolgov kakor tudi za sanacijo in okrepitev zbor. pokojnin-

skega sklada, ostanek pa je bil prenesen v novo leto kot blagajniška rezerva. Za doplačilo dolgov je izdanih 0,2 milij. din. Pok. skladu je bil krit primanjkljaj v znesku 0,08 milij. in in dan izredni prispevek v znesku 100.000 din. Čisto premoženje zbor. zaklada je po izvršenih odpisih naraslo za 0,6 na 2,67 milij. din. Zavod za pospeševanje obrti je imel 229.685 din dohodkov in 187.260 din izdatkov, in je imel zavod na koncu leta 1937 na razpolago 85.944 din. Poročilo je bilo soglasno sprejeto in dana razrešnica.

Novelacija obrnega zakona

V imenu obrtnega odseka je o tem najprej poročal predsednik tega odseka g. Ivan Ogrin. Predlaga naj se v zbornično izjavo sprejmejo samo oni predlogi, ki se tičejo posameznih odsekov, v neizpremenjeni obliki, glede predlogov, ki bi medsebojno ne bili v skladu, naj se skuša doseči sporazum o enotni stilizaciji.

Ministrstvu se je zahvaliti, da pristopi k novelaciji obrtnega zakona in število nove odredbe ustrezajo potrebam in željam obrtništva. Potrebno pa je našteti še dopolnitve z mnogimi predlogi, ki so jih deloma že predlagale zbornice. To so zlasti zahteve, da naj se da dobra definicija za obrtno pravilo, ki spada v obrtni zakon, tako da se ukinejo ali vsaj znatno omejijo izigravanja obrtnih predpisov s tako zvanim režimskim delom. Nujno potrebne so izpremembe določb, ki se nanašajo na izvrševanje rokodelskih del v kamilnicah in sličnih zavodih, ki povzročajo obrtništvu veliko škodo. Omeniti je še vprašanje zaščite obrtništva pred nelegalnim obratovanjem in nelegalno konkurenco, zlasti s poostrojitvijo zadevnih kazenskih sankcij v zakonu. Omejitve je vzgojo vajencev v tovarniških obratih, popolnoma pa je ukiniti to v postranskih delavnicah tovarniških podjetij. Izpremeniti je določila glede prisilnih združenj. Obrtništvo zahteva temeljito izpremembo čl. 219 in 221. Novellirano besedilo pojma, kaj je industrijski obrat, ne ustreza in bo izzvalo mnogo sporov.

V imenu trgovskega odseka je dal predloge k novi obrtnega zakona predsednik g. Smrkoli. Za industrijski odtok je dal izjavo predsednik g. Skubec. Iz tega poročila je posneti, da se v praksi preveč izkoriščajo čl. 219 in 220, katere bi bilo treba novelirati. Rok za zastaranje terjatev za prekournoto delo je skrajšati. Je proti okrnitvi pristojnosti razsodišč, za izpolnitev določb za zaščito domače produkcijske delavnosti in da je treba prvi dve licitaciji rezervirati samo za domače ponudnike domačega blaga.

V imenu gostinskega odseka je izjavil g. Peterlin, da se odtok v glavnem strinja, da pa bo predložil še nekatere dodatne izboljševalne predloge.

Razširjenje avtonomije odsekov

Poročilo finančnega odbora o predlogu obrtnega odseka glede razširitve avtonomije odsekov je bilo oglašeno sprejeto. Finančni odtok je namreč sklenil, da ima obrtni odtok nalogo, da izdela do 1. julija 1938 predlog, kako si zamišlja avtonomijo obrtnega odseka. Svoje poročilo naj predloži zborničnemu predsedstvu, ki ga bo odstopilo posameznim odsekom. Sklepe je sporočili plenarni seji. Če obrtni odtok do 1. julija ne dostavi zbornici nobenega poročila in predlogov, se smatra, da je s tem vprašanje odstavljeno dokončno z dnevnega reda.

Izpolnitev predsedstva

Gostinski odtok je vložil predlog, naj se zbornica zavzame zato, da dobi gostinski odtok svojega podpredsednika zbornice. O tem predlogu se je razvila živahna debata. Vsak odtok naj bi dobil po 1 podpredsednika v zbornici. Vsekakor naj se doseže, da se bo vseh sedem predsedstev udeleževal tudi zastopnik gostinskega odseka. Zbornica naj naprosi ministertvo, da naj izpremeni zadevno uredbu, ki maksimira število podpredsednikov. V debati so sodelovali gg.: Ogrin, Skubec, Smrkoli, Peterlin, Kavka, Avenek, Zadravec, Mohorič. Ker ni bila dosežena soglasnost, je v imenu gostinskega odseka g. Majcen, predsednik tega odseka, umaknil svoj predlog.

Ureditev gospodarskih odnošajev z Nemčijo

V vrsti samostojnih predlogov je bil na vrsti predlog g. Jožeta Hraslija iz Gornje Radgone o gospodarskem položaju na naši severni meji in ureditvi gospodarskih odnošajev z Nemčijo. S priključkom Avstrije je postala za nas nujna potrebna čimprejše in čimboljše ureditve medsebojnih trgovskih in gospodarskih odnošajev z Nemčijo. Prvotni dogovor z Avstrijo o malem obmejnem prometu se je ob vsakih naknadnih pogajanjih občutno okrnjeval v našo škodo. Prvotni sporazum, ki je bil v veljavi še leta 1932, je dovoljeval prebivalcem v 15 km obmejnem pasu prost prenos po osebi do 5 kg moke ali pečiva, do 50 ko-

madov jaje in do 4 kg mesa, dočim dovoljujejo današnji predpisi samo: na 2 osebi po 1 kg moke, ?? komadov jaje in pol kg mesa. Tudi glede dvo-lastništva se za nas položaj ni izboljšal, ker se je vedno bolj povečeval interes avstrijskih dvolast-nikov za nakup slovenske zemlje, naši dvolastniki pa so radi raznih ovir veliko večino svojih zem-ljišč na avstrijski strani pod pritiskom raznih ovir prodali Avstrijem. Nemška posest obsega v katastralni občini Gornja Radgona 48% vseh zem-ljiškoknjižnih vložkov, podobno je v ostalih kra-jih. Zato predlaga, naj se zbornica zavzame za to, da naša država čimprej pristopi k pogajanjem z Nemčijo, na podlagi katerih naj se uredi medse-bojni trgovski in gospodarski odnosi sosedstva. V interesu ne samo obmejnega gospodarstva, ampak vsega našega gospodarstva je, da se pred pogajanj-i detajlno prouče vsa naša zadevna vprašanja in naj se pritegnejo k pogajanjem kot eksperti stro-kovnjaki tudi naši obmejni gospodarski narodni zastopniki. Prosi zbornico, da posveti temu vpra-sanju največjo skrb in pozornost. Predlog je bil z velikim odobravanjem soglasno sprejet.

Zveza Maribor— madžarska meja

G. Berlić Jožko je govoril zato, da se ne iz-gradi samo transverzalna cesta skozi Slovenijo št. Iij—Planina, ampak tudi sektor madžarska meja—Ptuj—Slov. Bistrica. Ta cesta bi bila važ-no križišče v vzhodno Evropo in bi tako omogo-čila tranzitni promet Madžarska—Italija. Podrob-no govori o sedanjem stanju drž. in drugih cest v ptujskem okraju, ki je slabo in nujno potrebno večjih investicijskih izdatkov. V zvezi s tem je potrebno rekonstruirati tudi most v Ptuj in most čez Pesnico.

Samostojni predlogi

G. Jožko Berlić iz Ptuja je predlagal, naj zbornica izposluje pri banki upravi širokogrud-nejše predpise glede izvajanja priložnostne god-be, da se gostinski obrtniki po nepotrebnem ne izpostavljajo nezasuženi kazni in neprilicam.

G. Vezir Geza predlaga, naj zbornica vloži prošnjo na ministertvo financ, naj za področje bodočega okrožnega sodišča v Murski Soboti po-stavi poseben reklamacijski odbor. — G. Cukala Maks predlaga, naj se uvede koncesijski reklamacijski sistem za hmeljsko trgovino. Govori o po-trebnih postopnega prometa, kar vzbuja pri vseh zbornici, da se oglašja za izboljšanje našega poš-tnega prometa. — G. Josip Windischer predlaga, naj se zbornica zavzame pri banki upravi, da se samorodno vino in petjeto ne trošarini, ker se s tem povišujejo že itak veliki pridelovalni stroški, ki jih ima vinogradnik. — G. Ciril Majcen pred-laga, naj se ukine točilna taksa, odn. da se tar-ifina postavka 62 laktinskega zakona briše. — G. Midorfer sprašuje, kaj je z akcijo bišnih posest-nikov za omiljenje davčnih bremen. Odgovarja mu predsednik g. Jelačin, da se po sedanjem stan-ju stvari zbornica še ne more pridružiti akciji, če bodo pa to storile druge organizacije, se bo pridružila tudi ona.

Zvišanje cen železa. Zaradi novega prodajne-ga kartela železarn so bili prisiljeni veletrgovci z železom zvišati cene železu za 15—20 par pri kg s 1. aprilom 1938. Cene železa so sedaj čvrste. Ni pa izključeno ponovno zvišanje cen, ker bo sto-pila dne 1. junija v veljavo nova železniška tarifa. Železniški tečaji. Od 3. aprila dalje veljajo na naših železnicah naslednji tečaji: holandski gol-dinar 24,25 din, nemška marka 17,60, švicarski frank 10,10, zlati frank 14,50, madžarski pengő 12,85, avstrijski šiling 11,75, poljski zlot 8,30, ita-lijanska lira 2,35, francoski frank 1,40, češka kro-na 1,54, belgijski frank 1,50, bolgarski lev 0,52, romunski lej 0,34, grška drachma 0,41 din.

Borza

Dne 7. aprila 1938.

Denar

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt neizpremenjen: v Ljubljani na 238 denar, v Za-grebu in Belgradu na 237,20—238,80.

Avstrijski šiling je v zasebnem kliringu v Ljubljani narasel na 8,72—8,82, v Zagrebu na 8,705—8,805, v Belgradu na 8,60—8,70.

Grški boni so beležili v Zagrebu 27,90 do 28,60, v Belgradu 28,75 denar.

Nemški čeki so stali neizpremenjeni na 14,40 do 14,60, nadalje so beležili v Zagrebu za sredo junija 14,33—14,53.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 851,873 din, v Belgradu 5.980.000 din. V efektivih izkazuje Belgrad 2.675.000 din.

Ljubljana — tečaji s primom:

Amsterdam 100 h. gold.	2406,66—2421,26
Berlin 100 mark	1743,03—1756,91
Curih 100 frankov	996,45—1003,52
London 1 funt	215,44—217,49
Newyork 100 dolarjev	4314,76—4351,07
Pariz 100 frankov	133,76—135,20
Praga 100 kron	151,54—152,64
Tret 100 lir	227,84—230,92

Curih. Belgrad 10, Pariz 13,515, London 21,645, New York 436,125, Bruselj 73,425, Milan 22,94, Amsterdam 241,40, Berlin 174,925, Dunaj 48,5, Stock-holm 111,55, Oslo 108,775, Kopenhagen 96,65, Pra-ga 15,21, Varšava 82,20, Budimpešta 86,25, Atene 3,95, Carigrad 3,50, Bukarešta 3,25, Helsingfors 9,57, Buenos-Aires 108,50.

Vrednostni nanirji

Ljubljana: 7% invest. posojilo 100—102, agrarji 61—62, vojna škoda promptna 483—485, begluske obveznice 94—95, dalmat. agrarji 93,50—94,50, 8% Blerovo posojilo 96,50—98,50, 7% Blerovo posojilo 91,50—92,50, 7% posojilo Drž. hip. banke 100—101. — Delnice: Narodna banka 7,200—7,300, Trboveljska 200—210.

Zagreb. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 101—101,50 (101, 102), agrarji 61 do 62, vojna škoda promptna 484—486 (485), be-gluske obveznice 93,50—94,50, dalm. agrarji 92,75 do 93, 4% sev. agrarji 61 denar, 8% Blerovo po-sojilo 96—96,75, 7% Blerovo posojilo 91,50—92,50, 7% posojilo Drž. hip. banke 100—101,50, 7% stab. posojilo 98,50—99,50. — Delnice: Narodna banka 7,200 denar, Priv. agrarna banka 222 denar, Trboveljska 200—220, Ottmann 62—70, Isis 25 denar, Tov. sladkorja Bečkerek 600 blago, Osj. sladk. tov. 110—125, Osješka livarna 150—175, Dubrovačka 390—410, Jadranska plovlva 375—405, Oceanica 600 denar, Našice 525 blago.

Belgrad. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 100,50—101, vojna škoda promptna 484—484,50 (485, 484,50), za konec maja 483 do 484 (484,50, 483,50), za konec junija (483,50, 483), begluske obveznice 94,25—94,50 (94,25, 94), dalm. agrarji 93—93,50 (93,25), 8% Blerovo posojilo (97), 7% Blerovo posojilo 91,75—92,50 (92), 7% posojilo Drž. hip. banke 100 denar, 7% stab. posojilo (99,25). — Delnice: Narodna banka 7,300 bla-go (7,280—7,250), Priv. agrarna banka 227 denar.

Skok iz višine 10.000 metrov

Živ meteor leti po zraku

Skakanje z letal je dandanes postalo ponekod že pravi ljudski šport, ki pa služi tudi vojaškim namenom. Čeprav ni veliko takih, ki bi si upali skočiti 10.000 metrov globoko, je pa toliko več takih, ki take reči radi gledajo. Skakalci s padalom pripovedujejo, da jih tak skok nič več ne plaši, pač pa imajo od njega nekako tak užitek, kakršnega ima dirkalec, preden začne voziti ali pa umetnik, preden se dvigne zastor na odru, kjer bodo igrali njegovo dramo. Pripovedujejo, da je nepopisno lepo, ko se človek zavrti na krila letalega letala visoko v zraku ter se s kril nato požene proti zemlji, kamor začne padati kakor meteor.

Ko se potem z glasnim pokom odpre padalo ter zadrži naglo padanje, se človeku začne zdeti, kakor bi se lepo gugal in plaval kje na varnem. Le počasi pada na zemljo. Šele takrat, ko se bliža zemlja in je treba misliti na pristane, mora padalec začeti misliti, saj pada še vedno 7 metrov na sekundo, torej dovolj naglo, da se človek, ako je neroden, lahko pošteno potolče. V tem je prava nevarnost tega padanja. Če si le malce nepazljiv ali nekoliko neroden, pa se lahko poškoduje, dasi velike nevarnosti za življenje ni več.

Moderna tehnika je že toliko dozorela, da je naredila taka padala, ki so dovolj zanesljiva. Kajpada se še dogaja, da si med 1000 padalci eden ali drugi nazadnje pri tem padanju zlomi vrat. Vendar so gole nesreče, ki se dogajajo tudi drugje. Včasih pa je take nesreče kriv lahkomiselni padalec sam, ker mu ni bilo dovolj, da je užival tak skok z višine, ampak se je vmes še igral s svojim življenjem. Taki se večkrat ponesrečijo.

Šport in rekord sta med seboj povezana pojma. Zato imajo tudi zračni padalci svoj svetovni rekord. Svetovni rekord v zračnem padanju ima sedaj Francoz James Williams, ki je z višine 8400 metrov skočil iz letala ter odprl padalo šele 400 metrov visoko nad zemljo. Možu pravijo Williams, vendar je to privzeto ime, ker se v resnici piše drugače. Torej ta Williams se je blizu mesta Chartres dvignil v zrak v letalu, ki ga je vodil letalski kapitan Michy. Letalo je tisto redko letalo, ki more ljudi dvigniti do 8000 in še več metrov visoko.

Ko sta bila natančno 8400 metrov visoko, kar je kapitan dobro opazoval, je vprašal: »Pripravljen?« Nato je Williams odgovoril: »Pripravljen!« In ne da bi bil le količjak okleval, se je iz letala vrgel v strašno globočino pod seboj. Celih 141 sekund je padal proti zemlji kakor kamen. Za padanje 8000 metrov globoko je potreboval torej 141 sekund, iz česar se da izračunati, da je padal na zemljo z naglico več kakor 204 kilometre na uro. Ko je padal, ni prav nič vedel, kje je zgoraj in kje spodaj. Skrbno pa je pazil na svojo zapestno uro, ki je kazala, koliko časa že pada in kako visoko je še. Docela hladne krvi je pri 400 metrih potegnil padalo, ki se je takoj odprlo, nakar se je bolj počasi začel blizati zemlji, kamor je pristal ves navdušen in vesel.

Nekaj dni po tem rekordu je ta Francoz postavil nov svetovni rekord. Tokrat je skočil iz letala, ki je bilo 10.600 metrov visoko, ter je odprl padalo šele, ko je bil le 200 metrov nad zemljo. Tudi tokrat je srečno in brez nezgode pristal. Dve minuti in 50 sekund pa je preteklo, ko je odskočil z letala pa da je odprl padalo. Torej je skoraj tri minute padal po zraku kakor kamen. Padal je s povprečno hitrostjo 200 kilometrov na uro. Odkar pa je odprl padalo pa da je stopil na tla, je preteklo le 18 sekund. Razume se, da 10.600 metrov

visoko človek ne more več dihati ter je tamkaj tudi tako mrzlo, da bi zmrznil, ko bi ne bil primerno napravljen. Zato je imel s seboj aparat za dihanje.

Williams se vadi v padanju že več let. Lansko leto se je vadi v padanju v šestih etapah. Imel je namreč pri padanju šest različnih padal, ki jih je po vrsti odpiral. Tako se je vadi v padanje iz vedno večje višine. Sam Williams pripoveduje takole:

»Da človek skoči tako globoko in da čim pozneje odpre svoje padalo, za to je treba dolgotrajne vaje in pa najskrbnejše opreme. Že davno sem se pripravljati na skoke iz tistih višin. Vsak dan sem skakal iz višje višine. Ko sem začel skakati iz višine 5000 metrov, sem moral vzeti s seboj še aparat s kisikom za dihanje in pa električno segrevano obleko. Ko sem na svojem časovnem

kazalu opazoval čas, sem sproti izračunaval, kako visoko sem še. Vendar pa mora človek biti močno hladnokrvn, da prezgodaj ne potegne vrvice, s katero se odpira padalo. Ker sem padal z naglico 57 metrov na sekundo, sem bil samo še 7 sekund oddaljen od zemlje. Zemljo sem videl pred seboj, ki se je naglo večala. Vendar ves čas padanja nikdar nisem imel občutka, da padam, marveč se mi je zdelo, da me vihar nosi po zraku, in sicer enkrat z nogami naprej, drugič pa z glavo. Vendar se mi je nazadnje posrečilo, da sem še sam začel nekoliko krmariti in se zravnovati. S svojimi rokami sem začel krilliti po zraku ter se tako rekoč opirati na zračno plast, kakor delajo »leteči ljudje«.

Iz pripovedovanja tega moža lahko spoznamo, da padanje ni nikaka igračka, marveč da zahteva mnogo živčnega napora in duševne prisebnosti.

Beg iz rdeče Španije

Rdeči najeti miličniki vedno bolj hite čez francosko mejo na varno pri Luchonu. V ozadju vidimo vrhove Pirenej.

Pretrajljiva slika iz španske državljanske vojne: Ženske beže čez mejo na Francosko, kjer jih v Luchonu sprejemajo francoske oblasti.

Bombaža bi zmanjkalo, če...

V Ameriki je kriza zaradi tega, ker ljudje, ki pridelujejo bombaž, svojega pridelka ne morejo prodati. Je pač preveč bombaža na svetu. Tekstilni tovarnarji so pred kratkim v Washingtonu imeli zborovanje, ki je na njem govoril ameriški senator Lee. Ta je dejal, da bi se kriza bombaža dala naglo odpraviti, če bi le vseh 450 milijonov Kitajcev začelo nositi vsak samo za en centimeter daljše srajce. Če bi se to zgodilo, bi bombaža takoj zmanjkalo. Torej so le srajce prekratke...

IVANHOE

Št. 99.

Na popotovanju

Drugega dne zarana so krenili na pot. Ivanhoe je ležal v udobni nosilnici in šest oboroženih jih je spremljalo. Ker pa se je izak hudo bal, da re bi padel med razbojniške normanske viteze, je svoje spremstvo na vso moč priganjal ter jim je le tu pa tam privoščil kratak počitek med potjo. Tako naglo potovanje za ranjenca ni bilo prijetno.

Sasom, ki jih je bil izak najel za oboroženo varstvo, tako naglica tudi ni ugajala. Možaki so se bili namreč poprej veselili, da bodo mogli na Judove stroške dolgo udobno živeti. Vrh tega so se z Judom sporekli, ker jim ni hotel dati toliko vina in piva, kolikor so si ga želeli. Ker so prav tiste dni začeli krožiti govorice, da se v teh gozdovih potikajo razbojniki, so oboroženci lepega dne pobegnili ter odvedli seboj še mulo, ki je nosila nosilnico. Tako so ti trije ostali sami sebi prepusteni.

Kakor pa je bilo že poprej povedano, jih je našel Cedric, nakar so jih čez nekaj časa napadli de Bracy in njegovi pajdaši.

De Bracy je iz gole radovednosti pokukal v nosilnico in se je na vso moč začudil, ko je v njej zagledal ranjenega, razredinega viteza iz Aethbyja, Vilfrida Ivanhoeja.

Magnetični torpedi

Ameriška vojna industrija je začela izdelovati nove vrste torpedov, ki bodo imeli rillec narejen iz magnetičnega železa. Torpede bodo spuščali tako kakor dosedanje, vendar bodo z njimi merili vedno le pod cilj. Ko bo treba torpedirati kako oklepno ladjo, bodo pomerili torpede pod njo. Trpedo bo švignil pod ladjo. Ko bo priletel pod železne plošče oklepne ladje, ga bodo železne plošče, ker je magnetičen, vlekli nase, da se bo pod ladjo postavil po koncu in se od spodaj zaletel v oklepno. Tako bo torpedo zadel ladjo na najbolj občutljivem delu, kjer je doslej bila najmanj zavarovana, ker tamkaj zavarovanje ni bilo potrebno in tudi ne lahko.

Nočna trgovina

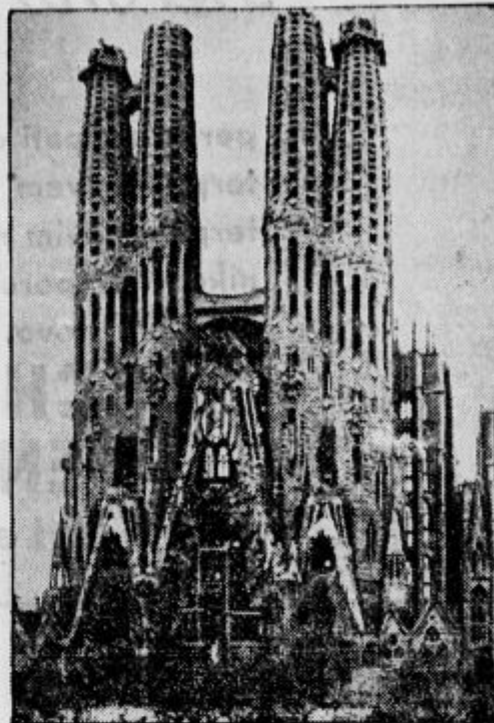
Bister trgovec je v Newyorku odprl trgovino, ki pa je odprta le ponoči, in sicer od polnoči do 6. zjutraj. Ta trgovina je namenjena le takim kupcem, ki čez dan nimajo časa, da bi si kaj kupili. Trgovec pripoveduje, da je kar zadovoljen s svojo nočno kupčijo. Vsekakor pa je to narobe svet.

Kaj pravi kino

V Unionu

Film »Ujetnik dvorca Zende« kaže razmere v bivši nemški državi, kakor ga je doživljal Anglež, ki je bival na nemškem dvorcu. Zaradi sličnosti s pravim nemškim knezom, ki preži nanj zločinski polbrat, se spusti Anglež v pustolovščine, se zagleda v Flavijo, kneeginjo, katera meni, da je Anglež pravi knez, ki bi se morala z njim omožiti. Med Angležem (Ronald Colman) in Flavijo (Madelaine Carroll) se razvname ljubezen. Toda Anglež je plemenit in pomaga pristnemu knezu. — Film bi bil pustolovski, vendar pustolovščina ni glavna črta vsebine, pač pa je bolj poudarjena različenost značajev, dobrega in slabega. Igra ni dobro razpletena, tu in tam ji zmanjka tal logike. Izvrstni pa so posnetki posrednih prizorov, pokrajinskih slik in notranjosti starega gradu. Tu se ti zazdi, ko da sam hodiš po skrivnostnih hodnikih in vprav s te plati te še najbolj zajame ta igra.

Cerkev Svete Družine v Barceloni

Boji se vedno bolj bližajo glavnemu mestu Katalonije, Barceloni. To je veliko milijonsko mesto, ki ima mnogo prekrasnih zgradb. Med najznamenitejšimi je brez dvoma svetišče Sv. Družine »Templo de la Sagrada Família«. Cerkev, ki še ni dograjena, je zidana v novem katalonskem slogu ter ima štiri zanimive zvonike. Že sama ta veličastna cerkev je dokaz, kako bogato mesto je Barcelona, ki je na čast Sveti Družini zgradila tako svetišče.

Pravda zaradi bolh

Iz Budimpešte poročajo tole zanimivost: Tamkaj je gostovala artistska družba iz Debrečica. Eden izmed te družbe je stanoval pri neki gospe, ki je bila na glasu nenavadno spazne ženske in gospodinje. Gospodinja je vsako jutro čistila stanovanje in trebala mršes, da je bilo stanovanje vedno čisto. Za pobijanje bolh je porabljala poseben prašek, s katerim je uničila vse bolhe. Ko je nekega jutra iskala bolhe v stanovanju, jih je nekaj odkrila ter jih takoj s praškom pokončala. Žal pa so bile tiste bolhe dresirane, saj je artist z njimi nastopal v varietetu. Čez dvajset bolh je nesrečna ženska tako pokončala in vse so bile dresirane. Ko je prišel artist domov in ni več našel svojih bolh, se je razjezil ter je v togosti razbil pohištvo svoje gospodinje.

Sedaj sta oba pred sodiščem. On toži gospodinjo zaradi svojih bolh, ona pa njega zaradi razbitega pohištva.

Oče in sin

V neki beznici marsejskega pristanišča je oni dan star pijanec na vso moč razsajal. Nikakor ga niso mogli ukrotiti in pomiriti. Nazadnje so poslali po policijo. Prišel je stražnik, ki je pijanega možaka najprej zlepa miril. Ker pa ni nič pomagalo, ga je aretirar ter odvedel s seboj. Na stražnici pa so šele ugotovili, kako se pijanec piše. Izkazalo se je, da je sin aretirar očeta, katerega seveda ni poznal, ker se za svojo družino že davno ni več brigal.

Krilenko — izdajalec

Prejšnji sovjetski državni pravdnik in poznejši ljudski komisar za pravosodje v Moskvi, ki je bil meseca januarja letos odstavljen, je sedaj tudi postal veleizdajalec. Mož je bil včasih glasovit Stalinov krvnik, ki se je pri sodnih obravnavah odlikoval po svojem cinizmu do obtožencev. Sedaj pa se je list obrnil. Kakor poroča sovjetski list »Izvestja«, je sedanji višji državni pravdnik Višinski v pravnem institutu sovjetske akademije imel velik govor, v katerem je nastopil zoper svojega prednika Krilenko. Višinski je med drugim dejal: Krilenko je tisti človek, ki je v sovjetsko pravo uvedel sovjetom sovražne elemente ter je hotel uničiti demokratični značaj sovjetskega pravnega procesa. Kakor se je sedaj dognalo, Krilenko ni le sabotiral sovjetske pravice, marveč je bil navaden podel veleizdajalec.

Take besede iz ust državnega pravdnika v Sovjetiji pomenijo, da obdolženca čaka kaj kmalu tista usoda, ki jo je on poprej večkrat pripravljaj drugim nesrečnejšem. Krilenko čaka torej krogla v tilnik. Tak je konec rabljev v vseh revolucijah.

Narobe pot.

Na plesu je rekel on njej z globokim vzdihom: »Oh, gospodična, ko bi jaz vedel za pot do vašega srca!«

»Če mislite,« je pikro odvrnila ona, »da grota pot po mojih mogah, se jako motite!«

Mariborske vesti

m Društvo za zaščito otrok in mladine, ki je lastnik Počitniškega doma Kraljice Marije na Pohorju, je imelo svoj občni zbor. V Počitniškem domu je lanske leto letovalo 443 otrok v treh skupinah po 30 dni. 110 otrok je tam letovalo na stroške banovine, 103 na stroške mariborske mestne občine, 32 na račun celjske občine, 37 na račun zdravstvenih domov, na račun mariborskega doma 36, na lastne stroške 119, na razne društvene stroške 4 in na račun mariborske nabavljalne zadruge državnih namestencev 2. Oskrbnina je znašala 480 dinarjev za 30 dni. V preteklem letu je bil dograjen dom za dečke, bolniški paviljon, kopalni bazen in električna napeljava. Največji društveni dobrotniki so banovina, mariborska občina in mariborska industrija. Pri volitvah je bil izvoljen dosednji odbor s predsednikom gospo Maistrovo.

m Z Abrahamom se je srečal prokurist mariborskega »Putnika« gosp. Rudolf Hrovat. K 50 letnici tudi naše čestitke!

m Drvi v gledališču »Lepa Vida«. Dijaki klasične gimnazije uprizorijo drvi pod okriljem PJS v režiji gledališkega režiserja Milana Kosiča Cankarjevo »Lepo Vido«. Pričetek ob osmi uri zvečer.

m Srednje in meščanske šole v Mariboru priredijo na cvetno nedeljo, 10. aprila, ob desetih dopoldne slavnostno glasbeno akademijo. Prireditelji šolske mladine iskreno vabljajo!

m Smrtna kosa. V sredo je po kratki boleznii umrla v starosti 37 let gospa Ana Bogovič, gostilničarka na Pobrežju. V nedeljo popoldne ji je pri strežbi gostov postalo slabo. Poklicani zdravnik je takoj odredil prevoz v bolnišnico, kjer je v sredo kljub takojšnji operaciji umrla. Zapušča moža, dve hčerki in sinčka. Bila je pridna in marljiva gospodinja ter dobra žena svojemu možu in skrbna mati svojim otrokom. Naj v miru počiva, sorodnikom naše sožalje!

m Gozdni požar. Posestnik Vinko Volmajer v Spodnji Kapli je poslal 17 letno služkinjo Verono Češnik nabirati suhljad. Zbrano suhljad je nato ob robu mladega smrekovega gozda zažgala. Pri tem se je vnel tudi mali smrekov nasad, katerega je precejšnja površina pogorela. Posestnik trpi 10.000 dinarjev škode.

m Tujski promet v marcu. V mesecu marcu je v Maribor prispelo 1628 tujcev, med temi 530 inozemcev, od teh 184 Avstrijcev, 180 Nemcev, 69 Čehov, 29 Italijanov, 28 Madžarov, 9 Angležev, 7 Švicarjev, 6 Poljakov, 2 Bolgari, 2 Grki, 2 Romuna. Prenočnin je bilo 5524.

Celje

c Mladinski koncert v mestnem gledališču. V nedeljo 10. aprila bodo nastopili v mestnem gledališču ob pol 5 popoldne mešani zbori, štiriglasni, triglasni in dvoglasni mladinski zbori gimnazije in meščanskih šol. Ljubitelje lepe slovenske pesmi, posebno stare in vzgojitelje otrok vabimo.

c V nedeljo ob 6 zvečer bo v kapelici šolskih sester cerkveni sešestanek za gospe in žene. Po sešestanku bo važen razgovor.

c Nenadna smrt prikljubljene mladence. V sredo ob 11 ponoči je poklical Gospod k eebi šele 19-letno hčerko sodnega nadoficiala na okrajnem sodišču v Celju g. Jakoba Kresnika — Kresnik Ido iz Creta pri Celju. Vedno je bila tako vesela, tako prikljubljena povsod, kamor je prišla; pa jo je zadela nesreča; v treh dneh jo je strla bolezen. V nedeljo bi končala svojo učno dobo in napravila pomočniški izpit, pa jo je poklical Bog k eebi. Pogreb drage pokojnice bo danes ob 5 popoldne na mrtvašnici na mestnem pokopališču. Naj ji sveti večna luč! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

c Državna zaščita dece in mladine v Celju bo prodajala na cvetni teden oljke na stojnicah na trgu in pred opatijsko cerkvijo. Ker je čisti dobiček namenjen za obliko in obutev uboge mladine, priporočamo cenjenemu občinstvu, da kupuje oljke samo pri teh stojnicah.

c Kino Metropol. Premiera najnovejšega filma »MONIKA« (Maria Andergast).

c Patrona mu je eksplodirala v roki. V Polzeli v Savinjski dolini se je igral 17-letni posestnikov sin c patrona, ki mu je naenkrat eksplodirala in mu razmesarila desno podlaket.

c Razširjenje vodovodnega omrežja. Mestna občina bo razširila vodovodno omrežje v naselbin ob Dečkovi cesti in da bi se delo čimprej izvedlo, že razpisuje dobavo 276 m litoželeznih asfaltnih vodovodnih cevi po 80 mm, 266 m enakih cevi po 60 mm ter raznih fasonskih komadov v teži ca 250 kg. Ponudbe je vložiti najkasneje do 20. aprila na mestnem poglavarstvu.

Kamnik

Požarna varnost. Na ozemlju nove kamniške občine so zdaj tri gasilna društva: v Kamniku, na Duplici in v Nevljah, ki štejejo skupno 169 delavskih članov.

Regulacijski načrt mesta je še vedno na mrtvi točki. Zgodnja leta v pogledu regulacije nismo nič napravili. V letošnji proračun je vnesena primer na postavka, ki bo omogočila vsaj za mestni del občine izvedbo tega prepotrebnege dela.

Občinske ceste. Nova občina ima trikrat več cest kot prejšnja. Po večini so to ceste drugega razreda. Občinski odbor bo moral napraviti novo kategorizacijo cest in urediti s posebnimi predpisi njihovo popravo in izboljšanje.

Svet pod Zalskim hribom. Bivši občinski odbor je prodal lastniku Smoletove graščine nerodovitni svet med cesto in graščinskimi svetom pod pogojem, da bo vzdrževal tudi škarpe okrog hriba. Ker pa je zdaj v načrtu nadaljevanje županovih galerij po tem svetu in gradnja umetniškega paviljona na robu Dančkovega hriba, je občinski odbor razveljavil sklep bivšega odbora. To je bilo tem laže, ker za odtujitev občinskega sveta nadzorna oblast še ni dala svojega pristanka.

Dobrepolje

Uspela akademija. Preteklo nedeljo je bila v »Prosvetnem domu« akademija fantovskega odseka in dekljskega krožka, ki je prav lepo uspela. — V Ponikvah, ki so dobrih 5 km oddaljene od nas, je uprizorilo tamonjske agilno prostovoljno gasilno društvo v gasilskem domu igro »Razvaline življenja«.

Občni zbor JRZ. V nedeljo, dne 3. t. m. je bil na Vidnu ob lepi udeležbi letni občni zbor naše krajevne organizacije JRZ, na katerem je poročal predsednik g. Strnad Jože. Po večini je bil izvoljen isti odbor s predsednikom in tukajšnjim županom g. Strnadom Jožetom iz Podgorice.

Smrtna kosa. Po daljši mučni bolezni je mirno v Gospodu zaspala soproga tukajšnjega poveljnika orožniške postaje gospa Radovanovič. Blag ji spomin. Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

Razmere v šoli. S 1. aprilom se je vrnila v daljšega bolezenskega dopusta zadnja učna moč. V tekočem šolskem letu so bili na šoli tedni, ko je manjkalo po več učnih moči, ki so bili na bo-

m Bevardi in Šajtegel obtožena. Drž. pravdnštvo v Mariboru je proti morilcema Bevardiju in Šajteglu sestavilo obtožnico zaradi znanega roparskega umora pri Sv. Bolfenku. Verjetno je, da bo razprava že proti koncu tega meseca.

m Tatica in begunka. V mariborski bolnišnici se je zdravila 17 letna J. P. iz okolice Ptuja. Sinoči se je skrivoma splazila v skladišče za obleke, si tam izbrala lep plašč z dragocenim krznom in nato čez ograjo pobegnila iz bolnišnice. Na Kralja Petra trgu pa jo je ustavil službojuči stražnik ter jo oddal policiji, ta pa zopet bolnišnici v nadaljnje zdravljenje.

m Izsiljevalec pred sodniki. Antonu Pihlerju v Plitvica h je lani pogorelo gospodarsko poslopje. Čeprav je bila vsa škoda krita z zavarovalnico, je prišel brez oblastvenega dovoljenja pobirati milodare. Ob tej priliki je prišel tudi k posestnikom Geriču v Konjščih in P. Filu, ki sta se ob tej priliki izrazila, da je poslopje sam zažgal. Zaradi tega je Pihler od obeh pisмено zahteval, da mu zaradi žaljive plačata 300 din, ker bo v nasprotnem primeru oba izročil odvetniku, ki bo proti njima vložil tožbo. Filo mu je šel na lim ter mu plačal 200 din, Gerič pa Pihlerjevega pisma ni hotel sprejeti. Pihler je pred sodniki dejanje priznal, vendar se je izgovarjal, da ni imel namena izsiljevati. Obsojili so ga v odsotnosti na dva meseca in 10 dni strogega zaporu in na 500 din denarne kazni z izgubo častnih pravic za dve leti.

m Brez denarja je hotel trgovati. Mesarski pomočnik Alojz Lebar iz Strče vasi se je lanske leto bavil tudi z nakupovanjem sadja. Ker je bil brez vsakega denarja, se je začel vdinjati nekaterim posestnikom, ki so mu dali jabolka v prodajo, nekateri pa so mu dali denar, s katerim naj bi bil zanje kupoval. Ker je le deloma izvršil svoje obveznosti so ga pričeli terjati. Lebar pa se za vse opomine ni niti zmenil. Izgovarja se, da je prišel v etisko. Ker je obtoženi že večkrat zagrešil take prevare, so ga obsojili na osem mesecev strogega zaporu, 900 din denarne kazni ter na izgubo častnih pravic za dve leti.

Gledališče

Petek, 8. aprila, ob 20: »Lepa Vida«. Uprizoritev državne klasične gimnazije. — Sobota, 9. aprila, ob 20: »Dva ducata rdečih rož«. Red D. — Nedelja, 10. aprila, ob 15: »Dva ducata rdečih rož«. ob 20: »Pri treh mladenkah«. Gostovanje Mirka Jelčina. Zadnjič znižane cene.

lezenskih dopustih. Prebivalci so se upravičeno pritoževali, da s tem silno trpi vzgoja in pouk njihovih otrok, ker so imeli otroci v nekaterih razredih samo po trikrat tedensko šolo. Razredi so bili natrpani s 100 otroki, nadomestila pa ni bilo od nikoder. Šele sedaj, ko se že bliža konec leta, so se razmere na naši šoli zboljšale, vendar so še razredi, ki štejejo do 70 otrok. Prosimo višjo oblast, da nam čimprej pošlje še tri prepotrebne učne moči.

Semenski krompir. Pomožni odbor poškodovancev po toči s predsednikom g. Strnadom na čelu je prejel pretekli teden več vagonov semenskega krompirja iz bivše Štajerske in ga deli po 50 par za kg. Nabava tega krompirja je neprecenljive važnosti za naš kraj, ker je tukajšnji semenski krompir že domala popolnoma degeneriran. Poleg tega ga pa še primanjkuje.

Smrekove sadike. Tukajšnja občina je prejela od banovine 19.000 din smrekovih sadik za pogozdovanje.

Sadna drevesa. V preteklih dneh je dobila naša delavna podružnica sadjarskega društva iz banov. drevesnice naročenih 3000 lepih sadnih dreves, ki jih prodaja po 3 din komad. Razveseljivo je dejstvo, da kaže v zadnjem času naše prebivalstvo veliko zanimanje za sadjerejo, ki je v naši dolini šele v povojih.

Koncertni nastop ljubljanskih srednjih in učiteljskih šol

Naša srednješolska mladina je imela svoj pevski praznik v operi. Na hodnikih gledališča mladi, veseli obrazi, na stojstih in sedežih žareče oči, ki so se zvedavo ozirale po nenavadni okolici, ali pa radovedno zrlje v nastopajoče tovaršje. Zalostno je le to, da imajo odrasli tako malo misla za pevsko udejstvovanje naše mladine in da jih je mnogo, mnogo manj, zlasti takšnih, ki bi že iz vzgojnih razlogov morali prisostvovati tej prireditvi.

Program koncerta je bil pešter in je obsegal poleg nekaj narodnih pesmi razveselivo veliko število novejših mladinskih zborov (Premrl, Adamič, Tomc, Jobst, Sattner, Dolinar, Ocvirk i. dr.). K izberi pesmi bi le pripomnil, da bi bilo treba v bodoče izgladiti takšna besedila, kakor je n. pr. »Vprašaj, čemu da sem Slovenka« (na češki napev), pesmi pa, ki so pre računane bolj na zunanji, kakor na notranji efekt (»Jaz pa vem«) sploh opustiti!

Izvedba sklad je bila dobra, pri nekaterih šolskih zborih celo izvrstna. Ker pa smo prepričani, da se dirigenti, ki jim gre prav posebna pohvala, itak zavedajo svojega muzikalnega podajanja, da so pa tudi drugi, ki so se slabše odrezali, vložili mnogo truda v svoje delo, se v podrobno prenejevanje posameznih zborov iz vzgojnih razlogov raje ne spuščamo. Na sploh pa je pripomniti, da se skladatelji dostikrat ne ozirajo na pevski obseg mladih grl in da je v takih primerih možno le dvojce: ali naj pevovodja skladatelja naprosi, da nedostatek popravi, ali pa naj skladbo sploh opusti. Kajti ni zdravo za mlade glasove, ako silijo pevci v višine, ki jih ne zmorejo. Posebne pozornosti zahtevajo nadalje od izvajalcev pesmi, pri katerih pojemo več kitic na isto melodijo. Tu je treba ali najti posebnega izraza za vsako kitico, ali pa na ljubo estetičnemu vtisku kakšno kitico črtati. Že udomačeno šablono, po kateri se pojejo prve kitice glasno, zadnja pa tiho, kaže opustiti. Resno strmenje v dirigenta in enakomerno odpiranje ust priča sicer o dobri pevski disciplini, pri vseh vseh pesmi pa zapusti to zlasti spričo ostre odreke razsvetljave vtis nenanavne avtomatičnosti. Zato več naravnega izraza v pevčev obraz! — Instrumentalno glasbo je zastopalo samo učiteljske, ki je zadano si nalogo prav zadovoljivo rešilo. V interesu glasbene vzgoje bi bilo, ako bi se tudi po drugih šolah gojila instrumentalna glasba, v kolikor je to mogoče. (Primer gimnazije v Št. Vidlu). Večkrat se šolajo na zavodu razni instrumentalisti (gosačji, pianisti), ki bi jih bilo mogoče z malim trudom združiti v majhen ansambel.

Če pomislimo, da je glasba na naših srednjih šolah prava pastorka, da je le od dobre volje glasbenih nastavnikov in od uvidevnosti ravnateljev odvisno, ako se sploh kaj stori, potem je treba dosežene uspehe visoko ceniti. Kakor začenja matematika s poštevanko, jezikovni pouk z abecedo, tako se začenja pevska vzgoja z najpreprostejšo, lahko doumljivo pesmijo. Ker se pa glasbeni pouk na gimnazijah že po drugem letu neha (kateremu modrijanu se imamo za to zahvaliti, mi ni znano) je gimnazijcu s tem vsak nadaljnji glasbeni razvoj onemogočen, ali vsaj otežkočen. Zato ni čuda, da inteligent, ko zapusti šolo, ne najde poti v koncertno dvorano in da ima takšne nazore o glasbi in o umetniški sploh, da se človek ob njih zgrozi. In tudi ni čuda, da misli, da začenja glasba s »Ko študent na razjo gre« in da neha z »Gaudemus igitur«. Prav naša doba, ki je doba surove sile, gola telesnega kulta in rekordov, bi tako zelo rabila notranje uravnoteženo generacijo; čelu do tega cilja ne bomo prišli z enostransko zgolj umstveno usmerjeno vzgojo, temveč s poplmenitjem celokupne človekove notranjosti — s poglobljanjem srčne kulture. Zato več umetniške vzgoje v naše šole!

prof. F. B.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

Sport

Cross-country prvenstvo države v nedeljo 10. t. m. na Stadionu.

Letošnje cross-country prvenstvo Ljubljane se začne v nedeljo točno ob 11 na Stadionu.

Vsem, ki so l. 1932 na Stadionu in l. 1936 na Rakovniku videli cross-country prvenstvo države, sta gotovo ostali obe prireditvi v dobrem spominu. Obakrat, ko se je vršilo imenovano prvenstvo v Ljubljani, je bila borba zelo ostra in se do zadnjega ni vedelo, kdo bo zmagovalac. Samo tekmovalje je bilo polno lepih borb, kjer je vsak športnik kar užival. In letos? Upravičeno se vprašujemo, ali bodo Slovenci tudi za naprej obdržali prvenstvo oziroma nadmočje na dolgih progah. Po pisani listi »Novosti« iz Zagreba so do lanskega leta, posebno zadnjih 10 let, odločno dominirali Slovenci oziroma Ljubljančani. Lani pa, ko se je vršilo prvenstvo v Celju, je Concordia močno ogrozila naslov prvaka moštvo ASK Primorja. Samo ker je bil Krevs prvi, je Primorje osvojilo prvenstvo. Moramo pa podčrtati dejstvo, da sta lani levi delež pri uspehu Concordie dosegla ravno njihova dva člana Slovenca, Ljubljančana: Starman Adolf in Srakar Franc. — Vendar ob tej priliki ne smemo prezreti dejstva, da sta se oba imenovana vzgojila v Ljubljani in ne v Zagrebu. Torej igrajo tudi pri zagrebški Concordii glavno violino Slovenci, brez katerih bi Concordia komaj zmogla postaviti konkurenčno moštvo ljubljanskim klubom Iliriji in Primorju.

Concordia prispe v Ljubljano že v soboto in se iz tega ravno vidi, kako važnost polaga na to tekmovalje. Njeno moštvo sestavljajo: Starman, Sidelar, Srakar, Šurbek, bratje Kracjer, Gales in Tramišak. Moštvo Ilirije so: Bručan, Markovič, Dular, Kvas, Glonar, Čuha, Starman, Hvale. — Primorje ima na razpolago 10—12 tekmovalcev in se bo šele pred startom odločilo, kateri bodo prav za prav branili naslov prvaka. Od mariborskih klubov je samo Maraton prijavil moštvo. Zagrebški Hašk je imel tudi namen nastopiti z moštvom, vendar pa njegov nastop še ni zagotovljen. Od Haške bošta na startu najboljša zagrebška dolgo-progaša Flas in Doršič.

Maribor : Hermes

V nedeljo ob 15.15 bo na igrišču Hermesa zopet ostra borba za točke za naslov prvaka LNP. Ta tekma bo že samo zato zelo zanimiva, ker gre Mariboru kakor tudi Hermesu za to, da obdrži prvi svoje drugo mesto. Hermes pa, da bi se pomaknil s tretjega na drugo mesto, Maribor ima zelo homogeno moštvo, ki goji lepo prizemno igro, česar se Hermežani dobro zavedajo. Zaradi tega bo moštvo plavlj v nedeljo tako zaigralo, kakor treba. Prireditel obeta biti napeta in gotovo ne bo nihče zamudil prilike prisostvovati tej borbi. — Predtekma se bo pričela ob 14.

Mariborski šport

Maribor, dne 7. aprila.

Zopet boj za točke.

V nedeljo, dne 10. t. m. se odigra že 4. kolo finalnih tekem za prvenstvo LNP. Zopet nastopi vseh 6 moštev in sicer je razdelitev sledeča: ISSK Maribor odigra svojo prvo tekmo na tujem terenu in sicer potuje v Ljubljano, kjer se sreča s SK Hermes.

Čakovečki sprejme na svojem igrišču v goste SK Celje. Po papirnati formi Celjani nimajo nobenih izgledov, ter se bo Čakovečki s pridobitvijo obeh točk močno usidral na čelu tabele.

Na Stadionu v Mariboru po gostuje zopet simpatično moštvo SK Kranja proti Zeleničarjem. Tekma bo nedvomno lepa ter upamo, da bo domačim reprezentantom tokrat sreča bolj naklonjena kot v zadnjih njihovih nastopih.

Lahka atletika.

Državnega cross-country prvenstva, ki se vrši to nedeljo v Ljubljani, se udeležijo tudi Mariborčani. SK Zeleničar in SSK Maraton pošljeta svoje ekipe, ki bodo sigurno tudi tole dokazale resno delo na mariborskem lahkoatletskem polju in se častno plasirale. Želimo našim marljivim zastopnikom kar največ uspehov.

Komna — smučarski raj

Premalo je naših smučarjev, ki poznajo prelepi kotiček naše Gorenjske: Komno in Planino kraj. Vse preveč so obrnjene naše oči preko meje, na zimska letovišča v inozemstvu, katera znajo res delati veliko propagando za svoje poletne in zimske postojanke in smučišča okrog njih. Že večkrat so jo nekateri naši smučarji — sicer prav redki — ubrali preko državne meje na razne znane postojanke, na smučišča, o katerih čitamo v raznih reklamah, da ni sličnega nikjer na svetu, da je nepopisna krasota v teh krajih, skratka: pravi zimski raj na zemlji. Saj imajo mnogo lepega, toda reklama in propaganda pa tudi svoje napravit.

Narava je našo državo bogato obdarila s krasotami, kakor z morjem, planinami itd., da se v tem pogledu lahko kosamo z onimi kraji, ki so svetovno znani. Edino v komfortnih hotelih v raznih zimskih letoviščih, v cestah, prevoznih sredstvih in raznih napravah, ki potegnejo človeka v par minutah na najvišji vrh, nas prekaša inozemstvo, ne pa tudi v pokrajini, odnosno v smučiških, katerih imamo ravno na Komni v izobilju, kolikor in kakršne si pač srce poželi. Če kaka zimska pokrajina zasluži naziv smučarski raj, je prav gotovo Komna s svojo krasno okolico in edinstvenimi smučišči. Najvažnejše pri celi stvari pa je dejstvo, da tu prav vsak lahko pride na svoj ra-

Galanda: Slovaki pastir. Na razstavi v Jakopičevem paviljonu (odprta do nedelje).

čun: smučar-začetnik, povprečni smučar in tudi za tako imenovane »divje« smučarje je preskrbljeno, ker imajo mnogo in dovolj strmih ter dolgih pobočij na razpolago.

Mnogostevilni pol in celodnevni izleti se lahko delajo s te izhodne točke. Pri vsakemu izletu, pa jo mahnite v katerokoli smer, je lepo združeno s prijetnim. V tem pogledu sta mesec marec in april najpripravnjša. Ogromne snežne poljane se odpirajo pred teboj, ena dolina je lepša od druge, eno smučišče boljše od drugega, ki se leskeče v pripekajočem soncu. Na Komni leži v tem času običajno več metrov snega (letos je v tem pogledu nekoliko slabše, ker je zapadlo manj snega), sedaj ga je nekako poldrug meter, a vendar človek uživa, četudi se mu ne nudi ona edinstvena slika, kot tedaj, kadar pokriva vsa pokrajino 4 metre debela snežna plast. Vsa pokrajina, ki se vleče od Vogla do Sedmerih jezer in še naprej, je eno samo veliko smučišče, ki nudi vsakemu smučarju svoje. In to brez najmanjšega pretiravanja, o čemer se je moral vsakdo prepričati, ki je bil samo enkrat v tej pokrajini. Tisti, ki smo videli svetovno znane zimske postojanke, kjer je vse najvzorneje, najudobnejše in komfortno urejeno, kjer ti ni treba hoditi peš na vrhove, smo videli tam tudi lepa smučišča, razne proge za smuk, ki so vzorno urejene, toda smučišče, kot jih ima naša Komna, nismo videli. Ako bi bilo pri nas še vso drugo tako urejeno (tu ne mislim Doma, ker je itak vse komfortno urejeno in dobiš vse, kar potrebuješ) kakor v svetovno znanih letoviščih, potem bi bila Komna postojanka, katera ne bi imela primere.

Toda kljub temu se bo vsakdo, kdor je bil enkrat na Komni, vedno rad odpravil tja gori, kajti tereni so tako vabljivi, da noben smučar ne more mimo njih.

Do poslednj'e bilke ...

Vsako pomlad čitamo v dnevnikih nevesela poročila o divjaškem vedenju mnogih nedeljskih izletnikov. Zlasti se to opaža v bližini naših mest in kdor se hoče v polni meri naučiti lepote takega izleta, naj sledeč Prečernemu blagrovanju, obišče v nedeljo popoldne Smarno goro.

Ze od daleč se čuje oglušajoče vpitje odraslih ter krik otročadi, ki je preplavila travnike, njive in gozdove. Vse se podi za cvetjem, ne misleč na pomandrano žito, poteplane travnike in na obupnega kmetja, ki se nobene kuge tako ne boji kot stuskega prometca ob nedejlah. Cvetje trgajo že ob začetku ture in ga po kratkem času mečejo ovenelega proč. Ker se to med izletom še nekajkrat ponovi, je kmalu vsa pot zametana z raznimi cvetjem.

Motil bi se, kdor bi mislil, da se za zaščitenim rastlinam bolje godi. Znano je, da se zakoni o varstvu prirode pri nas nikjer ne spoštujejo. To vrstne določbe imajo tako ravno nasproten učinek: kajti čim zve izletnik-laik, da je rastlina zaščiten, v njegovih očeh takoj visoko zraste njena vrednost in v svojo čast si šteje, da lahko čim več imenitnega cvetja potrga. Imamo celo specialiste, ki se za navadne rože ne zmenijo, zato pa poznajo vseh 22 zaščitenih rastlinskih vrst ter jih venomer zalezujejo. Taki »strokovnjaki« ljubitelji prirode so njeni prav smotni uničevalci.

Kmalu bomo srečevali trume izletnikov, ki bodo iz Polhograjskih hribov (blagodišeči in Blagajev volčin). Naravnost porazna bi bila ta slika, če bi mogli spregovoriti tudi njihovi nahrbtniki. Nato bo prišel na vrsto večletni svišč in lepi jeglji, v bližnji bodočnosti bo ista usoda doletela narcise na Golici in lepi čevlje po raznih planinskih krajih. Nihče ne bo pri tem oviral opustoševalcev ali jim rekel žaj besede, nihče jih ne bo kaznoval.

Zalosten botanični kolektor nudijo cvetlični trgi v Ljubljani, Mariboru, Celju in zlasti oni v Zagrebu. Vse zaščiteni rastje tod nemoteno prodajajo in začenši z božjim drevcem poznimi se preko leta vrstijo ostale zaščitenne rastline. Poglavje zase so dalje nekatere naše cvetličarne, ki nudijo odjemalcem zalogo zaščitenega cvetja. Pri tem se nikogar ne ustrašijo, ker imajo pripravljen že popularni zagovor, »da obljubo rastline iz Zagreba«. Volčini, svišči, jeglji, čeblice in murke ... iz Zagreba? Če bi v desetih letih pomotoma res prišel nazaj kak šopek — znano je namreč, da se v Zagrebu prodaja do 95% našega cvetja — ali bi tak izgovor bil uместen? Nikakor. Cvetlice so pri nas zaščitenne, naj bodo od koderkoli in vrhutele je izrečno prepovedano te cvetlice prodajati.

Toda nikar se ne razburjaj, prijatelji: Vse bo ostalo pri starem in turobna bo naša vigrd, ko bo vse tekmovalo v uničevanju najlepšega cvetja. Zato bo pravi ljubitelj prirode moral ob nedejlah obiskovati pozabljene vrhunce, da mu ne bo trgalo srca početje naraščajočih množic izletnikov, ki preplevajo najbolj znane izletne točke; med tednom pa se bo moral izogibati izlozb raznih cvetličarn ter branjevk na cvetličnem trgu.

Sloves o visoki omiki našega naroda afirmirajmo tudi s tem, da bomo kot praktični ljudje izkoristili prirodne zaklade svoje zemlje do poslednje bilke ...

LZSP. Stihobna: Upozarjamo tem potom na pomoto, ki se je zgodila pri objavi verifikacij članov: Mikuš Adolf ni niti verifikiran, niti član katerekoli kluba iz področja LZSP.

Ker bo redni občni zbor LZSP-e v začetku naslednjega meseca, opozarjamo vse klube, da poravnajo članarino, ker drugače nimajo glasovalne pravice.

Seja upravnega odbora bo danes ob 18.30 v prostori kleti »Emona«.

Zahteve natakarjev

V eni zadnjih noči je bil v prostorih kolo-dvorske restavracije občni zbor ljubljanskih natakarjev in ostalih gostilniških nameštencev, vlačjenih v ženevski zvezi. Zbor je po 3 otvorili pred številnimi zborovalci predsednik Stanko Renko, ki je pozdravil zastopnike oblasti in zastopnika vsedravnih zvez. Navajal je več resnih uspehov organizacije, ki so pomagali tako k gmoletnemu kakor moralnemu napredku. Dosti je bilo potrebnih borbe za uredbo banske uprave in je že velik uspeh organizacije, da je bila ta uredba kljub odporu delodajalcev objavljena. Banska uprava je tudi obljubila, da se bo uredba izpopolnila in raztegnila še na kavarne in na druge gostinske obrate. Ob splošnem zgražanju je predsednik navajal nekatere nemogoče primere nesocialnega postopanja z gostinskimi uslužbenstvom. Neko podjetje na primer svoje uslužbenstvo terorizira in zabranjuje svobodno izbiro organiziranja ter so uslužbenci večkrat tepeni. To ni ne socialno, ne človeško. Tajniško in blaginjsko poročilo je podal g. Nevečni. Nadzorstvo je predlagalo odobro razrešnico, kar je bilo sprejeto. Postavljeni sta bili dve listi ter je bil z velikim izvoljen dosejani predsednik g. Stanko Renko, ki pa je mesto sprejel šele, ko mu je bila zagotovljena vsestranska pomoč drugih članov. Pritegnjeni so bili med drugimi še zaslužni funkcionarji Palir, Kobal in Kavinček ter več mladih podjetnih članov. V živahni debati so nato člani obravnavali svoj položaj. Osrednja uprava v Zagrebu je poslala tri častna društvena odlikovanja, ki so bila ob zaključku izročena, in sicer zlat zvezni znak Franju Palirju, srebrna znaka pa Ernestu Kobalu in Stanku Renku. Občni zbor je potekel popolnoma mirno in v redu.

Jesenice

Velika prosvetna prireditev bo na Jesenicah v okviru »Slovenskega tedna«, ki bo od 6. do 12. junija. Program, ki ga izdeluje poznani prireditveni organizator g. Kliner, bo obsegal vse mogoče točke od zborovanja mož in fantov v prirodi pa do izbrane odrske prireditve. Takrat bo na Jesenicah tudi razstava slovenske kulture.

Oče dr. Pavla Robiča je bil pokopan ob veliki udeležbi prijateljev, znancev in domačinov. Pokojni Robič je dočkal visoko starost v kljub težkemu delu v življenju, ob katerem pa je še žrtvoval skrb in trud za solanje svojega sina, ki je postal rimski doktor. Robiča je na njivo miru spremljalo 6 duhovnikov. N. p. v m!

Za akademiki — gledališče. V Krekovem domu se vrstijo lepe prireditve kar po vrsti. Za koncertom Akademikega pevskega zbora so gostovali tu člani ljubljanskega gledališča z »Rdečimi rožami«. Jeseničani so jim napolnili dvorano. Se bolj pa bi jo, če bi bila taka prireditev na dela prost dan.

Kino Krekov dom predvaja danes in jutri ob 8 dvojni spored. Prvi film »Ahasver, večni Jude«, glavno vlogo igra Conrad Veidt. Drugi film »La Habanera«, v glavni vlogi Sarah Leander in Willy Birgel.

Raj potepuhov. Studija jeseniška igral-ska družina za po veliki noči. Na programu je bila sicer opereta »Čaršaka kneginja«, s katero so Jeseničani uspešno gostovali v ljubljanski operi, pa je znanjalo pevk. Ko bo ugodno vreme, bo prišel »Aljaž« prirediti predstave na prostem. Prva taka predstava bo »Pasijon«, ki ga je sestavil g. Kliner.

Ljutomer

Akademija. Na cvetno nedeljo popoldne po večernicah priredi ljutomerski fantovski odsek skupno z dekliskim odsekom v dvorani Kato-liškega doma telovadno akademijo. Nastopijo člani, mladi in naraščaj ter članice, mladenke

Radio

Programi Radio Ljubljana

Petek, 8. aprila: 11 Solska ura: Kako nastane film (g. Boris Rihteršič) — 12 Iz naših krajev (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.30 Koncert Radjskega orkestra — 14 Napovedi — 18 Ženska ura: Žena v slikarstvu in njeno stremenje (ga. Elda Pl. Šenec) — 18.30 Čajkovski: 1812 uvertura (plošče) — 18.40 Francoska (g. dr. Stanko Lehen) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nacionalna ura — 19.50 Novice o izseljencih — 20 Koncert Radjskega orkestra — 21 II. večer gojenecv ljublj. držav. konservatorija — 22 Napovedi, poročila — 22.30 Angleške plošče.

Sobota, 9. aprila: 12 Plošča za plošče se v venček poveže, z vsako ljudem se veselim postreže — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.30 Plošča za plošče se v venček poveže, z vsako ljudem se veselim postreže — 14 Napovedi — 17 Klavir in harmonij (gd. Melita Gnjenda in g. Kaškarov Dimitrij) — 17.40 Stokovno šolstvo pripravila temelje načrtnemu gospodarstvu (g. inž. Rado Kregar) — 18 Ruski sekret — 18.40 Psiho-tehnični oddelki in njihovi rezultati (g. Avgust Kuhar) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura — 19.50 Spored — 20 O zunanji politiki (g. urednik dr. Alojzij Kuhar) — 20.30 »Sem jezdi po svetu slovenskem povod, adrihal in bil sem jih z bičem, pristigel sem mnogim že tujem predolgi jezdek, predolgo perot. Jaz, »škrat«, nisem star, sem še mlad, a pikal sem huje kot gad.« Pisan večer iz prispelovk v humorističnem listu »Škrat«, ki so ga v letih 1883—1885 izdajali v Ljubljani Janko Pakj, Ivan Železnikar, Srečo Magolič. Za radio izbral in sestavil Niko Kuret. Sodelujejo člani rad. gled. družine ter Jožek in Ježek — 22 Napovedi — 22.15 Plošče.

Drugi programi

Petek, 8. aprila: Beograd: 20 Zab. konc., 21 Vok. konc., 21.30 Predavanje o italijanski razstavi portretov, 22.30 Klavir — Zagreb: 20 Klavir, 20.30 Madrigalisti, 22.30 Plesna gl. — Dunaj: 19.10 Zab. konc., 20 Ber-lin, 22.30 Plesna gl. — Budimpešta: 20.10 Vok. konc., 20.40 Cig. ork., 21.40 Mozartove skladbe, 22.30 Orkestr. konc. — Trst-Milan: 17.15 Vok. konc., 21 Igra, 21.40 Ork. konc. — Rim-Bar: 16 Prenos iz akademije sv. Ce-cilije: kvartet Kollsch (Mozart, Berg, Beethoven), 21 Pihala, 21.40 Celso — Prag: 19.15 Ork. konc., 22.30 Jazz — Varšava: 21 Filharmonični koncert — Sofija: 19.30 Mandoline, 20.15 Sopran, 21 Klavir, 22.30 Lalka in plesna gl. — Berlin: 19.40 Vojaška godba, 20 Goring go-vori — Königsberg: 20 Wagnerjeve skladbe — Ham-burg: 20.10 Vojaška godba — Bratislava: 20 Schubert-ove skladbe — Lipsko: 19.10 Flauta, 20 Pihala in soli-sti — Köln: 19.30 Klunkeckjeva opereta »Srečno poto-vanje« — Frankfurt: 19.10 Opera gl., 21 Haydnove in Schumannove skladbe — Berolmster: 19.35 Nar. pesmi in kmečka godba, 20.45 Mozartove skladbe, 21.10 Mozartova opera »Titus« — Strasbour: 20.30 Opera.

in gojenke z lepimi točkami. Na to mladinsko prireditev ste od blizu in daleč prav vladno vabljivi!

Požar. Zadnjo nedeljo popoldne je med hudim viharjem, ki je divjal po Murskem polju, izbruhnil na Spodnjem Krapju pri Ljutomeru velik požar v gospodarskih poslopih gospodarja Novaka. Dasi so se vrli gasilci mučili na vse moči, da omejijo požar, se jim ni posrečilo, kajti ogenj je v kratkem času zajel vso hišo in jo upepelil. Vendar pa so gasilci dosegli vsaj toliko, da se požar zaradi hudega vetra ni raz-siril po vsej vasi.

Pretep. Na Cerovcu, svetinjska fara, so se zbrali pri nekem viničarju ljudje in v nedeljo popoldne pri direktorja smarnico. Bil je med njimi tudi znani Grašič, ki se je začel prepirati in je v prepiru ustrelil s samokresom svojega pivskega tovariša v nogo, tako da se je ranjenec sesedel. Potem so ranjenca spravili v ormoško bolnišnico. Grašiča pa so orožniki vkleknjenega gnali v zapor, katerega je pred kratkim komaj zapustil.

Pizmovka se je že pojavila v hribih in se naselila v svinjake, kjer je napadala in grizla svinje, da jim je curkoma tekla kri. K sreči jo je ujel domači pes.

Zahtevajte povsod naš list!

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglaš Din 2.—, Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pečilna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službo dobe

Sezonska kuharica
perfektna, samostojna — se sprejme za tri mesece na Gorenjsko, Ponud-ba v upravo »Slovenca« pod »Sezona 1938« 5445.

Postrežnica

mlado, sprejemem takoj. — Ponudbe v upravo »Slov.« pod št. 5435.

Mlad sluga

dobi stalno službo. Na-slov v upravi »Slovenca« pod št. 5442.

Hlapca

pridnega in poštenega, sprejemem h konjeni, Biti mora vajen voznje v gozd — Jos. Oražem, Moste, Predovičeva 5.

Hlapca

sprejemem, Jernejeva 14, Siska.

Denar

Bančno komandit.

zavod - Maribor

Aleksandrova cesta št. 40

kupi takoj in plača

najbolje

HRANILNE KNJIZICE

bank in hranilnic

VREDNOSTNE PAPIRJE

3% obveznice, bone ter

srečke, delnice itd.

VALUTE VSEH DRZAV

PRODAJA SRECK

državne razr. loterije

AL. PLANINŠEK

LJUBLJANA

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

BEETHOVNOVA ULICA 14

KOLESA

najnovjši letošnji modeli v največji izbiri že od Din 550.— naprej.

Nova trgovina Ljubljana - Tyrševa cesta 36 (nasproti Gospodarske zveze)

Posedstva

Stavbne parcele
poceni naproday pri ko-lodvoru škofja Loka, — Vprašati: Suha 21. (p)

Pohištvo

Češnjevo spalnico
in kuhinjo, skoraj novo, zaradi selitve ugodno prodam, Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5443. (š)

Orožarna PASTUOVIĆ

ZAGREB

Jurišićeva ul. 1

Vodeča trgo-

vina orožja,

municije in

lovsko-športnih potrebštin. — Edino in direktno zastopstvo tovarne F. N. Za cenik št. 3/B je treba poslati Din 3.— v poštinih znamkah. — Veliki ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

Zadnie vesti:

Nemiri okoli francoskega senata

Pariz, 7. aprila, c. Največji naval demonstrantov proti senatu se je zvilal s trga sv. Mihaela. Cenijo, da je s te strani sililo pred senat nad 7000 demonstrantov. Ob 19.50 se je razvila kratka borba med policijo in demonstranti. Iz množice je nekdo oddal strel in ranjen je bil neki redar. Redarja so takoj prepeljali v bolnišnico, vendar pa se je ob 20.30 že izvedelo, da rana ni bila tako nevarna in da so redarja odpeljali v domačo oskrbo. Policiji je poveljeval pred senatom

† Franja Tavčarjeva

Ljubljana, 7. aprila.

Nocoj ob četrtn na 12 je umrla v Leonišču dvorna dama ga. Franja Tavčarjeva. V petek jo je na njenem domu zadela kap in predčerašnjim so jo prepeljali v Leonišče. Tudi najskrbnejša zdravniška nega ni mogla več podaljšati zadnjih ur njenega življenja.

Ga. Tavčarjeva je še letos 8. februarja praznovala 70 letnico. Rodila se je leta 1868 na Starem trgu št. 28 v Ljubljani kot hči nadležarja Gustava Koseninca. Obiskovala je uršulinsko šolo v Ljubljani in je bila zlasti vnetja za slovenščino. Že 19 letna se je poročila s poznim politikom in pisateljem dr. Ivanom Tavčarjem. Iz njunega zakona so se rodili štiri sinovi in hčerka. Dobrošerna gosa je rada pomagala dijakom in umetnikom ter je vneto stala ob strani svojemu možu v njegovih političnih borbah. Bila je zlasti ustanoviteljica in sodelavka naprednih ženskih društev. Pokojna gosa je bila najbolj ponosna na odlikovanje, ki ga je že leta 1911 dobila od kralja Petra I. Imela je še dve drugi visoki jugoslovanski odlikovanji kakor tudi českoslovaško in bolgarsko. Najvišje odlikovanje pa je bilo za vse njeno javno delo podeljeno pokojni gospe, ki je bila imenovana za dvorno damo Nj. Vel. kraljice Marije.

Ga. Franja Tavčarjeva je sicer delovala v nam nasprotnih političnih vrstah, toda bila je vseskozi ljubljanka in korektna gosa plemenitega srca, ki je imela za vsakogar dobro besedo in odprto roko. Zato naj ji bo Bog plačnik, mi pa jo bomo ohranili v najlepšem spominu!

ZN prizna 9. maja italijansko cesarstvo

London, 7. aprila, c. Večerni listi objavljajo, da bo angleška vlada na zasedanju sveta Zveze narodov dne 9. maja v Ženevi predlagala članicam Zveze narodov, naj vse priznajo italijansko aneksijo abesinskega cesarstva.

Italijanska vlada je baje že pisмено izjavila, da bodo italijanski protostvovalci zapustili španijo, brž ko bo podpisan sporazum med Italijo in Veliko Britanijo.

Grčija in Turčija sta priznali Abesinijo

Rim, 7. aprila, AA. Po sklepu konference Balkanske zveze sta včeraj Grčija in Turčija priznali Abesinijo kot del italijanske države. S tem v zvezi piše diplomatski urednik agencije Stefani: »Pri-

Kamnik

Regulacijski načrt mesta je še vedno na mrtvi točki. Zadnja leta v pogledu regulacije nismo nič napravili. V letošnji proračun je vnesena primer- na postavka, ki bo omogočila vsaj za mestni del obširno izvedbo tega prepotrebnege dela.

Obšinske ceste. Nova občina ima trikrat več cest kot prejšnja. Po večini so to ceste drugega razreda. Obšinski odbor bo moral napraviti novo kategorizacijo cest in urediti s posebnimi predpisi njihovo popravilo in izboljšanje.

Svet pod Zalskim hribom. Bivši obšinski odbor je prodal lastniško Smetoveto graščino nerodov- nitni svet med cesto in graščinskim svetom pod pogojem, da bo vzdrževal tudi škarpe okrog hriba. Ker pa je zdaj v načrtu nadaljevanje županovih galerij po tem svetu in gradnja umetniškega pavilona na robu Dančkovega hriba, je obšinski odbor razveljavil sklep bivšega odbora. To je bilo tem laže, ker za odčitave obšinskega sveta nad- zorna oblast še ni dala svojega pristanka.

Požarna varnost. Na ozemlju nove kamniške občine so zdaj tri gasilna društva: v Kamniku, na Duplicu in v Nevljah, ki štejejo skupno 169 delav- nih članov.

Dobrepolje

Uspela akademija. Preteklo nedeljo je bila v »Prosvetnem domu« akademija fantovskega odse- ka in dekljskega krožka, ki je prav lepo uspela. — V Ponikvah, ki so dobrih 5 km oddaljene od nas, je uprizorilo tamošnje agilno prostovoljno gasilno društvo v gasilskem domu igro »Razvaline življenja«.

Obšni zbor JRZ. V nedeljo, dne 3. t. m. je bil na Vidmu ob lepi udeležbi letni obšni zbor naše krajevne organizacije JRZ, na katerem je poročal predsednik g. Strnad Jože. Po večini je bil izvo- ljeni stari odbor s predsednikom in tukajšnjim županom g. Strnadom Jožetom iz Podgorice.

Smrtna kosa. Po daljši mučni bolezni je mir- no v Gospodu zaspala soproga tukajšnjega povelj- nika orožniške postaje gospa Radovanovič. Blag ji spomin. Zaljubljen naš iskreno sožalec!

Razmere v šoli. S 1. aprilom se je vrnila iz daljšega bolezenskega dopusta zadnja učna moč. V tekočem šolskem letu so bili na šoli tedni, ko je manjkalo po več učnih moči, ki so bili na bo- lezenskih dopustih. Prebivalci so se upravičeno pritoževali, da s tem silno trpi vzgoja in pouk njihovih otrok, ker so imeli otroci v nekaterih razredih samo po trikrat tedensko šolo. Razredi so bili natrpani s 100 otroki, nadomestila pa ni bilo od nikoder. Šele sedaj, ko se že bliža konec leta, so se razmere na naši šoli zboljšale, vendar so še razredi, ki štejejo do 70 otrok. Prosimo višjo oblast, da nam čimprej pošlje še tri prepotrebne učne moči.

Semenski krompir. Pomožni odbor poškodo- vancev po toči s predsednikom g. Strnadom na čelu je prejel pretekli teden več vagonov semen- skega krompirja iz bivše Stajerske in ga deli po 50 par za kg. Nabava tega krompirja je nepre- cenjivo važnost za naš kraj, ker je tukajšnji se- menski krompir že domala popolnoma degeneri- ran. Poleg tega ga pa še primanjkuje.

Smrekove sadike. Tukajšnja občina je prejela od banovine 19.000 din smrekovih sadik za pogo- zovanje.

Sadna drevesa. V preteklih dveh je dobila naša delavna podružnica sadlarskega društva iz

sam policijski prefekt Langeron. Upajo, da bo noč po- tekla mirno.

V senatu pa so med tem senatorji pogumno se- jali naprej. Sprejeli so ves zakonski načrt o delu v to- varnah, posebno v zvezi s sedanjimi zasedbami to- varn po stavkujočem delavstvu. Seja se je zaključila šele zvečer ob 20.40. Prihodnja odločila seja bo bo jutri v petek popoldne ob 15.

znanje italijanske suverenosti nad Abesinijo s stra- ni Grčije in Turčije je zelo pomemben politični dogodek, ki je bil z zadovoljstvom sprejet v vsej italijanski javnosti. Sklep Grčije in Turčije, da iz- vedeta sklepe sestankov Balkanske zveze z dne 27. februarja, dokazuje, da se priznanje italijans- kega cesarstva izvaja izven Zeneve. Lahko se ugotovi, da so sporazumi, sklenjeni lansko leto med Ciano in Stojadinovičem v marcu mesecu v Beogradu očitno ugodno vplivali na stališče Balkanske zveze pri splošni presoji položaja.

Proti razpustu strank v Romuniji

Bukarešta, 7. aprila, c. Voditelji vseh bivših strank so sklenili poslati skupno spomenico kralju, v kateri bi protestirali proti razpustu političnih strank. Spomeni- co so za liberalce podpisali Georges Bratianu, za kme- tiško stranko Maniu, za krščansko ljudsko stranko Goga in maršal Avarescu, za železno gardo pa Co- dreanu.

Ko se je pa nocoj sestali izvršni odbor liberalne stranke, je večina odbora predlaga Bratianov podpis na spomenici. Liberalci so sklenili, da se bodo sami zase pritožili pri kralju.

Comnene o svoji politiki

Bukarešta, 7. aprila, c. Zunanji minister Comnene je podal daljšo izjavo o romunski zunanji politiki. Iz- javil je, da bo Romunija ostala zvesta Mali zvezi, Bal- kanski zvezi in svojemu zavezništvu s Poljsko ter se bo opirala na tradicionalno prijateljstvo s Francijo, ki jamči za romunsko regionalno varnost. Zunanja politika Romunije ostane torej ista. O osi Rim-Berlin pa je iz- javil Comnene, da vežejo stare duhovne in kulturne vezi Romunijo z Italijo, z Nemčijo pa želi Romunija poglobiti gospodarske in trgovske stike. Najbolj pa si želi Romunija zblizanja z vsemi sosedji. Velik uspeh je bil že dosežen v tej smeri v zblizanju z Madžarsko. Romunija bo ostala zvesta ZN, nikomur pa ne bo do- pustila vmešavanja v svojo notranjo politiko.

Izpremembra imena

V nedeljo je imel veslaški klub »Uskok« v Za- grebu svoj sedmi redni obšni zbor. »Hrvatski dnev- nik« poroča, da je bil obšni zbor zelo dobro ob- iekan, ker je bila na dnevnem redu tudi točka, da se klubu izpremembi ime iz »Jugoslovanski veslaški klub Uskok« v »Zagrebski veslaški klub Uskok«. Isti list tudi poroča, da je bila ta izprememba spre- jeta z veliko večino glasov.

banov. drevesnice naročenih 3000 lepših sadnih drevesec, ki jih prodaja po 3 din komad. Razveše- livo je dejstvo, da kaže v zadnjem času naše pre- bivalstvo veliko zanimanje za sadjerejo, ki je v naši dolini šele v povojih.

Sport

Cross-country prvenstvo države v nedeljo 10. t. m. na Stadionu.

Letošnje cross-country prvenstvo Ljubljane se začne v nedeljo točno ob 11 na Stadionu.

Vsem, ki so l. 1932 na Stadionu in l. 1936 na Rakovniku videli cross-country prvenstvo države, sta golovo ostali obe prireditvi v dobrem spominu. Obakrat, ko se je vršilo imenovano prvenstvo v Ljubljani, je bila borba zelo ostra in se do zad- njeje ni vedelo, kdo bo zmagoval. Samo tekmo- vanje je bilo polno lepših borb, kjer je vsak špor- tikar kar užival. In letos? Upravičeno se vprašuje- mo, ali bodo Slovenci tudi za naprej obdržali pr- venstvo oziroma nadmoč na dolgih progah. Po pi- sanju lista »Novosti« iz Zagreba so do lanskega leta, posebno zadnjih 10 let, odločno dominirali Slovenci oziroma Ljubljanci. Lani pa, ko se je vršilo prvenstvo v Celju, je Concordia močno ogro- žala naslov prvaka moštvo ASK Primorja. Samo ker je bil Kravs prvi, je Primorje osvojilo prven- stvo. Moramo pa podčrtati dejstvo, da sta lani levji delež pri uspehu Concordie dosegla ravno njihova dva člana Slovence, Ljubljancina: Starman Adolf in Srakar Franc. — Vendar ob tej priliki ne smemo prezreti dejstva, da sta se oba imeno- vana vzgojila v Ljubljani in ne v Zagrebu. Torej igrajo tudi pri zagrebški Concordii glavno vlogo Slovenci, brez katerih bi Concordia komaj zmogla postaviti konkurenčno moštvo ljubljanskim klub- om Iliriji in Primorju.

Concordia pripe v Ljubljano že v soboto in se iz tega ravno vidi, kako važnost polaga na to tekmovalje. Njeno moštvo sestavljajo: Starman, Šidelar, Srakar, Šurbek, bratje Krajcar, Gales in Tramišček. Moštvo Ilirije so: Bručan, Marković, Dular, Kvas, Glonar, Čuha, Starman, Hvale. — Primorje ima na razpolago 10—12 tekmovalcev in se bo šele pred startom odločilo, kateri bodo prav za prav branili naslov prvaka. Od mariborskih klubov je samo Maraton prijavil moštvo. Zagreb- ški Hašk je imel tudi namen nastopiti s moštvo, vendar pa njegov nastop še ni zagotovljen. Od Haške bosta na startu najboljša zagrebška dolgo- progaša Flas in Doršič.

Maribor: Hermes

V nedeljo ob 15.15 bo na igrišču Hermesa zopet ostala borba za točko za naslov prvaka LNP.

Ta tekma bo že samo zato zelo zanimiva, ker gre Mariboru kakor tudi Hermesu za to, da obdrži prvi svoje drugo mesto. Hermes pa, da bi se po- maknil s tretjega na drugo mesto, Maribor ima zelo homogeno moštvo, ki goji lepo prizemno igro, če- sar se Hermesani dobro zavedajo. Zaradi tega bo moštvo plavlj v nedeljo tako zalagalo, kakor tre- ba. Prireditelj obeta biti napeta in gotovo ne bo nihče zamudil prilike prisostvovati tej borbi. — Predtekma se bo pričela ob 14.

Koncertni nastop ljubljanskih srednjih in učiteljskih šol

Naša srednješolska mladina je imela svoj pevski praznik v operi. Na hodnikih gledališča mladi, veseli obrazi, na stojščih in sedežih žareče oči, ki so se zvedavo ozirale po nenavadni okolici, ali pa radoved- no zrlje v nastopajoče tovariše. Žalostno je le to, da imajo odrasli tako malo smisla za pevsko udejetvo- vanje naše mladine in da jih je mnogo, mnogo ma- njalo, zlasti takšnih, ki bi že iz vzgojnih razlogov mo- rali prisostvovati tej prireditvi.

Program koncerta je bil pester in je obsegal po- leg nekaj narodnih pesni razveseljivo veliko število novejših mladinskih zborov (Premr, Adamič, Tomc, Jobst, Sattner, Dolinar, Ocvirk i. dr.). K izberi pesmi bi le pripomnil, da bi bilo treba v bodoče izgladiti takšna besedila, kakor je n. pr. »Vprašaj, čemu da sem Slovenka« (na češki napev), pesmi pa, ki so pre- računane bolj na zunanji, kakor na notranji efekt (»Jaz pa vem«) sploh opustiti!

Izvedba sklad je bila dobra, pri nekaterih šol- skih zborih celo izvrstna. Ker pa smo prepričani, da se dirigenti, ki jim gre prav posebna pohvala, itak za- vedajo svojega muzikalnega podajanja, da so pa tudi drugi, ki so se slabše odrezali, vložili mnogo truda v svoje delo, se v podrobno precejevanje posameznih zborov iz vzgojnih razlogov raje ne spuščamo. Na sploh pa je pripomniti, da se skladatelji dostikrat ne ozirajo na pevski obseg mladih grl in da je v takih primerih možno le dvoje: ali naj pevovodja skladatelja naprosi, da nedostatek popravi, ali pa naj skladbo sploh opusti. Kajti ni zdravo za mlade glasove, ako silijo pevci v višine, ki jih ne zmorejo. Posebne pozor- nosti zahtevajo nadalje od izvajalcev pesmi, pri ka- terih pojemo več kitic na isto melodijo. Tu je treba ali najti posebnega izraza za vsako kitico, ali pa na ljubo estetičnemu vtisku kakšno kitico črtati. Že udo- mačeno šablono, po kateri se pojmo prve kitice glas- no, zadnja pa tiho, kaže opustiti. Resno strmenje v dirigenta in enakomerno odpiranje ust priča sicer o dobri pevski disciplini, pri veseli vsebini pesmi pa za- pustiti to zlasti spričo ostre odrake razveljavljajo vti- nenaravne avtomatičnosti. Zato več naravnega izraza v pevčev obraz! — Instrumentalno glasbo je zastop- alo samo učiteljske, ki je zadano si nalogo prav za- dovoljvno rešilo. V interesu glasbene vzgoje bi bilo, ako bi se tudi po drugih šolah gojila instrumentalna glasba, v kolikor je to mogoče. (Primer gimnazije v St. Vidu). Večkrat se šolajo na zavodu razni instru- mentalisti (glasalci, pianisti), ki bi jih bilo mogoče z malim trudom združiti v majhen ansambl.

Če pomislimo, da je glasba na naših srednjih šol- lah prava pastorka, da je le od dobre volje glasbenih nastavnikov in od uvidenosti ravnateljev odvisno, ako se sploh kaj stori, potem je treba dosežene uspe- he visoko ceniti. Kakor začenja matematika s pošte- vanko, jezikovni pouk z abecedo, tako se začenja pevska vzgoja z najpreprostejšo, lahko doumljivo pes- mijo. Ker se pa glasbeni pouk na gimnazijah že po drugem letu neha (kateremu modrijanu se imamo za to zahvaliti, mi ni znano) je gimnazijcu s tem vsak na- daljnji glasbeni razvoj onemogočen, ali vsaj otežo- čen. Zato ni čuda, da inteligent, ko zapusti šolo, ne najde poti v koncertno dvorano in da ima takšne na- zore o glasbi in o umetnosti sploh, da se človek ob njih zgodi. In tudi ni čuda, da misli, da začenja glasba s »Ko študent na rajšo gre« in da neha z »Caudeamus igitur«. Prav naša doba, to je doba surove sile, golega telesnega kulta in rekordov, bi tako zelo rabila no- tranje uravnovešeno generacijo; toda od tega cilja ne bomo prišli z enostransko zgolj umstveno usmerjeno vzgojo, temveč s plemenitenjem celokupne člove- kove notranjosti — s poglobljanjem srčne kulture. Za- to več umetniške vzgoje v naše šole!

prof. F. B.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

Mariborski šport

Maribor, dne 7. aprila.

Zopet boj za točko.

V nedeljo, dne 10. t. m. se odigra že 4. kolo finalnih tekem za prvenstvo LNP. Zopet nastopi vseh 6 moštev in sicer je razdelitev sledeča: ISSK Maribor odigra svojo prvo tekmo na tujem terenu in sicer potuje v Ljubljano, kjer se sreča s SK Hermes.

Cakovečki sprejme na svojem igrišču v goste SK Celje. Po papirnati formi Celjani nimajo no- benih izgledov, ter se bo Čakovečki s pridobitvijo obeh točk močno usidral na čelu tabele.

Na Stadionu v Mariboru pa gostuje zopet sim- patično moštvo SK Kranja proti Železničarjem. Tekma bo nedvomno lepa ter upamo, da bo do- mačim reprezentantom tokrat sreča bolj naklo- njena kot v zadnjih njihovih nastopih.

Lahka atletika.

Državna cross-country prvenstva, ki se vrši to nedeljo v Ljubljani, se udeležijo tudi Maribor- čani. SK Železničar in SSK Maraton pošljeta svoje ekipe, ki bodo sigurno tudi letos dokazale resno delo na mariborskem lahkoatletskem polju in se častno plasirale. Želimo našim marljivim zastop- nikom kar največ uspehov.

Komna — smučarski raj

Premalo je naših smučarjev, ki poznajo pre- lepi kotiček naše Gorenjske: Komno in Planino kraj. Vse preveč so obrnjene naše oči preko meje, na zimsko letovišča v inozemstvu, katera znajo res delati veliko propagando za svoje poletne in zimске postojanke in smučišča okrog njih. Že več- krat so jo nekateri naši smučarji — sicer prav redki — ubrali preko državne meje na razne zna- ne postojanke, na smučišča, o katerih čitamo v raznih reklamah, da ni sličnega nikjer na svetu, da je nepopisna krasota v teh krajih, skratka: pravi zimski raj na zemlji. Saj imajo mnogo le- pega, toda reklama in propaganda pa tudi svoje napravita.

Narava je našo državo bogato obdarila s kra- sotami, kakor z morjem, planinami itd., da se v tem pogledu lahko kosamo z onimi kraji, ki so svetovno znani. Edino v komfortnih hotelih v raz- nih zimskih letoviščih, v cestah, prevoznih sred- stvih in raznih napravah, ki polegajo človeka v par minutah na najvišji vrh, nas prekaša inozem- stvo, ne pa tudi v pokrajini, odnosno v smučiških, katerih imamo ravno na Komni v izobilju, kolikor in kakršne si pač srce poželi. Če kaka zimska pokrajina zasluži naziv smučarski raj, jo prav gotovo Komna s svojo krasno okolico in edinstve- nimi smučišči. Najvažnejše pri celi stvari pa je dejstvo, da tu prav vsak lahko pride na svoj ra-

Galanda: Slovaški pastir. Na razstavi v Jakopi- čevem paviljonu (odprta do nedelje).

čun: smučar-začetnik, povprečni smučar in tudi za tako imenovane »divje« smučarje je preskrblje- no, ker imajo mnogo in dovolj strmih ter dolgi- h pobočij na razpolago.

Mnogoštevilni pol in celodnevni izleti se lahko delajo s te izhodne točke. Pri vsakemu izletu, pa jo mahnite v katerokoli smer, je lepo združeno s prijetnim. V tem pogledu sta mesec marec in april najpripravnjša. Ogromne snežne poljane se od- pirajo pred teboj, ena dolina je lepša od druge, eno smučišče boljše od drugega, ki se leskeče v pripekajočem soncu. Na Komni leži v tem času običajno več metrov snega (letos je v tem pogledu nekoliko slabše, ker je zapadlo manj snega), se- daj ga je nekako poldrug meter, a vendar človek uživa, četudi se mu ne nudi ona edinstvena slika, kot tedaj, kadar pokriva vso pokrajino 4 metre debela snežna plast. Vsa pokrajina, ki se vleče od Vogla do Sedmerih jezer in še naprej, je eno samo veliko smučišče, ki nudi vsakemu smučarju svoje. In to brez najmanjšega pretiravanja, o čem- mer se je moral vsakdo prepričati, ki je bil samo enkrat v tej pokrajini. Tisti, ki smo videli sve- tovrno znane zimske postojanke, kjer je vse naj- vzorneje, najudobnejše in komfortno urejeno, kjer ti ni treba hoditi peš na vrhove, smo videli tam tudi lepa smučišča, razne proge za smuk, ki so vzorno urejene, toda smučišč, kot jih ima naša Komna, nismo videli. Ako bi bilo pri nas še vse drugo tako urejeno (tu ne mislim Doma, ker je itak vse komfortno urejeno in dobiš vse, kar po- trebuješ) kakor v svetovno znanih letoviščih, po- tem bi bila Komna postojanka, katera ne bi imela primere.

Toda kljub temu se bo vsakdo, kdor je bil enkrat na Komni, vedno rad odpravil tja gori, kajti tereni so tako vabljivi, da noben smučar ne more mimo njih.

Do poslednje bilke ...

Vsako pomlad čitamo v dnevnih nevesela poročila o divjaškem vedenju mnogih nedeljskih izletnikov. Zlasti se to opaja v bližini naših meš in kdor se hoče v polni meri naučiti lepote takega izleta, naj sledeč Prešernovemu blagovanju, obi- šče v nedeljo popoldne Smarno goro.

Ze od daleč se čuje oglušujoče vpitje odrnelih, ter krlik otročadi, ki je preplaval travnike, njive in gozdove. Vse se podi za cvetjem, ne misleč na pomandrano žito, poleptane travnike in na obupa- nega kmeta, ki se nobene kuge tako ne boji kot »tjusekega promet« ob nedeljah. Cvetje trgajo že ob začetku ture in ga po kratkem času mečejo ovenelega proč. Ker se to med izletom še nekaj- krat ponovi, je kmalu vsa pot zametana z raznim cvetjem.

Motil bi se, kdor bi mislil, da se zaščitnim rastlinam bolje godi. Znano je, da se zakoni o varstvu prirode pri nas nikjer ne spoštujejo. To- vrstne določbe imajo tako ravno nasproten učni- nek; kajti čim več izletnikov-lajk, da je rastlina zaščitena, v njegovih očeh takoj visoko zraste njena vrednost in v svojo čast si šteje, da lahko čim več imenitnega cvetja potrga. Imamo celo specialiste, ki se za navadne kuge ne zmenijo, zato pa poznajo vseh 22 zaščitnih rastlinskih vrst ter jih venomer zalezujejo. Taki »astrokovnjaški« lju- bi- telje prirode so njeni prav smoterni uničevalci.

Kmalu bomo srečevali trume izletnikov, ki bodo iz Polhograjskih hribov in Zasavja nosili obe zaščitni vrsti volčinov (blagodišeči in Blaga- vje volčin). Naravnost porazna bi bila ta elika, če bi mogli spregovoriti tudi njihovi nahrbtniki. Nato bo prišel na vrsto vелеčestni evišč in lepi jeglji, v bližnji bodočnosti bo ista usoda doletela narise na Golici in lepi čevlje po raznih planinskih krajih. Nihče ne bo pri tem oviral opustoševalcev ali jim rekel žaj besede, nihče jih ne bo kaznoval. Zlasten botanični koledar nudijo cvetlični trgi v Ljubljani, Mariboru, Celju in zlasti oni v Zagrebu. Vse zaščiteno rastje tod nemoteno pro- dajajo in začenši z božjim drevcem pozimi se preko leta zvrstijo ostale zaščitene rastline.

Poglavje zase so dalje nekatere naše cvetli- čarne, ki nudijo odjemalcem zaloge zaščitnega cvetja. Pri tem se nikogar ne ustrašijo, ker imajo pripravljen že popularni zagovor, »da dobijo rast- line iz Zagreba«. Volčini, evišči, jeglji, očnice in murke ... iz Zagreba? Če bi v desetih letih pomotoma res prišel nazaj kak šopek — znano je namreč, da se v Zagrebu prodaja do 95% našega cvetja — ali bi tak izgovor bil uместen? Nikakor. Cvetlice so pri nas zaščitene, naj bodo od koder- koli in vrhutega je izrečno prepovedano te eve- tlice prodajati.

Toda nikar se ne razburjaj, prijatelj! Vse bo ostalo pri starem in turobna bo naša vlgred, ko bo vse tekmovalo v uničevanju najlepšega cvetja. Zato bo pravi ljubitelj prirode moral ob nedeljah obiskovati pozabljene vrhunce, da mu ne bo trga- lo erca početje naraščajočih množic izletnikov, ki preplavijo najbolj znane izletne točke; med tednom pa se bo moral izogibati izložišč raznih cvetličarn ter branjev na cvetličnem trgu.

Sloves o visoki omiki našega naroda affirmi- rajmo tudi s tem, da bomo kot praktični ljudje izkoristili prirodne zaklade svoje zemlje do po- slednje bilke ...

LZSP. Službeno: Opozorjamo tem potom na po- moto, ki se je zgodila pri objavi verifikacij članov: Mikuš Adolf ni niti verifikiran niti član katerekoli kluba iz področja LZSP.

Ker bo redni obšni zbor LZSP-e v začetku nasled- njega meseca, opozarjamo vse klube, da poravnajo član- narino, ker drugače nimajo glasovalne pravice.

Seja upravnega odbora bo danes ob 18.30 v pro- storih kleti »Emona«.

Zahteve natakarjev

V eni zadnjih noči je bil v prostorih kolo-dvorske restavracije občni zbor ljubljanskih natakarjev in ostalih gostilniških nameštencev, včlanjenih v ženevski zvezi. Zbor je po 3 otvorili pred številnimi zborovalci predsednik Stanko Renko, ki je pozdravil zastopnike oblasti in zastopnika vsedravnice zveze. Navajal je več res lepih uspehov organizacije, ki so pomagali tako k gmo-tne-hov kakor moralnemu napredku. Dosti je bilo po-trebne borbe za uredbo banske uprave in je že velik uspeh organizacije, da je bila ta uredba kljub odporu delodajalcev objavljena. Navajala uprava je tudi obljubila, da se bo uredba izpopolnila in raztegnila še na kavarne in na druge go-stinske obrate. Ob splošnem zgražanju je pred-sednik navajal nekatere nemogoče primere nesocialnega postopanja z gostinskimi uslužbenstvom. Neko podjetje na primer svoje uslužbenstvo tero-rizika in zabranjuje svobodno izbiro organiziranja ter so uslužbenci večkrat tepeni. To ni ne social-no, ne človeško. Tajniško in blaginjsko poročilo je podal g. Nevečni. Nadzorstvo je predlagalo od-boru razrešnice, kar je bilo sprejeto. Postavljeni sta bili dve listi ter je bil z vzklikom izvoljen dosedajni predsednik g. Stanko Renko, ki pa je mesto sprejel šele, ko mu je bila zagotovljena vsestranska pomoč drugih članov. Pritegnjeni so bili med drugimi še zaslužni funkcionarji Palir, Kobal in Kavišek ter več mladih podjetnih čla-nov. V živahni debati so nato člani obravnavali svoj položaj. Osrednja uprava v Zagrebu je posla-la tri častna društvena odlikovanja, ki so bila ob zaključku izročena, in sicer zlat zvezni znak Fran-ju Palirju, srebrna znaka pa Ernestu Kobalu in Stanku Renku. Občni zbor je potokele popolnoma mirno in v redu.

Jesenice

Velika prosvetna prireditve bo na Jeseni-cah v okviru »Slovenskega tedna«, ki bo od 6. do 12. junija. Program, ki ga izdeluje poznani prireditveni organizator g. Klinar, bo obsegal vse mogoče točke od zborovanja mož in fantov v prirodi pa do izbrane odrske prireditve. Takrat bo na Jesenicah tudi razstava slovenske kulture.

Oče dr. Pavla Robiča je bil pokopan ob veliki udeležbi prijateljev, znancev in doma-činov. Pokojni Robič je dočakal visoko starost v kljub težkemu delu v življenju, ob katerem pa je še žrtvoval skrb in trud za šolanje svojega sina, ki je postal rimski doktor. Robiča je na njivo miru spremljalo 6 duhovnikov. N. p. v m!

Za akademiki — gledališče. V Krekovem domu se vrstijo lepe prireditve kar po vrsti. Za koncertom Akademike pevskega zbora so gostovali tu člani ljubljanskega gledališča z »Rdečimi rožami«. Jeseničani so jim napolnili dvorano. Še bolj pa bi jo, če bi bila taka pri-reditev na dela prost dan.

Kino Krekov dom predvaja danes in jutri ob 8 dvojni spored. Prvi film »Ahasver, večni Jud«, glavno vlogo igra Conrad Veidt. Drugi film »La Haba-nera«, v glavni vlogi Zarah Leander in Willy Birgel.

Raj potepuhov. Studija jeseniška igral-ska družina za po veliki noči. Na programu je bila sicer opereta »Čaršaka knežinja«, s ka-terto so Jeseničani uspešno gostovali v ljubljans-ki operi, pa je znanjalo pevko. Ko bo ugodno vreme, bo prišel »Aljaž« prirediti predstave na prostem. Prva taka predstava bo »Pasijone«, ki ga je sestavil g. Klinar.

Ljutomer

Akademija. Na cvetno nedeljo popoldne po večernicah priredi ljutomerski fantovski od-sek skupno z dekliskim odsekom in dvorani Ka-toliškega doma telovadno akademijo. Nastopijo člani, mladi in naraščaj ter članice, mladenke

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Petek, 8. aprila: 11 Solska ura: Kako nastane film (g. Boris Rihteršič) — 42 Iz naših krajev (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.30 Koncert Ra-dijskega orkestra — 14 Napovedi — 18 Zenska ura: Žena v slikarstvu in njeno strmenje (ga. Elda Pi-sčane) — 18.20 Čajkovski: 1812 uvertura (plošče) — 18.40 Francosčina (g. dr. Stanko Lohm) — 19 Napovedi, poročila — 19.20 Nacionalna ura — 19.50 Novice o iz-seljencih — 20 Koncert Radijskega orkestra — 21 11. večer gojencev ljublj. držav. konservatorija — 22 Na-povedi, poročila — 22.30 Angleške plošče.

Sobota, 9. aprila: 12 Plošča za plošče se v venček poveže, z vsako ljudem se veselil postreže — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.30 Plošča za plošče se v venček poveže, z vsako ljudem se veselil postreže — 14 Napovedi — 17 Klavir in harmonij (gđe. Melita Grjezda in g. Kaškarov Dimitrij) — 17.40 Strokovno šolstvo pripravila temelje načrtnemu gospodarstvu (g. inž. Rado Kregar) — 18 Ruski sekstej — 18.40 Psiho-tehnični oddelki in njihovi rezultati (g. Avgust Kuhar) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura — 19.50 Spored — 20 20. junij politiki (g. urednik dr. Alojzij Kuhar) — 20.30 »Sem jezidil po svetu slovenskem novem, udri-hal in bil sem jih z bičem, pristigel sem mnogim že tičem predolgi jeziki, predolgo perot. Jaz, »Skra-t«, nisem star, sem še mlad, a pikal sem hujo kot gad.« Pisan večer iz prispevkov v humorističnem listu »Skra-t«, ki so ga v letih 1883—1885 izdajali v Ljubljani Janko Pajk, Ivan Železnikar, Srečko Margolič. Za radio izbral in sestavil Niko Kuret. Sodelujoči člani rad. gled. družine ter Jožek in Ježek — 22 Napovedi — 22.15 Plošče.

Drugi programi:

Petek, 8. aprila: Belgrad: 20 Zab. konc., 21 Vok. konc., 21.30 Predavanje o italijanski razstavi portre-tov, 22.30 Klavir — Zagreb: 20 Klavir, 20.30 Madriga-listi, 22.30 Plesna gl. — Dunaj: 19.10 Zab. konc., 20 Ber-lin, 22.30 Plesna gl. — Budimpešta: 20.10 Vok. konc., 20.40 Cig. ork., 21.40 Mozartove skladbe, 22.30 Orkestr. konc. — Trst-Milan: 17.15 Vok. konc., 21 Igra, 21.40 Ork. konc. — Rim-Bari: 16 Promos iz akademije sv. Ce-cilije: kvartet Kolisch (Mozart, Berg, Beethoven), 21 Pihala, 21.40 Čelo — Prag: 19.15 Ork. konc., 22.20 Jazz — Ljarsava: 20 Filharmonični koncert — Sofija: 19.30 Mandoline, 20.15 Sopran, 21 Klavir, 22.30 Lalka in plesna gl. — Berlin: 19.40 Vojaška godba, 20 Göring go-vori — Königsberg: 20 Wagnerjeve skladbe — Ham-burg: 20.10 Vojaška godba — Bratislava: 20 Schubert-ove skladbe — Lipsko: 19.10 Flauta, 20 Pihala in soli-sti — Köln: 19.30 Künnekejeva opereta »Srečno poto-vanje« — Frankfurt: 19.10 Opera gl., 21 Haydnove in Schumannove skladbe — Beromünster: 19.35 Nar. pesmi in kmečka godba, 20.45 Mozartove skladbe, 21.30 Mo-zartova opera »Titus« — Strasbourg: 20.30 Opera.

in gojenke z lepimi točkami. Na to mladinsko prireditve ste od blizu in daleč prav vpljudno vabljeni!

Požar. Zadnjo nedeljo popoldne je med hu-dim viharjem, ki je divjal po Murskem polju, izbruhnil na Spodnjem Krapju pri Ljutomeru velik požar v gospodarskih poslopih gospo-darja Novaka. Dasi so se vrli gasilci mučili na vse moči, da omejijo požar, se jim ni posrečilo, kajti ogenj je v kratkem času zajel vso hišo in jo upepelil. Vendar pa so gasilci dosegli vsaj toliko, da se požar zaradi hudega vetra ni raz-siril po vsej vasi.

Pretep. Na Cerovcu, svetinjska fara, so se zbrali pri nekim viničarju ljudje in v nedeljo popoldne pili direktorja, šmarico. Bil je med njimi tudi znani Grašič, ki se je začel prepirati in je v prepiru ustrelil s samokresom svojega pivskega tovariša v nogo, tako da se je ranjenec sesedel. Potem so ranjenca spravili v ormoško bolnišnico. Grašiča pa so orožniki »vkljenjega gnali v zapor, katerega je pred kratkim komaj zapustil.

Pižmovka se je že pojavila v hribih in se naselila v svinjake, kjer je napadala in grizla svinje, da jim je curkoma tekla kri. K sreči jo je ujel domači pes.

Zahtevajte povsod naš list!

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; izentovani oglaš Din 2.—, Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglaš se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonaska, 3 mm visoka pletina vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službo dobe

Sezonska kuharica
perfektna, samostojna — se sprejme za tri mese-ce na Gorenjsko, Ponud-be v upravo »Slovenca« pod »Sezona 1938« 5445. (b)

Postrežnica

mlado, sprejemna takoj. — Ponudbe v upravo »Sl.« pod št. 5435. (b)

Mlad sluga

dobi stalno službo. Na-slov v upravi »Slovenca« pod št. 5442. (b)

Hlapca

pridnega in poštenega, sprejem h konjem, Biti mora vajen vožnje v gozd — Jos. Oražem, Moste, Predovičeva 5. (b)

Hlapca

sprejem, Jernejeva 14, Šiška. (b)

Denar

Bančno komandit.

zavod - Maribor

Aleksandrova cesta št. 40
kupi takoj in plača
najbolje

HRANILNE KNJIZICE

bank in hranilnic

VREDNOSTNE PAPIRJE

3% obveznice, bone ter

srečke, dolnice itd.

VALUTE VSEH DRZAV

PRODAJA SREČK

državne razr. loterije

Hranilne knjižice

vrednostne papirje,

dolnice, 3 obveznice

vnovčjem po najvišji cen

takoj v gotovini.

Kupoprodaja nepremičnin.

Kupite srečke drž. razr.

loterije v moji kolekturi

»VRELEC SREČE«

AL. PLANINŠEK

LJUBLJANA

BEETHOVNOVA ULICA 14

VSAKOMUR

SE IZPLAČA

OGLAŠEVANJE V

»SLOVENCU«

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

ANKERBROT

KOLESA

najnovjši letošnji modeli
v največji izbiri že od
Din 550.— naprej.

Nova trgovina
Ljubljana - Tyrševa cesta 36
(nasproti Gospodarske zveze)

Posedstva

Stavbne parcele
poceni naprodaj pri ko-
lodvoru škofja Loka. —
Vprašati: Suha 21. (p)

Pohištvo

Češnjevo spalnico
in kuhinjo, skoraj novo,
zaradi selitve ugodno
prodam. Naslov v upravi
»Slov.« pod št. 5443. (s)

Orožarna

PASTUOVIČ

ZAGREB

Jurišićeva ul. 1

Vodeča trgo-

vina orožja,

municije in

lovsko-športnih potrebščin. — Edino in direktno

zastopstvo tovarne F. N. Za cenik št. 3/B je treba

poslati Din 3.— v poštinih znamkah. — Veliki

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

ilustrirani cenik izide okoli maja 1938.

Kupujte srečke državne razredne
loterije v glavni kolekturi
„VRELEC SREČE“
Alojzij Planinšek
Ljubljana, Beethovnova 14 Tel. 35-10
Žrebanje 13. in 14. aprila

Hugo Wast:

Zlato večnega Juda

S temi besedami je odšel v svoje prostore, legel ter začel v postelji premišljati in razgla-bljati. Čutil je, da ga grize in vznemirja politično stremenje. Rad bi bil predsednik republike.

Koliko bo to veljalo? Milijon, deset milijonov? Kandidatura Fernanda Adalida bi bila zanj neprehodna ovira.

Toda v svojih rokah je imel moč, da ga uniči. Vedel je, da je Banco de Sud America v slabem položaju, ker je dajal preveč posojil argentinskim živinorejcem. Vsi njeni krediti so zmurnili.

Ce vzame na muho Banco de Sud America, se bo rešil Adalidove kandidature.

Toda bila je še druga ovira: sovražnost Veli-kega Kahala.

Treba bi bilo izpodnesti Kohena in se polastiti Kahala. Za to je bilo treba napesti niti v New Yorku, odkoder so uravnavali gibanje velikega ju-dovskega stroja na svetu.

V teh razmišljanjih je zaspal prav tedaj, ko je Marta v lahkoživi družbi svojih prijateljev prišla domov.

Marta je bila v osemdvajsetem letu. Čeprav je veljala za najelegantnejše dekle v mestu in za najtežjo nevesto v prestolnici, vendar ni imela že-nina in ji tudi ni bilo do tega.

»Poročila se bom, ko bom izpolnila pet in trideset let,« je govorila. »Ljubezne je dobra, a prostost je boljša.«

Mislila je, da je prostost v tem, da ni ne oče, da niso niti njeni služabniki vedeli, kdaj prihaja domov, ne s kom hodi, ne v kateri restavraciji je jedla, ne s katerim dancinju je plesala, ne kakšni so njeni najljubši cocktaili in cigarete, ki jih je kadila.

Bila je prosta, ker je lepega dne po svojem okusu izbrala znamko svojega avtomobila in ker

je drugič prejela pilotsko diplomu in si kupila letalo, kakor so si druga dekleta kupovala avto-mobilčke.

Bila je trdno prepričana, da je Bog ustvaril svet zato, da ga uživajo otroci, kakršni je bila ona, kakor se jim zljubi in ne da bi kdaj terjal od njih račun. S tako pravico bi ga potem ter-jali ljudje in stavili meje njenemu poželju?

Ko je legla, se je iz navade pokrivala in nje-na zadnja misel je bila, da bo spala komaj dobre štiri ure, pa jo bo natanko ob osmih že zbudil po telefonu tisti skrivnostni neznanec. To jo je spra-vilo v smeh.

Ko jo je poklical tisti človek prvič, ji je sa-mo voščil dober dan. Obes